

Siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Naalakkersuisoqatigiit isumaqatigiissutaannit takuneqarsinnaavoq atuarfimmi atuartsissutit amerlassusii naliliiffigineqassasut. Aamma siusinnerusukku Naalakkersuisut Ilnniartitsinermut periusissiaanni takuneqarsinnaavoq 2030 nallertinnagu nukarlerni atuartsissutit ikinnerulissasut.

Naalakkersuisut taamaalillutik isumaqarput nukarlerni atuartsit amerlavallaartunik atuartsissuteqartut, tamatumalu malitsigisaanik ullup atuarfiusup ingerlanerani nikittarnerit amerlavallaarlutik. Tamanna toqqissimannngitsumik ataqatigiinngitsumillu atuartsinermik kinguneqartarpoq. Naalakkersuisut aamma naliliipput atuartsissutit amerlavallaartut sammisani ataasiakkaani itisiliinissamut piffissakippallaarnermik kinguneqartartut, tamannalu atuartsissutinut pingaarnernut naleqqiullugu atuartsit patajaatsumik tunngavissamik pissarsinnginnerannik kinguneqarsinnaalluni. Tassani pineqarput atuartsissutit atuartsinermi tunngaviulluinnartutut isigineqartut, tassa siullermik pineqarlutik kalaallit oqaasii aamma matematikki.

Peqatigisaanik naliliisoqarpoq atuartsissutit arlaliutillugit maannakku ilusiusoq ilaannakusiornermik, akulikitsumik nikittarnermik ataqatigiinngitsorneranillu kinguneqartarpoq, tamannalu atuartsit tunngaviusunik nukittuunik piginnaasanik ineriartitsinissaannut akornusiisarluni. Alloriarfinni misilitsinnerit inernerisa takutippaat pingaartumik atuarneq, allanneq kisitsinerlu maannakku tunngaviusuni pitsaanerpaamik ineriartortinneqanngitsut.

Tamatuma ilutigisaanik atuartsinermi annertunerusumik ataqatigiinnermik, itisiliinissamut piffissamik pitsaasumillu pilersitsinissaq siunertaralugu peqatigisaanillu kalaallit oqaasiisigut nammineq oqaatsinik ilinniartitsineq nukittorsarniarlugu atuarfimmi nukarlerni atuartsissutit amerlassusii Naalakkersuisunit ikilisinneqarusupput. Nukarlerni pitsaasumik ilikkagaqarnissamut atuartsissutit suut pingaarnersaaneramik aamma atuartsissutit pingaarnersaasut angusallu pitsaanerusut annertunerusumik isiginiarlugit nukarlerni atuartsinernup qanoq pitsaanerpaamik salliutinneqarnissaanut naliliinermik kissaat aallaaveqarpoq. Peqatigisaanik atuartsit atugarissaarnerat, qajannaatsuunerat inuttullu tamatigoortumik ineriartortinerisa malunnaatilimmik nukittorsarnissaat kissaatigineqarpoq.

Taamatut atuartitsissutit ilusilerneqarnerisigut erseqqissumik pisariitsumillu tunngavissamik pilersitsisoqassaaq, atuartut pulavinnissamat piffissamilu sivisunerusumi ilinniarnissaannut piffissaqarnerulersillugit.

Maluginiarneqassaaq Naalackersuisoqatigiit isumaqatigiissutaanni atuarfimmi tuluit oqaasiinik atuartitsinerup pitsanngorsarneqarnissaa pillugu politikikkut kissaateqarneq oqaatigineqarmat. Siunnersuutip piareersarneranut atatillugu anguniagaq tassaasimavoq 4. klassimiit aallartittumik tuluit oqaasiinik atuartitsinerup pitsaaningortinnissaata qulakkeerneqarnissaa, nukarlerni kalaallit oqaasiinik nammineq oqaatsinik atuartitsinerup salliutinneqarnera tunngavigalugu atuartut kalaallit oqaasiisigut pitsaanerulernerisa kingorna. Siunertaq tassaavoq tuluit oqaasiinik atuartitsinerup pitsaanerulernissaata aallartinnissaa sioqqullugu atuarnermut allannermullu naleqqiullugu atuartut kalaallit oqaasiini patajaatsumik tunngaveqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Aamma ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq tuluit oqaasiinik atuartitsinerup sallinngortinnissaa pillugu apeqqut tuluit oqaasiisa allamiut oqaasii siullertut atulersinnissai kiisalu danskit oqaasiisa atuarfimmi atuartitsissutit pinngitsooranilu atuartitsissutit atorunnaarsinnissai pillugit UKA2025/161-imut akissuteqaatip suliarineranut atatillugu Oqaasileriffimmut saqqummiunneqarmat.

Tassunga atatillugu kalaallit oqaasiisa pingaaruteqarneri aamma tuluit oqaasiinik atuartitsinerup atorneqalernissaanut tunngaviit pisariaqartut qulakkeeqqaartinnagit tuluit oqaasiisa allamiut oqaasii siullertut eqqunneqarnissaasa tuaviunneqarnissaat Oqaasileriffimmit mianersuutigeqquneqarpoq. Tuluit oqaasii siusippallaartumik piareersarneqanngitsumillu sallinngortinneqarpata kalaallit oqaasiisa nammineq oqaatsit atorneqarneri nukittorsarnissaasalu killeqalersinnaaneri Oqaasileriffimmit uparuarneqarpoq, kiisalu kalaallit oqaasiinik oqaaseqartunut atuartunut kalaallinut siunnerfeqartumik maannakkut ilinniartitsisut, atuartitsinermi atortut naleqquttut ordbogillu naammattut amigaatigineqarlutik. Minnerunngitsumik Pingaarnertut ernumassutaasoq tassaavoq kalaallit oqaasii pilliutigalugit tuluit oqaasiisa sukkavallaamik atugaalernissaat pillugu apeqqut.

Taamaattumik kingusinnerusukkut pinngitsoorani tuluit oqaasiinik atuartitsinerup 4. klassimiit aallartinneqarnissaata kalaallit oqaasiinik illersuillunilu aamma ilinniartitsisutigut piginnaasat atortullu ineriartortinneqarnissaannut periarfissamat ikorfartuivoq, taamaalilluni tuluit oqaasiinik atuartitsineq kingusinnerusukkut pitsaassutsimik piviusumik kivitsisutut atulersinneqarsinnaalluni.

Siunnersuutip pilersinneqarneranut atatillugu kalaallit kinaassusaannik nukittunerusumik, kulturip paasineqarnissaanik ataqatigiittutullu ineriartortitsinissamat atuarfiup qanoq peqataasinnaaneranik Naalackersuisut aamma naliliisimapput taaneqartoq "nunap inuisalu pilersikkiartornerat", naalackersuisoqatigiit isumaqatigiissutaannut aamma ilaasoq. Tamatuma ilutigisaanik nunap inuisalu pilersikkiartornerat perorsarsimassutsikkut annertuumik

imaqarnera tamanit isumaqatigineqarpoq, piviusumilli atuarfimmi atuartitsissutitut immikkoortutut atulersikkuminaalluni. Nunap inuisalu pilersikkiartornerat siunissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu suliassatut paasineqassaaq "ingerlaannartumik iliuseqarnikkut" aaqqinneqarsinnaanngitsoq, kisiannili atuarfimmi atuartitsissutini assigiinngitsuni aamma ilinniarfeqarfinni assigiinngitsuni ilanngunneqartariaqartoq aamma inuiaqatigiinni sullissiviusunit allanit ikorfartorneqartariaqartoq.

Tassunga atatillugu Nunavut Education Frameworkimut innersuussisoqarsinnaavoq, Nunavummi ilinniarfeqarfinnut tamanut takorluukkatut tunngavigineqartutullu atorneqartoq. Tassani kulturip, oqaatsit pingaartitallu atuartitsissutini qaffasissutsinilu assigiinngitsuni akuutilernissaat isiginiarneqarpoq atuartitsissutitut immikkoortillugu nunap inuisalu pilersikkiartorneratut inissinnagu. Taamaaliornikkut naalakkersuisoqatigiinnermi isumaqatigiisummi siunniussat ataqqineqarneri qulakkeerneqassapput piviusunngortinneqarlutillu, peqatigisaanillu sammisatigut suliatigullu pisariaqartunik tunngaveqanngitsumik atuartitsissummik pilersitsinissaq pinngitsoortinneqarluni. Taamaattumik nunap inuisalu pilersikkiartornerat atuartitsissutini tamani atuartitsinermi ilaalluni immikkoortutut ilaanissaa siunertaavoq.

Siunnersuut tamatuma saniatigut ilinniartitaanermut tunngasut pingaarnertigut isigalugu kinguaariinni marlussunni annertuumik nikissimagaluartoq ilaatigut ilinniagaqassutsip qaffanneratigut taamaattoq suli pitsanngoriartoqarnissaanut periarfissaqarnera nassuerutigineqarpoq. Tamanna pingaartumik atuarfimmi ukioqatigiit taamaallaat affaasa missaat atuarfiup kingorna ilinniagaqalersimanerannut atatillugu isigineqassaaq. Atuartut ilarpassui atuarfik naammassisarpaat inuusuttunut ilinniarfinni aallartinnissamut naammattumik angusaqarsimanatik, taakkunungalu ilanngutissapput atuartut naggataarutaasumik soraarummeernatik atuarfimmi naammassisarut.

Tassunga atatillugu naliliisoqarpoq atuartuni taakkunani ilai ikigisassaannngitsut suliatigut assassornikkut piginnaasaqarluartuusartut, atuarfiup maannakkut aaqqissuussaananerani naammattumik akuerineqarsimanngitsut imaluunniit naammattumik ikorfartorneqanngitsut. Kingunerluutaa tassaasinnaavoq piumassuseqarpianninneq, unitsitsiinnartartut amerlaneri aamma ilinniaqqinnissamut kajumissuseqannginneq. Tassunga atatillugu naliliineq tassaavoq atuartut ilai arlalissuit atuarfimmi ullumikkut neqeroortigineqartartumik ileqquusumik atuartitsinermiit allaanerusumik ilinniarnissamik pisariaqartitsisut. Tassani ilaatigut pineqarput suliamik ilinniarluni atuartitseriaatsit atorneqarneri atuartitsinermik assigiinngisitaanerusumik allanngorannerusumillu periarfissiisut, atuagarsornerulluni issianerullunilu atuartitsinermut taartaasinnaasoq.

Tamanna pingaartumik atuartuni angajullerni allatut atuartoqarsinnaanerup periarfissaanera pillugu isumaliuteqarnermik kinguneqarsimavoq. Tassunga atatillugu inatsisini allanngorartoqarnerusinnaanera kommunit tungaanniit ujartorneqarsimavoq. Ilaatigut Kommuneqarfik Sermersooq aamma Kommuni Kujalleq suliniutinik aallartitserusussimapput,

sulinermut immikkut tunngasunik atuartitsinermik kissaateqarsinnaasunut atuartunut inuussutissarsiornermut immikkut atuartunut neqerooruteqarnikkut inuussutissarsiutinut ilinniarfinni atuartut amerlanerusut tiguneqarsinnaaneritut piareersarneqarlutik.

Tassani pineqarpoq atuartitsinerit atuartitsinerup ilaa suliffimmi ingerlanneqarluni imaluunniit atuarfimmiunngitsumi suliatigut atuartitsinertut ingerlanneqarluni. Suliffeqarfivimmi atorneqartartunik suliassanik, atortunik periutsinillu suliaqarluni atuartitsineq pineqarpoq peqatigisaanillu atuarfimmi atuartitsissutit ikinnerutinneqarlutik. Kommunit kissaatigisaat atuarfeqarfinniit misilittakkanik tunngaveqarput, angajullerni atuartut atuarnissamut kajumissuseeruttarlutik, atuartitsinermut takkuttarunnaarlutik imaluunniit atuartitsinermik aallussinissaq ajornartorsiutigisarlugu. Tassunga atatillugu anguniagaq tassaavoq atuagarsornikkut imminut tatiginnginneq imaluunniit paasisaqannginneq pissutigalugu inuussutissarsiutinut ilinniagaqalernissamik toqqaasussaannngitsut atuartut ikorfartorneqarnissaat, taamaalillutik atuarfiup kingorna toqqaannartumik inuussutissarsiutinut ilinniaritaanermik tulluurtumik toqqaanissaat naammassisaqarnissaallu qulakkeerneqarluni. Tamanna tunuliaqutaralugu atuartut ilinniarfeqarfinnut suliffeqarfinnullu kajumissuseqarnissaat atassuteqarnissaallu nukittorsarniarlugu suliaqarnermut sammisumik allamik periarfissaqarnissamik pisariaqartitsineq kommuninit taakkuninnga marlunnit tikkuarneqarsimavoq, aamma suliatigut soqutigisaannut piginnaasaannullu tunnganerusumik suliaqarnissamut atuartut periarfissinneqarlutik.

Isuma tunngavigineqartoq tassaavoq atuartut atuartinneqarneranni atuartitsissutit ataatsimoortut killilikkat ingerlanneqassasut, taakkulu atuartup inuussutissarsiutinut ilinniaritaalernissamik akuerineqarnissaanut attuumassuteqassallutik. Atuartitsissutit ataatsimoortut killilikkat ilaatigut atuartut inuussutissarsiutinik ilinniaritaalernissamut atuartitsissutinut pisariaqartitaannut aallussinissaannik periarfissiissapput ilaatigullu inuussutissarsiutinut ilinniarfinni atuartut tiguneqartartut ingerlatsiinnarnissaallu qaffatsillugu. Peqatigisaanik atuartitsinermut ilaassapput inuussutissarsiummik sungiusarneq aamma inuussutissarsiutinut ilinniarfinnut ikaarsaarnissaq kiisalu inuussutissarsiutinut ilinniaritaanernullu ilitsersuineq siunnerfiussalluni. Taamaattorli suliniutit pineqarput Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi misileraanissaq pillugu aalajangersakkamut ilaasinnaannngitsut, tak. tassani § 28.

Aammattaaq naliliineq tassaalluni kommunit eqqaaneqartut qitiutitaanni pisariaqartitsinerit asseqanngitsuunatik, annertuutigulli nunami kommunini tallimani tamani atuullutik. Atuarfimmi sulinerimut inuussutissarsiutinullu sammisumik atuartitsineq pillugu apeqquut taamaattumik aamma politikikkut ataqatigiissaarisuni Naalakkersuisut borgmesterillu akornanni oqallisigineqarsimavoq. Aammattaaq allannguutissatut siunnersuut IMAK-imut oktobarip 13-iani 2025-mi saqqummiunneqarsimavoq.

Siunnersuummi matumani atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaata atuuttup allanngortinneqarneratigut apeqquutit pineqartut sammineqarput.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

a) Inatsisit atuuttut

Inatsit atuuttoq tassaavoq Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 3. december 2012-imeersoq, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 9, 21. november 2021-meersukkut allanngortinneqartoq, tak. Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 19, 27. april 2023-meersoq pillugu inatsimmut nalunaarut.

Atuarfimmud naleqqiullugu kommunalbestyrelsip pingaarnertigut pisussaaffii Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 43, imm. 1-imi takuneqarsinnaapput. Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq atuarfik tassaasoq kommunit suliaasaat, kommunalbestyrelsilu kommunimi atuarfeqarfimmud pingaarnertut akisussaalluni. Tassunga peqatigitillugu kommunimi meeqqat atuartinneqartussaataitaasut meeqqat atuarfiannut allatsinnissaat imaluunniit meeqqat atuarfianni nalinginnaasumik piumasaaqatitut naleqquttumik atuartinneqarnissaat kommunalbestyrelsit nakkutigisassaraat.

Aammattaaq Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 4-mi aalajangersarneqarluni atuarfik tassaasoq ukiuni qulini ingerlanneqassasoq, pingasunik immikkoortoqartoq ukiuni pingasuni nukarlerni, ukiuni sisamani akullerni ukiunilu pingasuni angajullerni.

Aammattaaq § 5, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni alloriarfinni ataasiakkaani atuartut klassinut ukioqatigiiaanut imaluunniit ukioqatigiiaangikkaluanut agguanneqassasut atuartitsissutinilu ataasiakkaani atuartitsissutinillu akimuilluni ingerlatitsiffiusuni ingerlaqatigiinnilu nikerartuni, alloriarfimmu pineqartumi klassinit ataasiakkaanit arlalinnilluunniit atuartulinnik katitigaasuni atuartinneqassallutik, atuartut ataasiakkaat ilikkagassatut anguniagassanut naleqqiullugu pisariaqartitaat soqutigisaallu aallaavigalugit.

Tamatuma saniatigut aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaani aalajangersarneqarluni atuartitsineq qaffasissutsinik tunngaveqassanngitsoq.

Aammattaaq § 5, imm. 2-mi aalajangersarneqarluni atuartut ukiutigut agguarneri tamatumunnga pissutissaqartitsippata atuartut alloriarfinni assigiinngitsuni klassini immikkoortunilu aaqqissuunneqarsinnaassasut aaqqissuussinerlu qaffasissutsinik tunngaveqartariaqanngitsoq.

Peqatigisaanik § 7, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni atuartunut atuartitsiviusussap sivilissusissaa minutsit 60-ikkaarneri tunngavigalugit ukiumut aalajangersarneqassasoq.

Tamatuma saniatigut § 7, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq nukarlerni atuartut piffissami atuartinneqarnerat ukiuni pingasuni tamani ukiumut ikinnerpaamik tiimit 700-ussasut, akullernilu ukiut sisamaanni piffissami atuartinneqarnerat sivilinnerpaamik tiimit 890-iussasut, ukiut tallimaanni sivilinnerpaamik tiimit 920-ussasut ukiullu arfernanni arfineq

aappaanilu sivikinnerpaamik tiimit 970-iussasut. Kiisalu aalajangersakkami aalajangersarneqarluni angajullerni atuartut pinngitsoorani atuartitsissutini, ukiut atuartitsiffiusut arfineq pingajuanni minnerpaamik tiimit 880-ini, ukiut atuartitsiffiusut qulingiluaanni minnerpaamik tiimit 910-ni kiisalu ukiut atuartitsiffiusut qulinganni minnerpaamik tiimit 920-ni atuartinneqartassasut.

Aammattaaq § 7, imm. 3 aamma imm. 4-mi aalajangersarneqarluni immikkoortuni atuartut amerlassusii tamatumunnga pissutissaqartitsippata § 7, imm. 2-mi malittarisassat saneqqunneqarsinnaasut aamma ukiumi atuartitsiviusumi sapaatit akunnerinut aamma sapaatip akunnerani ulluni atuartitsiviusunut atuartut piffissami atuartinneqarnerisa akunnaatsumik agguarneqarnissaat qulakkeerneqassasoq.

Inatsisartut inatsisaanni § 8, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq ukioq atuarfiusoq aggustip aallaqqaataani aallartittassasoq, ullullu atuarfiusussat 200-niit 240-nut amerlassuseqassallutik, atuartitsinerlu sapaatip akunnerata ulluini siullerni tallimani imaluunniit ulluini siullerni arfinilinni ingerlanneqassasoq.

Aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq immikkut aaqqissukkanik pikkorissartitsilluni ingerlatsinermi, atuartitsissutit akimorlugit ingerlatsinermi, sammisanillu aalajangersimasunik qulequtsiilluni, piareersariikkanik anguniagaqarluni, periutsillu taakku assigisaannik atuartitsissutinik ingerlatsinermi, atuarfiit sapaatip akunneranut ulluni tallimani atuartitsiffiusartut sapaatip akunnerisa ulluisa arfernat atuartitsivigisinnaagaat. Taamaattoqassappat atuarfik ukiup atuarfiusup aallartinnissaa sioqqullugu tamanna pillugu pilersaarusioreersimassaaq.

Tamatuma saniatigut § 8, imm. 3-mit takuneqarsinnaavoq atuartitsineq sivikinnerpaamik sapaatit akunnerini 36-ini sivilunerpaamillu sapaatit akunnerini 40-ni ingerlanneqassasoq, aalajangersakkamilu imm. 4-mit takuneqarsinnaalluni sumiiffinni feeriarnissamut pilersaarusiata tunngavigalugit feeriarnissamut pilersaarut pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaassasut.

Peqatigisaanik Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 9-mi aalajangersarneqarluni atuartitsinermi oqaatsit tassaasut kalaallit oqaasii aamma danskit oqaasii, tuluillu oqaasii atuartut oqaatsinik ilinniarnerinut atatillugu aamma atuartitsinermi oqaasiusinnaasut.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 10, imm. 1-imi atuarnerup ingerlanerani tamarmi atuartitsissutini sammisassat killilerneqarput. Aalajangersagaq taamaalilluni pingaarnertut sammisarineqartunut agguarneqartunut atuartitsissutinut assigiinngitsunut immikkoortiterneqassasut, taamaalilluni atuartitsissutini sammisat ataasiakkaat atuartitsissutinik ataasiakkaanik arlalinnik imaqarsinnaallutik. Atuartitsissuteqarfik taamaalilluni soqutigisaqarfiusinnaavoq imaluunniit piginnaasaqarfiusinnaavoq annertoq,

atuartitsissut ataaseq eqqaanartunilluunniit arlalinnik imaqarsinnaasoq, pingaarnertigut sammisat iluini immikkoortiterneqarsinnaasut.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq alloriarfinni tamani, atuartitsissutitut ataasiakkaanut immikkoortiterilluni aamma immikkoortiterinani, atuartitsineq pissasoq, tak.

§§ 11 - 13 sammisassat makku iluanni:

- 1) oqaatsit, tassaallutik kalaallit oqaasii, qallunaat oqaasii, tuluit oqaasii kiisalu allamiut oqaasiisa pingajui,
- 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.
- 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu,
- 4) inuttut ineriartorneq, tassaallutik peqqinneq, inooqatigiinnikkut misigissutsikkullu ilikkagaqarniarneq, ilinniagaqarnissamik inuutissarsiuutissamillu qinersiniarnermi paasisitsiniaaneq aamma tarnikkut inuttullu inooqatigiinneq pillugu sammisassat, kiisalu
- 5) mernguernartulerinerup iluaniipput atuartitsissutit illumi suliassanik ilinniarneq, timersorneq tassani ilaallutik silami sammisaqartarneq, nipilersorneq tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma assassorluni suliat ilusilersuinerlu, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq.

Nr. 4-mi atuuttumi inuttut ineriartorneq atuartitsiffiusutut allanneqarsimavoq, peqatigisaanilli atuartitsissutitut aamma isigineqarluni, peqqinneq, inooqatigiinnikkut misigissutsikkullu ilikkagaqarniarneq, ilinniagaqarnissamik inuussutissarsiuutissamillu sammisaqarneq aamma tarnikkut inuttullu inooqatigiinneq pillugu sammisassat ilaallutik.

Nukarlerni atuartitsinermut naleqqiullugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 11, imm. 2-mit takuneqarsinnaavoq atuartitsinermi sammisat uku ilaasut:

- 1) oqaatsit tassaasut kalaallit qallunaallu oqaasii,
- 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.
- 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu,
- 4) inuttut ineriartorneq, aamma
- 5) mernguernartulerinermut ilaapput eqqumiitsuliorneq, timersorneq kiisalu nipilersornermi aamma assassornermi ilusilersuinermilu suliassat akulerinneri.

Aalajangersakkamut nassuiaatinit aamma takuneqarsinnaavoq siunertaq tassaasoq nukarlerni atuartitsineq annertuutigut atuartitsissutitut agguarneqarnani aqqissuunneqassasoq ilaatigut atuartitsissutitut assigiinngitsunut, sammisanut suliniutinillu aqqissuussinernik ingerlatsiviulluni. Atuartitsissutit imaannik aqqissuussinermi periuseq tassaavoq atuartitsissutit immikkoortui siammasissumik ilanngullugit nukarlerni atuartitsisoqassasoq, tamannalu atuartitsissutit immikkoortuinik atuartitsissutininillu annertusiartortumik killilersuinikkut atuarfimmi atuarnerup ingerlanerani agguarneqassallutik.

Aammattaaq imm. 3-mi aalajangersarneqarluni oqaatsinik atuartitsinermut aamma ilassutitut oqaatsinik allanik ingerlataqarluni oqaatsitigut ineriikkiartorneq, oqaatsitigullu atuartitsissuteqarfiusumut aamma oqaatsit allat ilaatinneqarsinnaasut.

Akullerni atuartitsinermut naleqqiullugu § 12, imm. 1-imit takuneqarsinnaavoq atuartitsinermi atuartitsissutit uku ilaasut:

- 1) oqaatsit tassaasut kalaallit, qallunaat tuluillu oqaasii kiisalu allamiut oqaasiisa pingajui,
- 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.
- 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu,
- 4) inuttut ineriikkiartorneq, kiisalu
- 5) mernguernartulerinermi ilaapput atuartitsissutit eqqumiitsuliorneq, timersorneq, assassorluni suliaassat ilusilersuinerlu, illumi suliaassanik ilinniarneq aamma nipilersorneq.

Aammattaaq § 12, imm. 2 aamma 3-mi aalajangersarneqarluni oqaatsitigut atuartitsinermut aamma ilaasinnaasut oqaatsit allat akullernilu atuartut ilinniarnissamik inuussutissarsiutinillu toqqaanissaq pillugu ilitsersuunneqassasut.

Angajullerni atuartitsinermut naleqqiullugu § 13, imm. 1-imit takuneqarsinnaavoq atuartitsinermi atuartitsissutit uku ilaasut:

- 1) oqaatsit tassaasut kalaallit, qallunaat tuluillu oqaasii aamma toqqakkatut allamiut oqaasiisa pingajui,
- 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.
- 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu,
- 4) inuttut ineriikkiartorneq, kiisalu
- 5) mernguernartulerinermi ilaapput atuartitsissutit timersorneq aamma illumi suliaassanik ilinniarneq.

Inuttut ineriartorneq pillugu aalajangersakkami nr. 4 atuarfik pillugu iluarsaasseqqinnermi 2002-mut atatillugu aalajangersarneqarpoq. Tamanna atuartut nammineq naleqassutsiminni nukittorsarnissaat akisussaaqataanermik ilinniarnissaat aamma nammineq ineriikkiartornerminni ilinniarnannilu siunnerfeqartumik sulinissaat pillugu kissaateqarnermik aallaaveqarpoq. Tassunga peqatigitillugu imminut allanillu paasisaqarnissamut sakkut pissarsiarineqassapput. Ilinniartitsissummi sammisani ilaapput soorlu kinguaassiutit pillugit qaammarsaaneq, peqqinnissamik ilinniarneq, ilaqutariinnermi piginnaasat, sammisallu tarnip pissusaanut inuttullu atugarisanut tunngasut aammalu atuartut inuttut pilersaarusiornissamik suliaqartarnerat ilinniartitsissummi aamma ilaatinneqarput.

Aammattaaq imm. 2-mi aalajangersarneqarluni pinngortitalerinermi atuartitsinermi fysik/kemi, uumassusilerineq aamma sumiiffinni pinngortitalerineq immikkut ilaassasut.

Kiisalu imm. 3-mi aalajangersarneqarluni angajullerni atuartut ilinniarnissamut inuussutissarsiummillu toqqaanissaq pillugu ilitsersuunneqassasut.

Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaat atuuttoq assersuutigalugu inuussutissarsiorneq pillugu klassinik 9. aamma 10. klassini inuussutissarsiornermut sammisunik pilersitsinissaq pillugu malittarisassanik imaqaanngilaq, isernissamut atuartitsissutitigut tassunga piumasaqaatinik naammassinninngitsunik 10. klassip kingorna inuussutissarsiutinut ilinniagaqalernissamut kajumissuseqartunut atuartunut immikkut siunnerfeqartunik. Inatsisartut inatsisaat taamaalilluni sapaatip akunnera naallugu nalinginnaasumik atuarfimmi atuarinneqarnermut taarsiullugu suliffeqarfimmi sungiusarnissaq imaluunniit suliatiqut atuarinneqarnissaq pillugu malittarisassanik imaqaanngilaq, taamaalilluni atuartitsinerup ilaa suliffimmi sungiusarnerulluni imaluunniit atuarfiunngitsumi suliatiqut ilinniartinneqarluni aamma atuarfimmi skemami atuartitsissutit ikinnerullutik.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 14, imm. 1-imit takuneqarsinnaavoq Naalakkersuisut alloriarfinni ataasiakkaani atuartitsinermi anguniagassat pingaernerit aalajangersassagaat aammalu § 10, imm. 1, nr. 1-imiit 3-mut eqqartorneqartuni atuartitsissutini kiisalu atuartitsissutini qanitariissuni § 10, imm. 1, nr. 4-mi 5-imilu taaneqartuni anguniakkat ilanngullugit aalajangersassallugit. Angajullernik atuartitsinermi anguniagassat atuarfimmi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartitsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 38, 27. juli 2023-meersumi aalajangersarneqarput:

Imm. 2-mi aamma aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut § 10, imm. 1, nr. 1-3-mi atuartitsissutinut eqqaaneqartunut, aamma § 10, imm. 1, nr. 4 aamma 5-imi atuartitsissutinut eqqaaneqartunut ilikkagassatut pilersaarutit suliaqassasut. Alloriarfinni ataasiakkaani atuartitsinermi anguniagassat pingaernerit atuartitsissutillu kiisalu atuartitsissutit qanitariissut siunertaasa saniatigut, takuuk imm. 1, ilikkagassatut pilersaarutit imarivaat alloriarfinni ataasiakkaani ilikkagassatut anguniagassat, atuartitsinermi ilitsersuutit aamma nalilersuinissamut ilitsersuutit.

Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 1-imi aamma aalajangersarneqarpoq nalinginnaasumik atuartitsinermi atuartitsissummi ataatsimi arlalinniluunniit malinnaanissamik ajornartorsiuteqartunut atuartunut ilassutaasumik atuartitsisoqarsinnaasoq, taakku:

- 1) sivilisunerusumik atuartitaasimannginneri imaluunniit napparsimaneq peqqutigalugu atuarinneqarsimaneri amigarsimappata,
- 2) atuarfimmit atuartitsinerup imarisaasigut, periusaasigut annertussusaatigulluunniit, atuarfigiligaanut naleqqiullugu annertuumik allaassuteqartumit nuussimappata,
- 3) nunatsinnut nuuttuuppata kalaallillu oqaasiinik ilisimasaqariinngippata.

Tamatuma saniatigut Inatsisartut inatsisaanni § 17-imi atuartut kalaallisut danskisulluunniit

ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuinngitsut namminneq oqaatsit ilitsoqqussarisaat atorlugit ilinniartinneqarnissamik neqeroorfigineqarsinnaanerit aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq "-sinnaasutut-aalajangersakkatut" ilusilerneqarsimavoq, tamannalu pissutigalugu aalajangersakkap pilersinneqarnerani siunnerfigineqartut annikitsuinnaasutut naliliiffineqarsimallutik. Aammattaaq aalajangersakkap imarisaata piviusunnngortinnissaanut tunngaviulluni atuartitsisunik piukkunnaateqartunik nassaarnissaq ajornassanngitsoq.

Aalajangersagaq inuit pisinnaatitaaffiit tunngasunut tunngavinnut atassuteqarpoq, taanna naapertorlugu ilitsoqqussaralugu oqaatsit atorlugit paasissutissamik pissarsisinnaaneq, tassunga ilanngullugu ilitsoqqussaralugu oqaatsit atorlugit atuartinneqarneq, inuit pisinnaatitaaffiata tunngaviusutut nalinginnaasumik isigineqarluni, tassa tamanna inuiaqatigiinni piviusumik peqataanissamat tunngaviummat aamma nunat inoqqaavisa pisinnaatitaaffiit qulakkeerinnimat.

Peqatigisaanik Inatsisartut inatsisaanni § 18, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni atuartitsinerup aqqissuunneqarnera, tassunga ilanngullugit atuartitseriaatsit suleriaatsillu, periutsit, atuartitsinermit atortut aamma sammisassamik toqqaaneq, atuartitsissutini tamani atuarfiup siunertaannik, alloriarfinni ataasiakkaani siunertanik, atuartitsissutitut ataasiakkaanut atuartitsiffiusunilu siunertanik naammassinnissasoq aamma atuartitsinissamat pilersaarutini allassimasut ilikkagassatut anguniakkat atuartitsinerlu allannngortinneqassatut, taamaalillutik atuartut ataasiakkaat pisariaqartitaannut tunngavigisaannullu naapertuullutik. Tamatuma saniatigut aalajangersakkami imm. 2 naapertorlugu atuartitsinerup pilersaarusiorneqartarnissaa aamma atuartut tamarmik unamminartitaannik aqqissuunneqartarnissaa atuarfiup aqutsisuata qulakkeertussaavaa.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 28-mi aalajangersarneqarpoq misiligutaasumik suliaqarnissaq siunertaralugu inatsisip matuma kapitaliata pingajuanni sisamaannilu atuarfiup ilusaanik, annertussusaanik, atuartitsinerup imarisaanik, atuartitsinerup aqqissorneqarneranik piareersarneqarneranillu aalajangersakkanik sanioqputitsinissaq, atuarfiup siunertaanik ataavartitsinissamat naleqquttoq, Naalakkersuisut akuerisinnaavaat.

Aalajangersakkamat nassuiaatinit takuneqarsinnaavoq suliniutit siunnersuummi aalajangersakkanut ataatsimut arlalinnulluunniit naleqqutinngitsut aalajangersakkami piviusunnngortinneqarsinnaatinneqarput. Assersuutigalugu tassaasinnaapput qaffasissutsimi aalajangersimasumi ataatsimi ilinniartitsissummik nutaamik ilanngussineq, klassit akornanni holdiliorneq imaluunniit ungasianiit atuartitsinerup kinguneranik nikingassutit. Piumasaqaataavorli nikingassutit utaqqiisaasumik aqqiinerussat aallartinneqannginnerannilu Naalakkersuisunit akuerineqassatut. Inuussutissarsiutinut sammisunik 9. aamma 10. klassinik pilersitsinissamat periarfissaq pillugu apeqquummut tunngatillugu maluginiarneqassaaq § 28-mi taamaalilluni aqqissuussinerit ataavartut ilaatinneqanngitsut. Atuarfik pillugu inatsisini aalajangersakkanik saneqqussineq taamaalilluni suliniutip pineqartup piffissami killeqarneranik tunngaveqassaaq

nalinginnaasumillu kingorna naliliiffigineqassalluni. Peqatigisaanik ilanngunneqassaaq misileraaneq pillugu aalajangersakkap atorneqarnerani atuarfiup siunertaa tunngavigisaalu, Inatsisartut inatsisaanni § 2 naapertorlugu, saneqqunneqannginnissaat tunngaviusussaavoq.

Inuussutissarsiutinut sammisunik 9. aamma 10. klassinit pilersitsisoqarneratigut saneqqussinerit, sapaatip akunnerani ulluni arlalinni atuartitsineq assersuutigalugu suliffimmi sungiusarnermik taarserneqarluni, taamaattumik nalilerneqarpoq Inatsisartut inatsisaanni § 28-mi tunngaviusut iluanniissinnaanngitsoq.

Aammattaaq inatsimmi atuuttumi § 30, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni atuartitaasussaataitaanerup nassataraa atuarfimmi atuartitsinermit imaluunniit atuartinneqarnermut allamut atuarfimmi nalinginnaasumik piimasaasunut nallersuuttumut peqataanissamut pisinnaatitaaneq pisussaataitaanerlu. Aalajangersagaq § 43, imm. 1 oqaaseqatigiinnit ilassuteqarpoq, tassani takuneqarsinnaalluni kommunalbestyrelse kommunip atuarfeqarfiinut qullersaalluni akisussasoq kommunimilu meeqqat atuartitaasussaataitaasut tamarnik atuarfimmut allatsinnissaat imaluunniit atuarfimmi nalinginnaasumik piimasarisaasunut nallersuuttumik atuartitaanissaat nakkutigissallugu.

Aammattaaq § 31, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni atuartitaasussaataitaaneq aallartissasoq atuarnerup aallartinnerani qaammatisiutit malillugit ukiumi meeqqap arfinilinnik ukioqalerfiani, taamaatissallunilu atuartup ukiuni qulini ataavartumik atuartinneqareerneratigut.

b) Siunnersuutigineqartoq

Inatsisip allanngortinnerani siunertaaq tassaavoq tamakkiinerusumik sammisumik sulinernullu qaninnerusumik atuarfimmik qulakkeerinnissaq, atuartut nukarlerni oqaatsitigut matematikkimilu piginnaasaat nukittorsarneqarlutik peqatigisaanillu angajullerni piviusorsiorlumik kajumissaasumillu ilinniartitsinissamik neqeroortoqarluni. Siunnersuut immikkoortunut pingaarnernut marlunnut avinneqarsinnaavoq. Tassani pineqarpoq nukarlernut (1.-3. klassit) iluseq nutaaq, atuartut akornanni annertunerusumik ataqatigiinneq, atuartitsissutinut pitsaannerusumik pulanissaq atugarissaarnerullu annertusinissaa siunertaralugit atuartitsissutit ikilineqarlutik aamma angajullerni (9.-10. klassit) kommunini inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussisoqarneratigut inuussutissarsiutinut sammisumik ingerlataqarnissamut periarfissaq eqqunneqarluni.

Siunnersuut taamaalilluni aalajangersakkanik nukarlerni atuartitsissutit malunnaatilimmik ikilinerinik imaqarpoq. Peqatigisaanik nukarlerni atuartitsissutit arfineq marluutillugit atuartitsissutini iluseq nutaaq siunnersuutigineqarpoq. Siunnersuutip siunertaa tassunga atatillugu tassaavoq kalaallit oqaasiini ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinerup, atuarnerup, allannerup, kisitsinerup nukittorsarnissaat kiisalu atuartitsinermi pitsaannerusumik ataqatigiinnermik, pulanissamut pitsaassutsimillu pilersitsinissaq. Tassunga atatillugu

anguniagaq tassaavoq atuartut siusissukkut piginnaasanik pingaarnernik ilikkagaqarnissaat peqatigisaanillu atuarfimmi toqqissisimanerulerlutillu atugarissaarnerulerlutik.

Kalaallit oqaasii 1. klassimiit atuutilissapput nukittorsarneqarlutillu, danskit tuluillu oqaasii aatsaat 4. klassimiit atuartitsissutaasussat atulersinneqassapput kalaallit oqaasiini piginnaasat nukittorsarnissaasa qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu kalaallit oqaasiini tiimit ikinnerussallutik, taamaalilluni pingaartumik tuluit oqaasiinut naleqqiullugu qaqugukkulluunniit oqaatsit atugaanerulerlutik. Qallunaat oqassi tuluttullu oqaasii nukarlerni aallarniutitut atuartitsissutaassapput.

Ilusiliami piginnaasat tunngaviusut erseqqissumik salliutinniarneqarput peqatigisaanillu atuartut atugarissaarnerat tamatigoortumillu inerikkiartornerat ikorfartorneqarluni.

Aammattaaq atuartitsissut "Inuttut inerikkiartornerup" taaguutaa imarisaalu alloriarfinni tamani allangortinneqassaaq. Atuartitsissut siunissami taaguuteqalissaaq "inuunerinneq" aamma atuartitsissutip taamatut taaguuteqartup saniatigut aamma atuartitsissutit timersorneq silamilu sammisaqartarneq ilaassallutik. Tassunga atatillugu siunniunneqarpoq atuartitsissummik nutaamik "inuunerinneq" pilersinneqassasoq nammineq naleqassuseq, tarnikkut peqqinneq, qajannaatsuuneq, ataatsimoorneq kinaassutsimillu pilersitsineq il.il. atuartitsissummi tassani immikkut nutaatut atuartitsissutaalerlutik.

Tamatuma nanginnerani siunnersuutigineqarpoq maannakkut atuartitsissut timersorneq, tassunga ilangullugu silami sammisaqartarneq, atuartitsissutip maannakkut mernguernartulerinermi inissisimaneranut taarsiullugu atuartitsissummi tassaniilissasoq. Peqatigisaanik atuartitsissutip taaguutaa timersornermut silamilu sammisaqartarnermut allangortinneqassaaq.

Kiisalu siunnersuut malittarisassanik imaqarluni atuartunut taamatut pisariaqartitsisinnaasunut sulinermut qaninnerusumik atuarsinnaaneq periarfissaalersillugu. Tassani pineqarpoq tamanna pillugu Naalakkersuisunut qinnuteqarnerup kingorna inuussutissarsiorneq pillugu klassinik inuussutissarsiornermut sammisumik ingerlataqarnissamik kommunit neqerooruteqalersinnaallutik.

Nukarlerni (1.-3. klassit) ilutsimut nutaamut tunngasoq

Atuartitsinerup annertussusia eqqarsaatigalugu ullunut 180-iniit 200-nut agguarlugit allangortinneqarpoq, § 8, imm. 1-imi nukarlernut sapaatip akunnerani ulluinnarni siullerni tallimani imaluunniit arfinilinni ullut 200-niit 240-nut taarsiullugu. Peqatigisaanik § 8, imm. 1-imit takuneqarsinnaavoq ullut atuarfiusut ikilisinneqarnerini akullerniittut angajullerniittullu ilaatinneqanngimmata, taakkunani ullut atuarfiusut suli 200-240-ussallutik.

Nukarlerni atuartitsissutit ilusiisa nutaat saqqummiunneqarnerisa peqatigisaanik § 10, imm. 1-imi taakku allassimaneri atuartitsiffiusut killilerneqarnerisa allangortinneqarnissaat

pisariaqalersimavoq. Tassani paasineqarpoq pingaarnertigut atuartitsiffiusut iluini atuartitsissutit qanitariittut ataatsip imaluunniit arlallit ataatsimoortinneri. Peqatigisaanik maluginiarneqarpoq § 10, imm. 1, nr. 1-5-imi atuartitsissutit ataasiakkaat allanneqarnerisa assiginnimmagu atuartitsissutit taaneqartut alloriarfinni tamani imaluunniit atuaqatigiinni nikiffiusuni tamani ilaassasut, tassa alloriarfinni assigiinngitsuni eqqaaneqartut aalajangersakkat malillugit tamanna naliliiffigineqassammat, tak. §§ 11-13.

Atuartitsissutit ataatsimoortut pineqaratik atuartitsissut qanoq ilinerani atorneqarnerisooq erseqqissaanissaq siunertaralugu atuartitsissutit isaasalerlugit allanneqarput. Eqqarsaatigineqarsimavoq atuartitsissutini oqaatsit aallartinneri angisuummik allannissaat, tamannali pisimannigilaq, tassami atuartitsissutini oqaluutit nalinginnaasut atuartitsissutit piginnaasaat pineqarmata.

Oqaatsit amerlassusiinut tunngasoq § 10, imm. 1-imi nr. 1 Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut naleqqiullugu allanngortinneqanngilaq. Aalajangersakkami nr. 1-imi takuneqarsinnaavoq oqaatsit amerlassusaat neqeroortigineqartussamik allamiut oqaasiisa pingajuannik ilaneqassasut. Taaguutip ”allamiut oqaasiisa pingajuat” atorneqarnera kalaallit oqaasiisa nunatsinni pisortatigoortumik oqaasiunerat tunngavigalugu isigineqassaaq, takuuk Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsit nr. 473, 12. juni 2009-meersoq, aammalu Oqaatsinik politiki pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7, 19. maj 2010-meersumi § 3, imm. 3 malillugu danskit oqaasii pisortani atorneqarsinnaallutik. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq siusinnerusukkut Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi ersittutut danskit oqaasiinik ilinniartitsinissaq pillugu aalajangersakkanik Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsit imaqanngimmat. Aamma Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 20-mut nassuiaatinit takuneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni oqartussat isumaqartut inuiaqatigiinni pisinnaasaqarluartuni nunarsuarmilu qanilliarturnerujartorfiusumi oqaatsinik arlalinnik piginnaasaqarneq pingaaruteqartorujussuusoq. Taamaammat kalaallit atuartut Kalaallit Nunaanni avataanilu ingerlaqqillutik ilinniarnissamut suliffeqarnissamullu piginnaasanik qaffassaanissaat siunertaralugu oqaatsinik allanik aamma ilinniartitsisoqartarpoq. Tamanna tunngavigalugu kalaallit oqaasiinut tunngatillugu danskit tuluillu oqaasii allamiut oqaasiisa siulliattut aappaattullu isigineqarput.

Nr. 2-mut naleqqiullugu eqqaaneqarsinnaavoq atuartitsissutaasumut kulturimut inuiaqatigiinnullu ilaammata atuartitsissutit inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq, upperisarsiorneq aamma filosofi.

§ 10, imm. 1-imi nr. 3, atuartitsissutit matematikki pinngortitalerinerlu, Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 1, nr. 3-i atuuttumut naleqqiullugu allanngortinneqanngimmata.

Nr. 3 eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq pinngortitamik atuartitsissummut ilaammata fysik kemilu, uumassusilerineq aamma sumiiffimmi pinngortitalerineq, ulloriarisiorneq teknilogilu,

aammalu angajullerni ilinniartitsissutini pingaarnerni atuartitsissutit agguataarlugit atuartitsineq ilaasoq, tak. § 13, imm. 2.

Nr. 4-mi atuartitsissut inuunerinnermi atuartitsissutaavoq nutaajusoq atuartitsissummi inuttut inerikkiartornermut taarsiullugu siunnersuummi saqqummiunneqartoq. Aammattaaq atuartitsissutip "Inuttut inerikkiartornerup" taaguutaa imarisaalu alloriarfinni tamani allanngortinneqassaaq. Atuartitsissutip assinganik taaguuteqartup saniatigut atuartitsissummut aamma ilaapput timersorneq silamilu sammisaqarneq, taamaattumik taaguutip timersornerup ataaniittut, tassunga ilanngullugu silami sammisaqarneq nr. 5-imi atuartitsissummit mernguernartulerinnermut ilaajunnaarluni.

Atuartitsissummi nutaamiipput inuunerinnermi, nammineq naleqassuseq, tarnikkut peqqinneq, qajannaatsuuneq, ataatsimoorneq kinaassutsimillu pilersitsineq il.il. atuartitsissummi tassani immikkut nutaatut atuartitsissutaalerlutik. Atuartitsissummut aamma ilaassapput imminut allanillu paasinninnissamut sakkut. Tamatuma saniatigut atuartitsissummut aamma ilaassapput inuttut inerikkiartorneq pillugu atuartitsissummi atuuttumi sammineqartut. Tassani sammisani pineqarput soorlu kinguaassiutit pillugit qaammarsaaneq, peqqinnissamik ilinniarneq, ilaqutariinnermi piginnaasat, sammisallu tarnip pissusaanut inuttullu atugarisanut tunngasut aammalu atuartut inuttut pilersaarusiornissamik suliaqartarnerat.

Atuartitsissutip timersornerup silamilu sammisaqarnerup atuartitsissutinut taakkununga inissinneqarneranut pissutaavoq atuartut timi atorlugu ingerlataqarlutik peqataasarnerisa assigimmagu timikkut tarnikkullu peqqinnarnerusumik inuulernissamut tamatuma tunngavissiiinera. Aalanikkut timi nukittunerulersinneqarpoq, qasujaassuseq pitsaanerulersillugu nappaatillu inuunermi pissusilersuutinik pissuteqartut akiortarlugit. Qularutissaanngilarli timersornikkut timigissarnikkullu ingerlataqartup tarnikkut peqqissuseq aamma pitsaanerulersittarmagu ilaatigut uippakajaarneq annikinnerulersillugu, pitsaanerususmik sinittoqartarluni aamma inuulluataarnermik oqimaaqatigiinnermillu pingaarnertigut misigisaqalersitsilluni. Tamatuma atuartut ilinniartuunerme inersimasutullu inuulernissamut ikaarsaariarnermi aqqusaarsinnaasaat tatisimaneqarnerup isumaginissaanut aallaaviatigut atuartut nukittulersittarpai. Timersorneq aalanerlu taamaattumik inooqataanertut inuttullu inerikkiartornertut isigineqarsinnaapput, atuartut pingaarutilinnik piginnaasaqalerlutik assersuutigalugu pissuserinneq, siunnerfeqarneq, qasujaassuseq aamma imminut ataatsimoornermullu akisussaassuseqarluni suleqatigiissinnaaneq. Taamaattumik timersornerup silamilu sammisaqarnerup atuartitsissutip inuunerinnerup ataani atuartitsissutit inissinneqarnera pissusissamisoorluni.

Mernguernartulerinerup iluaniipput atuartitsissutit illumi suliaassanik ilinniarneq, timersorneq tassani ilaallutik silami sammisaqartarneq, nipilersorneq tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma assassorluni suliat ilusilersuinerlu, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq.

Tamannali nukarlernut naleqqiullugu atuutissanngilaq, atuartitsissutit nipilersorneq tassunga ilanngullugu erinarsorneq, aalajaneq isiginnaagassiornerlu, eqqumiitsuliorneq tassunga ilanngullugu illuliortaaseq, aamma assassorneq ilusilersuinerlu, tassunga ilanngullugit sananeq assassornerlu atuartitsissummi nutaami katersorneqassapput taaguuteqartoq pilersitsinermik atuartitsineq, tak. § 10-mi imm. 2 nutaaq. Atuartitsissutit immikkoortut eqqaaneqartut nukarlerni atuartitsissummut ataatsimut katersornerinut pissutaavoq nukarlerni atuartitsissutit amerlassusiisa ikilisinneqarnissaannik pingaarnertigut anguniagaqarneq.

Siunnersuummi nr. 4-mi § 10, imm. 2-p oqaasertalernera aallaavigalugu aamma inerniliisoqarsinnaavoq illumi suliassanik ilinniarneq nukarlerni atuartitsissutinit peerneqartoq. Illumi suliassanik ilinniarnep peerneqarnera aamma nukarlerni atuartitsissutit amerlassusiisa ikilisinneqarnissai pillugit pingaarnertigut anguniagaqarnermut atatillugu isigineqassaaq.

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi nukarlerni atuartitsissutigineqartut atuartitsissutit pillugit § 11-mi allannguinerne aalajangersagaq imm. 2 pineqarpoq.

Atuartitsissutit agguarnerinut naleqqiullugu aamma oqaatigineqassaaq alloriarfinni ataasiakkaani atuartitsissutit aalajangersimasumik agguarneri § 14, imm. 2 naapertorlugu atulersinneqartunit atuartitsinissamut pilersaarutinit malittarisassaqartinneqarmata.

Siunnersuutigineqarpoq atuartitsissutit uku nukarlerni ilaatinneqassasut, tak. § 11, imm. 2:

- Kalaallit oqaasii - pingaarnertut oqaatsit nukittorsarneqassaaq tiimit amerlanerulerlutik.
- Matematikki - kisitsisinik paasinninneq ajornartorsiutinillu aaqqiinerit isiginiarlugit atuartitsissutit tunngaviusutut nukittorsarneqassaaq.
- Timersorneq silamilu sammisaqarneq - aalaneq, atugarissaarneq, timimik ilisimasaqarneq attuumassutillu pingaartillugit.
- Pilersitsinermik atuartitsissut - atuartitsissutit nipilersorneq tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma assassorluni suliat ilusilersuinerlu, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq.
- Atugarissaarneq qajannaatsuunerlu pillugit "inuunerinneq" pillugu atuartitsissut nutaaq - atuartitsissut immikkoortoq nutaaq, atuuttumut "Inuttut inerikkiartornermut" taartaasoq. Atuartitsissuteqarfik atuartitsissullu "Inuttut inerikkiartorneq" taaguutaa allanngortinneqarpoq, atuartitsissutillu imaa allanngortinneqassalluni aamma nammineq naleqassuseq, tarnikkut peqqinneq, qajannaatsuuneq, ataatsimoorneq kinaassutsimillu pilersitsineq aallunneqassallutik. Taamatulli allannguinerne nukarlernut taamaallaat killeqartinneqassanngilaq, tassa inuttut inerikkiartorneq pillugu atuartitsissut alloriarfinni tamani pingasuusuni inuunerinnermik taarserneqarmat.
- Danskit oqaasii aallarniutitut atuartitsissutit
- Tuluit oqaasii aallarniutitut atuartitsissutit

Siunnersuutip taamaalilluni assigaa tuluit oqaasiisa nukarlerni peerneqarnerat, nukarlernili tuluit oqaasii aallarniutitut atuartitsissutigineqartalernerat. Allannguinermit tuluit oqaasii pingaartinneqarunnaarsinneqanngillat, kisiannili periusissiornikkut atuartitsissutip nukittorsarnissaanut atatinneqarluni. Siunertaq tassaavoq atuartut tuluit oqaasiinik atuartinneqarnissaat sioqqullugu atuartut atuarnermi, allannermit kisitsinermilu kiisalu kalaallit oqaasiini matematikkimilu tunngaviisa nukittunerulersinnissaat. Tamatuma peqatigisaanik qulakkeerneqassaaq tuluit oqaasii oqaatsit sukkasuumik siuariartorsinnaaneri pissutigalugu kalaallit oqaasiinik inangiinninnissaat.

Misilittakkat takutippaat atuartitsissutinik amerlasuunik siusissukkut atulersitsineq ilaannakuusunik pilersitsisinnaammata atuartullu pulavinnissaat akornuserlugu. Atuartitsissutit tunngaviusut nukarlerni katersornerisigut nukittorsarnerisigullu akullerni atuagarsornikkut qaffasissumik tuluit oqaasiinik piginnaasaqalernissaannut atuartut pitsaanerusemik piareersimalersissinnaavai. Taamaaliornikkut naalakkersuisoqatigiinnermi isumaqatigiisummi siunniussat isumagineqassapput, tassa tuluit oqaasiinik atuartitsineq pitsaassutsikkut tiimillu amerlassusiisigut piviusumik kivinnekassammat klassini alloriarfinnut arlalinnut siaruartinnissaat kisiat pinnagu.

§ 11, imm. 2, nr. 1 allanngortinneqarpoq, kingorna nukarlerni oqaatsit pillugit atuartitsissummi taamaallaat kalaallit oqaasii siunissami nalinginnaasumik atuartitsissutaasussatut sammineqalerlutik. Tamatuma aamma kingunerisaanik danskit oqaasiisa nukarlerni atuartitsissutaasussatut peerneqarnerat, kisiannili nukarlerni aallarniutitut atuartitsissutitut neqeroorutigineqassalluni soorlu tuluit oqaasii assigialugit, atuartitsissutit amerlassusiisa ikilisinneqarnissaat pillugu pingaarnertigut anguniakkamut naapertuuttumik peqatigisaanillu nukarlerni kalaallit oqaasiisa annertunerusemik aallunneqarlutillu salliutinneqalerlutik. Tassunga oqaatigineqassaaq danskit oqaasii ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinertut neqeroorutigineqarsinnaammata, tak. siunnersuummi § 17.

Oqaatigineqareersutut danskit oqaasii tuluillu oqaasii oqaatsit nukarlerni aallarniutitut ilanngunneqassapput assersuutigalugu oqaatsinik sungiusaatigalugu pinnguarnikkut. Tamanna isumaqarpoq nukarlerni sammisassaqtitsinerit meeqqat oqaatsinik paasisimasaqarnerat, oqaatsit taaneqarneri, grammatikkimik aamma atuarusussuseqalernissaannut nukittorsaasut, sammisassaqtitsinikkut kajumissaarissapput. Tassunga ilanngullugit rim/rimser-it, oqaluttualiorneq, oqaatsit atorlugit ingerlaarneq aammalu oqaatsit atorlugit aalaneq oqaatsinik tigusineq nuannersunngortinniarlugu. Pinnguarneq qitiussaaq atuartut atuartitsinermi iluaquteqarluarnissaannut.

Kiisalu siunnersuummi nr. 3-mit takuneqarsinnaavoq atuartitsissut kulturi inuiaqatigiilerinerlu atuartitsissutit inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisarsiorneq aamma filosofi, Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 11, imm. 2, nr. 2-mi takuneqarsinnaasut, aalajangersakkamit peerneqarmata. Tamanna nukarlerni atuartitsissutit amerlassusiisa ikilisinneqarnissaat pillugu siunnersuummi pingaarnertut anguniagaqarnermut atatillugu pivoq.

Tamatuma saniatigut atuartitsissummut matematikki aamma pinngortitalerinermut tunngasumi aalajangersakkami atuartitsissut matematikki kisimiilissaaq. Tamatuma assigiinnarpaa nukarlerni atuartitsissutit ikilisinneqarnissaat pillugu anguniakkamut atatillugu atuartitsissutit pinngortitalerinerup nukarlernit peerneqarnera.

Nunap inuisalu pilersikkiartornerat pillugu apeqqummut naleqqiullugu oqaatigineqassaaq aalajangersakkani ataasiakkaani oqaasertat allanngortinnerisigut tamanna sunniuteqanngimmat, tassa siunniussaq tassaammat nunap inuisalu pilersikkiartornerat atuartitsinermut akuutilerinissaa, piviusumik atulersikkuminaassinnaasooq atuartitsissut avissaartinngikkaluarlugu. Naliliisoqarpoq nunap inuisalu pilersikkiartornerat atuartitsissutit immikkoortut pilersinneqarnera atuartut ulluinnaanni ilinniarnerrannilu piviusumik tunngavilerneqanngitsumik piumasarineqartut iluseqalersinnaanera. Atuartitsissummi immikkoortut soorlu kulturikkut oqaluttuarisaaneq, oqaluttuat, oqaluttuatoqqat, kinaassuseq, tarnikkut peqqinneq akisussaassuseqarnerlu atuarfiup siunertaanut annertuumik attuumassuteqartut nalilerneqarmata, taamaattumik taakku iluaqutaasumik atuartitsissutini assigiinngitsutigit ilaatinneqartariaqarlutik.

Taamaaliornikkut sammineqartut tamakkiisumik sammitinneqartumut ataqatigiissumik ilanngunneqarsinnaapput, kalaallit pingaartitaat, oqaluttuarisaanerat, oqaasii inuiaqatigiinnillu paasinnineq kinaassutsimik, nammineq naleqarnermik qajannaatsuunermillu atuartut ineriartornerinut atassuserneqarsinnaallutik. Tamanna tunngavigalugu nunap inuisalu pilersikkiartornerat atuartitsissutini tamani atuartitsinermi ilaalluni immikkoortut ilaassasooq siunnersuutigineqarpoq.

Aammattaaq Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 17-ip allanngortinneranik siunnersuut imaqarpoq. Danskis oqaasiisa nukarlerni atuartitsissutaassussatut peerneqarnerannut atatillugu kalaallit oqaasiisa salliutinneqarneri pillugit siunnersuummi pingaarnertigit anguniakkap kingunerisaanik allannguisoqarpoq. Tassani atuartut kalaallisut danskisulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuinngitsut namminneq oqaatsit ilitsoqqussarisaat atorlugit ilinniartinneqarnissamik neqeroorfigineqarsinnaaneranmi kalaallisut oqaatsit peerneqarput. Allanguut isumaqarpoq atuartut tamarmik kalaallit oqaasii atorlugit ilitsoqqussaralugu oqaaseqanngitsut ilitsoqqussaralugu oqaatsit atorlugit atuarinneqarsinnaalernissaat. Tassani aamma atuartut assersuutigalugu danskisut oqaasillit ilaatinneqassapput.

Inuussutissarsiornermut sammisunik aqqissuussinernut tunngasoq

Aammattaaq atuarfinni inuussutissarsiornermut sammisunik aqqissuussinernik eqqussinissaq pillugu kissaat akueriniarlugu periarfissanik assigiinngitsunik Naalakkersuisut misissuisimapput. Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaa pillugu siunnersuummut ilaavoq inuussutissarsiorneq pillugu klassini inuussutissarsiornermut sammisunik ingerlatsinissamik kommunit neqerooruteqarnissamik periarfissaqarnerat. Tassani pineqarput aqqissuussinerit sulinerneq qaninnerusumik atuarnermik atuartut

ingerlataqarnissaannik siunertaqarneq aamma inuussutissarsiortut suliffeqarfiillu qaninnerusumik suleqatiginissaat.

Inuussutissarsiordermut sammisumik atuartsineq pillugu §§ 13 a – 13 d pillugu siunnersuummi nr. 8-mi malittarisassat siunnersuutigineqartuni pineqarput aalajangersakkat oqartussanut akisussaasunut tamanna pillugu kommunit qinnuteqareernerisigut, qitiusumiit minnerpaaffissatut piumasaqaatit aalajangersarneqarsimasut aallaavigalugit sumiiffinni kissaatit pisariaqartitsinerillu naapertorlugit inuussutissarsiorderneq pillugu klassinik pilersitsinissaq ajornarunnaarsillugu. Atuarfimmi piumasarineqartunut naapertuuttumik atuartut qaqugukkulluunniit atuartinneqarsinnaaneriniq tamanna qulakkeerinnissaq. Inuussutissarsiorderneq pillugu klassinik aaqqissuussinerit taamatut ittut naatsorsuutigineqarpoq kommunit ilaanni neqeroortigissallugit kissaatigineqartut inuussutissarsiordermi klassinik taaneqartartunut naapertuuttut, minnerunngitsumik tassunga ilanngullugu Kommune Kujalleq. Aaqqissuussinerit taakku tulliuuttumi erseqqinnerusumik allaaserineqarput.

Inuussutissarsiorderneq pillugu klassit, takukkit. §§ 13 a - 13 d:

Siunnersuutigineqarpoq tamanna pillugu oqartussanut akisussaasunut qinnuteqareernikkut sumiiffinni kissaatigisat pisariaqartitallu naapertorlugit inuussutissarsiordermut sammisumik aaqqissuussineriniq kommunalbestyrelsit pilersitsinissaasut. Taamaalilluni inuussutissarsiorderneq pillugu klassinut assingusumik aaqqissuussineriniq paasineqarpoq, siunnersuummi inuussutissarsiorderneq pillugu klassinik taaneqartut, kommunit ilaannit ujarorneqarsimasut. Aaqqissuussinerit, ileqqusumik klassinik atuartsinerimut sanilliullugu inuussutissarsiorderneq pillugu klassini sulianut qanittumi ilinniartinneqarnermik annertunerusumik pissarsiaqarsinnaasutut nalilerneqartunut atuartunut siunnerfilerneqassapput.

Inuussutissarsiorderneq pillugu klassit atuarfini suliffeqarfimmi sulianik atuartut ilisimasaqalernissaannik periarfissiissapput, tassa 9. aamma 10. klassini atuartut suliffeqarfimmut atassuteqarsinnaammata aamma sulineq pillugu piviusumik misilittagaqalersinnaallutik. Peqatigisaanik aaqqissuussineriniq siunertaavoq angajullerni atuartut atugarissaarnerat kajumissusiilu nukittorsarneqassasut, annertunerusumik allanngorarnermik pilersitsillutik aamma atuarfiup suliffeqarfiillu akornanni ikaartarfiliisoqarluni. Aaqqissuussinerit imatut aaqqissuunneqarsinnaassapput atuartut sapaatip akunneranut ulluni ataatsimi, marlunni suliffeqarfimmiissinnaallutik, inuussutissarsiordermut ilinniarfimmiissinnaallutik imaluunniit atuartup atuarfiani aaqqissuunneqartumi suliffimmi sungiusarsinnaallutik.

Suliffimmi sungiusarneq sulinermillu atuartsinerimik ingerlataqarneq sulinermik tunngaveqartumik ilinniarnikkut pissaaq, atuartut ilinniaqqilernissaannut piareersarlugit atuartullu tamatigoortumik ineriikkartornerannut iluaqutaasumik piginnaasaqalerlutik pisinnaasaqalerlutillu. Suliffimmi sungiusarnikkut sulinermillu atuartsinerimik ingerlataqarnikkut periutsinik, atortunik, atortussianik sakkunillu suliaqarnermik atuartut

sulinermik ilisimasaqalissapput. Aaqqissuussineq aamma atuartunut ileqquusumik atuarfimmi ingerlalluannigitsunut kajumissuseqarnerisa nukittorsarnerinik iluaqutaassaaq.

Aaqqissuussinermi siunertaq aamma tassaavoq inuusuttut amerlanerusut inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernik toqqaasinnaalernissaat.

Inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinermut aamma ilisarnaataavoq kommunimi inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinermut ilusissaanik aalajangersimasumillu imarisassaanik kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangersaasarnissaat. Tassunga atatillugu naatsorsuutigineqarpoq aaqqissuussinerit pineqartut, ukiup atuarfiusup ingerlanerani sapaatip akunnerani ullumi ataatsimi-marlunni atuartut suliffimmi sungiusarnissamut periarfissaqassasut. Tassunga atatillugu naatsorsuutigineqartariaqarpoq sumiiffimmi suliffeqarfiit pisortanilu sullissiviit suleqatigalugit suliffimmi sungiusarnerit aaqqissuunneqartassasut, aamma sinaakkutit, imai nakkutilliinerillu pillugit erseqqissumik isumaqatigiissuteqarnerit qulakkeerneqarlutik.

Peqatigisaanik piunasaqaataavoq 9. aamma 10. klassini atuuttut tiimit amerlassusiinik inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinerit naammassinnissasut, tak. § 13 a, imm. 2.

Peqatigisaanik atuortoq nalinginnaasumik atuartitsinermut uteqqinnissaminut periarfissaqassaaq, kommunimi aalajangersimasumi aaqqissuussinermik kommunalbestyrelsip qanoq aaqqissuussisimagaluarpalluunniit, tak. §13 a imm. 3.

Aaqqissuussinermik aalajangersimasumik aaqqissuussisoqarsimagaluarpalluunniit piunasaqaataavoq atuartut minnerpaamik matematikkimi, kalaallit oqaasiini, qallunaat oqaasiisa tuluillu oqaasiini atuartinneqartassasut, tak. §13 b, imm. 1. Atuartitsineq aamma atuartut ataasiakkaat tunngavigisaannut pisariaqartitaanullu tulluarsarneqarsimassaaq. Aaqqissuussinermi atuartut atuarfimmi naggataarutaasumik naliliinermik naammassisaqarnissamik periarfissiisoqassaaq, kisiannili atuartitsineq atuarfimmillu naggataarutaasumik naliliinissamik allatut aaqqissuussisoqarluni. Atuartut atuaqatigisaminnit atuartitsissutini ikinnerusuni atuartinneqassapput, taamaattorli minnerpaamik kalaallit oqaasiini matematikkimilu, tak. § 13 b, imm. 1, tassa atuarnerup annertunersaa suliffeqarfinni suliffimmik misiliiffiussalluni, inuussutissarsiutinut ilinniartitsissalluni imaluunniit atuarfiup aaqqissugaani sulinermik atuartitsinermik ingerlataqarnermiilluni. 10. klassimi atuartut taamaalillutik sulinermut samminerusumik atuarlutik atuarfik naammassissavaat, atuartitsissutini kalaallit oqaasiini, danskit oqaasiini, tuluit oqaasiini matematikkimilu atuarfimmi atuartinneqarlutik aamma suliffeqarfinni suliffimmik misiliisarlutik imaluunniit sulinermik atuartitsinermik ingerlataqarlutik.

Peqatigisaanik siunnersuutigineqarpoq 10. klassip naammassineqarnerani atuartup naammassisaani atuartitsissutit allat saniatigut naggataarutaasumik nalilersuilluni

oqaloqatigiittoqarneratigut inuussutissarsiorneq pillugu klassimi atuartunut immikkut naggataarutaasumik nalilersuinissaq aaqqissuunneqassasoq, tak. § 13 b, imm. 3.

Aamma inuussutissarsiorneq pillugu klassimik aalajangersimasumik aaqqissuussinissaq pillugu qinnuteqaatip akuerineqarnissaanut piumasaqaataavoq qitiusumik atuarfimmik imaluunniit inuussutissarsiutinut ilinniarnermik neqerooruteqartumik ilinniarfeqarfimmik allamik kommunalbestyrelsip isumaqatigiissuteqarsimanissaa, tak. § 13 c, imm. 1.

Aammattaq atuartut amerlassusii pillugit qitiusumik atuarfimmik imaluunniit ilinniarfeqarfimmik attuumassuteqartumik kommunalbestyrelsi isumaqatigiissuteqarsimassaaq, tak. § 13 c, imm. 2. Nalinginnaasumik klassini atuartut aamma immikkut atuartinneqarnissamik allatigullu immikkut atuartinneqarnissamik ikiorneqartussatut innersuunneqarsimasut atuartut inuussutissarsiorneq pillugu klassimik aaqqissuussinermik atuarsinnaassapput.

Aamma suliffeqarfimmi imaluunniit ilinniarfeqarfimmi sunik pisoqarneranik suliffimmik sungiusarfiusumik kommunalbestyrelsi nakkutilliisussaavoq, tak. § 13 c, imm. 3.

Siunnersuut § 13 d-mi oqartussat pillugit aalajangersakkamik imaqarpoq. Oqartussat atorneqarnissaat pillugu apeqqummut naleqqiullugu § 13 d-mut nassuiaatinut innersuussisoqarpoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Nukarlerni atuartitsissutit ikinnerusut, ullullu atuarfiusut ikinnerusunut periarfissaqarneq angajullernilu inuussutissarsiornermut sammisunik ingerlataqalernissamik eqqussinerit Namminersorlutik Oqartussanut naleqqiullugu ataatsimut isigalugu annertuunik aningaasartuuteqarnerinermik kinguneqassasut naatsorsuutigineqanngilaq, kisiannili maannakkut aningaasaqarnikkut sinaakkusiussat iluanni isumalluutinik nuussisoqassalluni.

Taamaalilluni ilinniartitsinissamut nutaanik pilersaarusiornissaq, atuartitsinermi atortussaliornissaq atuartitsissutinullu tamarmiusunut ilinniartitsinermi aningaasanik pisariaqartinneqassaaq.

Peqatigisaanik naliliisoqarpoq inuussutissarsiornermut sammisunik ingerlatsinerit atulersinnissaannik pitsaassusiisalu qulakkeernissaannut kommunit atuarfiillu ikiornissaannut ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmi atuarfinnut siunnersortitut atorfimmik pilersitsisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqassaaq.

Maannakkut naliliineq tassaavoq aningaasartuutit taakku allamut nuussisoqarneratigut pisariillisaasoqarneratigullu maannakkut sinaakkusiussat iluini aningaasartuutit taakku akilerneqarsinnaassasut.

Taakku saniatigut eqqaaneqarsinnaavoq nukarlerni kalaallit oqaasiisa annertunerusumik salliutinneqarneri nammineq atortut kalaallisoortut pillugit aamma GUX-imi qitiusumillu atuarfinni inuussuttunut ilinniartinnik kalaallisut oqaasilinnik ilinniartitsisunik maannakkut pisariaqartitsinermik allannguissanngitsut.

Peqatigisaanik siunnersuut nalilerneqarpoq allaffissornikkut najoqqutassanik nutarterinissaq pisariaqassasoq, pingaartumik nalunaarutit uku pineqarlutik:

- Atuarfimmi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartitsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 38, 27. juli 2023-meersoq
- Atuarfimmi naliliisarneq uppersaasiortarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr 2, 9. januar 2009-meersoq
- Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik naliliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 9. januar 2009-meersoq
- Atuartitsinerup ingerlanneqarnissaata naammassineqarnissaanut periusissat atuarnerullu nalaani atuarfiup atuartunik nakkutilliinera pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 14. maj 2003-meersoq

Inuussutissarsiorneq pillugu klassinik neqerooruteqarnissamut periarfissaq pillugu siunnersuummi aalajangersakkanut naleqqiullugu allaffissornikkut najoqqutassani allannguissamik pisariaqartitsineq naatsorsuutigineqarpoq kommuninit neqeroorutigineqartussanut aqqissuussinernut tunngasuussasut.

Taakku saniatigut oqaatigineqassaaq Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit aqunneqartup "Kalaallit Nunaanni inuusuttut sulinerat pillugu nalunaarutip nr. 1347 15. December 2005" tulluarsarneqarnissaa pisariaqalersinnaassasoq.

Kommunit eqqarsaatigalugit naliliisoqarpoq allannguutit kingunerisaannik aalajangersimasuni aningaasaqarnikkut kinguneqartitsisoqassasoq. ukunani:

- Nukarlerni atuartitsissutit ikinnerusut, ullullu atuarfiusut ikinnerusunut periarfissaqarneq ingerlatsinermut sulisunullu aningaasartuutit annikillisinnaanerannut isumaqarpoq, aningaasalli atorunnaarneqartut atuartitsinerup pitsaassusianut aamma ilinniartitsisut ilinniaqqinnerinut/piginnaanngorsaqqinnerinut aningaasaliissutigeqqinneqartariaqartut.
- Kommunalbestyrelsi aalajangissappat ullut atuarfiusut ikinnerussasut aningaasat atorunnaarneqartut atuarfinnik ingerlatsivinni sulisutigut isumalluutit allatut aqqissuunnerinut naleqqiullugu kommunimi aalajangiisoqarnissaanik pingaarnersiuinissamillu pisariaqartitsissapput, tassunga ilanngullugit nukarlerni sulisut qanoq annertutigisumik atorunnaarneqarnerinut tunngatillugu assersuutigalugu atuarfinni paarsinikkut neqeroorutini assigisaanilu isumalluutininik suli allanik ilasisoqarnissaanik pisariaqartitsinermut matussutaassanersut.

Peqatigisaanik oqaatigineqassaaq inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinerit nammineq aalajangiiffigineqartussaammata siunnersuutillu malitsigisaanik taamaattumik tassunga atatillugu kommuninut aningaasatigut allaffissornikkulluunniit kinguneqartitsisussaanatik.

Siunnersuutip imarisaa ataasiakkaanut tunngatillugu imatut kinguneqassasoq naliliisoqarpoq:

a) Nukarlerni ukiup atuarfiusup sivisussusaa ullut 200-240-nit 180-200-nut sivikillisinneqarnissaannut periarfissaqarnera:

Atuarfiup ingerlatsinera eqqarsaatigalugu ukiup atuarfiusup sivikillinissaa ullut tamaasa eqqiaanernut, illorsuit aserfallannginnerunnerannut immaqalu aamma atuarfinni nerisaqartitsinernut annikitsumik sipaarniuteqarnermik kinguneqarsinnaavoq.

Ukiup atuarfiusup sivikillineranut periarfissaqarneq ilinniartitsisut sulisussaanerannut aallaaviatigut sunniuteqartussaannngitsutut nalilerneqarpoq, tassa ukiumoortumik suliffissaq aalajangersagaammat. Atuartut atuarfimmiitsinnagit ilinniartitsisut piareersarsinnaassapput, ilinniaqqissinnaassapput, inunnik immikkut ilisimasalinnik isumalluutaasinnaasunik suleqateqarsinnaapput, atuartitsinernik nutaanik taakkunungalu atortunik pilersitsisinnaapput kiisalu klassini allani ingerlatanut pisariaqarnerlu naapertorlugu atuarnerup kingorna ornittakkani ikorfartuisinnaassallutik. Tamanna nalinginnaasumik ilinniartitsisunik amigaateqarnermut iluaqutitut isigineqarsinnaavoq, tassa atuartut atuarfimmiinnginneranni atuarfimmi isumalluutit eqaannerusumik atorneqarsinnaassammata.

Ukiup atuarfiusup sivikillineqarsinnaanerata kingunerisaanik meeqqanik paaqqinninnissamik pisariaqartitsinerulernermut atatillugu oqaatigineqassaaq, ulluni skemanit peerneqartussani kommunini paaqqinninnermut neqeroorutit sumiiffimmi naleqqussarneqartariaqassasut, taamaattorli kommunini amerlanerpaanni tamakku 07:00-imiit 17:00-imut ammasarmata allannguut sinaakkutit pioreersut iluanni ataatsimut isigalugu isumagineqarsinnaaneqartussatut nalilerneqarpoq.

b) Atuartitsissutini qanitariinni atuartitsissutillu nutaat:

Atuartitsissutit pillugit suliamut atatillugu ataatsimut isigalugu aningaasartuutit ilassuteqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq, atortussanik atuneq fagini ikinnerusuni kisiannili siammasissuni annertusiartormat. Tamatuma saniatigut faginut atuartitsissutit siunissami aatsaat akornanni atuartitsinermi aallartisarneqartussanut atuartitsissutit nutarterneqarnissaat naleqqussarneqarnissaallu pisariaqarsinnaavoq.

Inuttut ineriartorneq taarsiullugu inuunerinneq suliassaqaarfittut atuartitsissutitullu atuutilersinneqarpoq, imarisamikkut ilorrisimaarneq, misigissutsikkut piginnaasat, patajaassuseq inooqataanermilu piginnaasat ukkatarineqarlutik. Atuartitsinermi atortunik nutaanik ineriartortitsinissamik pisariaqartitsisoqassaaq, annertunerpaartaali Ilinniuserfimmu, Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup atuartitsinermut atortunut

naqiterivianut, aningaasaliissutit pioreersut iluanni isumagineqarsinnaassasut naatsorsuutigineqarpoq. Aammattaaq naatsorsuutigineqarpoq atortussat pioreersut atuartsissummut nutaamut pilersitsisumut atorineqarsinnaasut.

Ilinniartitsisut piginnaasaat matumani ilinniartitsisunngorniarnermut ilinniarneq ilinniaqqinnerlu eqqarsaatigalugit suliassaqaarfiit atuartsissutillu nutaat pilersinneqarnerisa kingunerisaanik sivikitsumik ilinniaqqittariaqarnermik pisariaqalersitsissaaq, ingammik atassuteqarnermut, ilorrisimaarneq pillugu perorsaarnermut klassimilu aqutsinermut atatillugu. Tamannali Ilinniarnermik Instituttimi aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmi piginnaangorsaarnermik ineriartortitsinissamut sinaakkusiunneqartut iluanni isumagineqarsinnaassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Suliassaqaarfik atuartsissullu "inuunerinneq" ilinniartitsisunngorniarnarluni ilinniartitaanermut sunniuteqassanngitsaq naatsorsuutigineqarpoq, tassa suliassaqaarfimmut atuartsissumullu pioreersumut, inuttut ineriartornertut taaguuteqartumut, assingukannermat.

Inuunerinnermi atuartsinerup aqqissuussaanaera inuttut ineriartornermut assut assingussasoq naatsorsuutigineqarpoq, taamaattorli aqqissugaanerusumik anguniagaqaarfiunerusumillu ingerlatsisoqartalissalluni, tamannalu nuna tamakkerlugu assigiinnerusumik atuutilersitsinermut ikorfartuisinnaassalluni.

Nipilersornermut tunngasunik allannguutit aamma atuartsissut nutaaq "pilersitsinermut atuartsissut" eqqarsaatigalugit atuartsissutit atuartsissutimi nutaami ataatsimoortinneqarnissaat tigussaasumik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq. Ataatsimut isigalugu pingaaruteqarpoq, suliassaqaarfik atuartsissutit assigiinngitsut akornanni aqqissuunneqassasoq tigussaasumillu iliutsinut tunngaveqassasoq, tassani atuartut ulluinnaat, silamiittarnerat silarsuarmillu paasinnittariaasiat aallaavigineqarlutik. Tamanna atuartsissummi qanoq pitsaanerpaamik tapersersuisussanngorlugu aqqinneqassanersoq suliatiqut perorsaanikkullu ineriartortitsinermi ilaatinneqassaaq. Tamatuma saniatigut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, assersuutigalugu kalaallisut ilinniartitsinermi nutaaliornarluni atuartsissutit allat peqatigalugit suli ilinniartitsisoqarsinnaassasoq.

Tamatuma saniatigut atuartsissutip "timersorneq silamiinnerlu" nuullugu suliassaqaarfimmut "inuunerinneq"-mut ilanngunneqarnerata tigussaasumik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Tamannali tamakkiisumik isiginnittunik isumaqarluartunillu ilinniarnermi ingerlatsinernik pilersitseqataassaaq. Atuartut sivilunerusumi suliassaasuni sulinissaminut periarfissaqaarluarnerulissapput, tamannalu atuartsissummi pingaarnertut piginnaasaqaarfigiligassaannik ineriartortitsinermut tapersersuissalluni.

c) Nukarlerni atuartsissutit qanitariit atuartsissutillu atuartsissutigineqartussat allannguiffigineqarneri:

Nukarlerni atuartsissutit 13-init arfineq marlunnut ikilisinneqarnerat tamatumani atuartsissutit atorunnaartussat eqqarsaatigalugit ilinniartitsineq suliassaqaarfimmut

siammasinnerusumut eqiterneqarnissaannik kinguneqassasoq nalilerneqarpoq, tamannalu ilinniarnermi ingerlatsinernik takinerusunik ullormilu atuarfiusumi nikerannginnerusunik ilinniartitsisunut periarfissiissalluni. Ilinniartitsisut ilinniartitsinermi suliassaat siunissami susassaqarfinni ikinnerusuni ataatsimoortinneqartalissapput, tamanna atajuarnermik nukittorsaassaaq klassimilu ataatsimi ilinniartitsisut arlallit akornanni suleqatigiittariaqarnermik annikillisisissalluni.

Tamatuma saniatigut naliliisoqarpoq, akunnerit ikilisinneqarnerisa kingunerisaanik ilinniartitsisunut kingunerisassat, ilaatigut pitsaaqutit ilanngullugit, sulinermi allannguutit taagorneqartut kingunerisaanik atuutilissasut. Ilinniartitsisunut kingunerisat ullut atuarfiusunut sivikinnerusunut periarfissaqaleramik kingunerisaanik atuutilersussat aamma ilaatinneqarput. Tassa piareersarnissamut, ilinniagaqaqqinnissamut, inunnik immikkut ilisimasalinnik isumalluutaasinnaasunik suleqateqarnissamut, atuartitsinernik nutaanik tassungalu atuartitsinermi atortussanik ineriartortitsinissamut aammalu klassini alloriarfinni allani iliuutsinik tapersersuinissamut il.il. piffissaqartoqarnerussaaq.

Atuartitsinermi atortunut tunngatillugu sulinermi allannguutit annertuumik aningaasatigut kinguneqassasut naatsorsuutigineqanngilaq. Atuartitsissutininut atorunnaartussanut atortut atorunnaarsinneqartussaannikkunik atoqqinneqartussaassapput, suliassaqarfimmullu inuunerinneq-mut atortussat nutaat pilersinneqassallutik. Atuartitsinermi atortut tamarmiusut amerlanerulernissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

Atuartitsissutit ataasiakkaat akunnerisa ilaneqarnermikkut nukittorsarniakkat pillugit oqaatigineqassaaq, kalaallit oqaasii pillugit atuartitsissummi atuartut piginnaasaat nukittorsarniarlugit nukarlerni atuartitsissutit amerlassusiisa ikilisarneqarniarnerat pingaarnertut anguniagaasoq. Tamanna ilaatigut atuartitsissutini allani ilikkagaqaqqinnissamut tunngaviliilluarnissamut peqquataaqataassaaq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, meeqqat atuarfianni atuartitsissutininut ataasiakkaannut akunnernik aalajangersimasunik aalajangersagaqanngitsaq. Atuartut pisariaqartitaat piginnaasaallu pillugit naliliineq tunngavigalugu atuartitsissutininut akunnerit atorneqartussat sumiiffimmi kommunimit aalajangersarneqassapput.

Meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 43, imm. 1 naapertorlugu meeqqat atuartussaataasut meeqqat atuarfiannut atualertussatut allatsinnissaat imaluunniit meeqqat atuarfiannut sanilliunneqarsinnaasumik ilitsersuunneqarnissaat kommunalbestyrelsit akisussaaffigaat. Tamatuma saniatigut atuarfiit sulinerannut kommunalbestyrelsit anguniagassanik sinaakkutinillu aalajangersaasussapput, taamaammat alloriarnernut, atuartitsissutininut ilikkagassatullu anguniakkat qulaani nassuiarneqartut aallaavigalugit atuartitsissutininut ataasiakkaannut pilersarusiornissaq kommunit isumagisassaraat. Meeqqat atuarfianni atuartut tamarmik atugarissaartuunissaat, ineriartornissaat sapinngisamillu ilikkagaqarnerpaanissaat Naalakkersuisunit suli anguniagaapput.

Atuartitsissutit nukittorsarneqarneratigut ilinniartitsisunut aamma nuannersunik kinguneqartitsissasoq naatsorsuutigineqarpoq, oqaatigineqareersutut nukarlerni atuartitsissutit ikilisarneqarnerata malitsigisaanik ilinniartitsineq suliassaqarfinnut siammasinnerusunut ataatsimoortinneqalissapput, tamannalu atuartunut ilinniartitsisunullu ilinniarnermi ingerlatsinernik takinerusunik ullormilu atuarfiusumi nikerannginnerusunik periarfissiissalluni. Maannakkut mikinerni ilinniartitsisoq ataaseq imaluunniit ilinniartitsisooqatigiit amerlanngitsut atuartitsissutini tamani ilinniartitsisuusarput. Nukarlerni atuartitsissutit tulleriit ikilisinneqarneratigut ilinniartitsisut atuartitsissutini ataasiakkaanni piareersarnissamut piffissaqarnerulissapput, tamannalu tamakkiisumik isiginnittumik sivisunerusumillu ilinniartitsinissamut periarfissaqartitsinerussalluni, peqatigalugulu atuartitsissutit akornanni nuuttaqattaarnerup pilersitaanit uippakajaarneq annikillineqassalluni.

Meeqqat atuarfianni nukarlerni atuartitsissutit ataatsimoortinneqarnerisa ilinniartitsinermi atortunut nutaanik pilersitsinissamik piunasaqaateqalersitsissasut naatsorsuutigineqarpoq, taakkulu ineriartortinneqarlutik. Atortut annertusisamik eqaatsusariaqarput, tamakkiisumik isiginnittuusariaqarput, atuartitsissutit assigiinngitsut akornanni ingerlatsinernik tapersersuisariaqarput, tassa atuartut atuartitsissutit assigiinngitsut akornanni sammisani suliassanillu suliaqartartussaammata. Atuartitsissutit ataatsimoortinneqartut atorneqarnissaat aammalu ilinniartitsinermi ataqatigiissutsimik pilersitsisumik, assigiinngisitaartumik attuumassuteqartumillu atuartitsinerit pisariaqartinneqarput. Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup ilinniusianik saqqummersitsisarfiata, Ilinniusiorfik, ilinniartitsinermi atortussanik taamaattunik ineriartortitsinissaq ukkatarinerulereerpaa. Atortut taamaattut nalinginnaasumik atuartitsissutinik piareersaanermit sukkanerusumik akissaajaanullu sunnuteqarluarnerusumik pilersinneqarsinnaapput, atuartitsissutit nalinginnaasumik ukiut arlallit ingerlaneranni piareersarneqartarput. Taamaasilluni siunnersuut piunasaqaatinut nutaanut naapertuuppoq, aammalu ilinniartitsisut suliassaqarfiit assigiinngitsut akornanni sulinerannik tapersesuilluni.

d) Atuartitsissutit qanitariissut nutaaq atuartitsissullu nutaaq:

Inuunerinnerup suliassaqarfittut atuartitsissutitullu nutaatut pilersinneqarneranut atatillugu oqaatigineqassaaq, inuttut inerikkiartornermut sanilliullugu inuunerinneq atuartitsissutitut siammasinnerusooq aqqissugaaneruserlu tamatumalu saniatigut ilorrisimaarneq, tarnikkut peqqissuseq inooqataanermilu piginnaasat pillugit ilisimasat nutaajunerusut tunngavigineqarlutik. Tigussaasumik tamanna isumaqarpoq, ilinniartitsisut assersuutigalugu suleqatigiinneq, misigissutsikkut aqqiineq, aqqiagiinngissutsinik iluarsiniaaneq kiisalu peqqinnartunik ileqqoqarneq pillugit aqqissukkamik ingerlataqartassasut.

Allanguut nalinginnaasumik ilinniartitsinermik nukittorsaassasoq naatsorsuutigineqarpoq, ullumimullu sanilliullugu nukissanik atuinerunissaa naatsorsuutigineqarnani, tassa sammisaqartitsinerit amerlasuut maanna atuarfiit ulluinnarni sulineranni ilaareermata maannali suliassatigut imarisatigullu sinaakkutit ersarinneruliinnassallutik.

Danskisut, tuluttut atuartitsissutillu allat maannamut nukarlerni atuartitsissutigineqartarnikut akullerni aatsaat aallartinneqartalernissaat eqqarsaatigalugu atuartitsissutinut taakkununga ilinniartitsinissamut akunnerit aalajangersarnissaannut sunniuteqassanerpa, akunnerillu qassit ilassutigineqartariaqassanersoq apeqqut takkupperoq.

Tamatuma saniatigut naliliisoqarpoq, atuarneq tamakkiisoq isigalugu danskisut, tuluttut atuartitsissutillu allat akullerni aallartinneqartussanngornerat atuartut oqaatsitigut piginnaasaannut ajoqusiissanngitsoq. Taamatut nuussinermi atuartut inerisimanerulersimatillugit aamma kalaallit oqaasiinut tunngatillugu tunngavissaqarlualersimatillugit aatsaat danskisut tuluttullu ilinniartinneqalernissaat qulakkeerniarneqarpoq. Nunani tamalaani ilisimatusarnerup paasinarsisippaa, oqaatsit ilitsoqqussat piginnaasaqarlualarfigalugit oqaatsinik allanik ilikkarnermut pitsaaquteqartoq.

Atuartut aaqqissugaasumik, ersarissumik anguniagaqartumik ataavartumillu utertiffigineqarlutik ilinniartinneqaraangata ilikkagaqarnerpaasarput. Atuartitsineq nassuiaanermik, ataatsimut namminersortumillu suliaqarnermik ingerlanneqaraangat aammalu atuartut angusassanik aalajangersaanermi akuutinneqaraangata namminerlu sulinertik naliliiffigigaangamikku ilikkagaqarneq annertusisarpoo. Ilikkagaqarneq siumuinnaq malitaqarluni pineq ajormat atuartut ineriartussagunik ingerlatat qaffasissutsillu akornanni siumut utimullu ingerlasinnaasariaqarput.

Aamma naliliisoqarpoq, maanna ilisimasat tunngavigalugit atuartitsissutini pineqartuni ilinniartitsinermi akunnerit pisariaqartinneqartut annertussusilerneqarsinnaanngitsut. Sulinerup ingerlaqqinnissaa tunngavigalugu nalimmassaasoqartoqartariaqarsinnaavoq, tamatumani atuutsitsilernerup kingunerisaanik sulineq tunngavigalugu oqaloqatigiinnerit allaffissornikkullu naliliinerit tunngavigalugit. Taamaattumik akunnerit amerlassusissaannik suli inissiiisoqarsinnaanngilaq. Tamatuma saniatigut oqaatigineqareersutut atuarfiit sulineranut atatillugu kommunalbestyrelse anguniagassanik sinaakkusiinissamillu pisinnaatitaaffeqarpoq, tassa qitiusumit atuartitsissutinut ataasiakkaannut akunnerit aalajangersarneqarneq ajormata. Tamatuma saniatigut meeqqat atuarfiannut atatillugu nalunaarutit arlallit nutarterneqarnerat aamma sunniuteqaqataassapput, tamatumani ilanngullugu atuarfimmi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartitsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat.

e) Qitiusumik ilinniarfinnut atatillugu inuussutissarsiornermi klassinut kingunerisassat:

Kommunit inuussutissarsiorneq pillugu klassinik pilersitsisinnaanerat qitiusumik ilinniarfinnut toqqaannartumik sunniuteqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq. Inuussutissarsiorneq pillugu klassinut aaqqissuussanut qitiusumik ilinniarfiit peqataasussaataannngillat. Inuussutissarsiorneq pillugu klassit qanoq aaqqissugaassanersut qitiusumit aalajangersakkamik ineriartortitsisoqassanngilaq. Killormut sumiiffimmi pisariaqartitat aallaavigalugit kommunit nammineq aaqqissuussisoqartassaaq. Tamanna isumaqarpoq, inuussutissarsiorneq pillugu klassit aaqqissugaanerit kommunimit

kommunitum assigiinngeriaannaasut. Sumiiffimmi aaqqissugaaneq pillugu kommunit, meeqqat atuarfii, inuussutissarsiortut qitiusumillu ilinniarfiit oqaloqatigiinnissaannut aamma/imaluunniit suleqatigiinnissaannut periarfissatsialaavoq.

Inuussutissarsiorneq pillugu klasseqarneq kommuninut pisussaaitaanani periarfissaammat aningaasaqarnikkut sunniutaasussat kommunit nammineq matussusertussaassavaat. Sumiiffimmi inuussutissarsiorneq pillugu klasseqarneq qitiusumik ilinniarfimmik akuutitsinissamik pisariaqartitsissappat akuutitsinerup annertussusaa kommune qitiusumillu ilinniarfik akornanni isumaqatigiissutigineqassaaq, tamatumani qitiusumik ilinniarfiup aningaasartuuteqarnerussappat aningaasartuutit qanoq matussuserneqarnissaat ilanngullugit.

f) Iitsoqqussaralugu oqaatsit pillugit atuartitsineq:

Iitsoqqussaralugu oqaatsinut atuartitsinermi sullinneqartut erseqqissarneqarnissaat pillugu siunnersuut kommunini ataasiakkaanni, ingammik Nuummi, atuartitsinermi akunnerit killeqartumik amerlineqarnissaanik kinguneqaratarsinnaavoq. Katillugit pisariaqartinneqartut annertunngitsutut nalilerneqarput, tassa meeqqat atuarfianni atuartut ikittuinnaakannersut taamaallaat kalaallit oqaasii iitsoqqussaralugit oqaatiginnginnamigit. Iitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinerup eqimattaqqanut imaluunniit alimasissumik ilinniartitsinertut aaqqissugaanissaa pingaarnertut naatsorsuutigineqarpoq, tamannalu isumalluutitik atuisariaqarnermut killiliilluni. Ilinniartitsisut atuartitsinermut akunneri agguaqqinneratigut kommunit annertuumik aningaasartuuteqarnerunatik pisariaqartitat matussusersinnaassagaat naatsorsuutigineqarpoq.

Siunissami ungasinnerusumi naatsorsuutigineqarpoq suliniutit inuiaqatigiit aningaasaqarnerisigut pitsaasumik sunniuteqarumaartut, tassa inuusuttut amerlanerusut naammaginartumik angusaqarlutik atuarfimmik naammassisaqarnissaat naatsorsuutigineqarmat, tamannalu inuusuttunut ilinniarfinnut taakku periarfissai qaffassallugit kingusinnerusukkullu sulinermit ilinniagaqarsimasutut suliffeqarfinni sulisinnaalerlutik.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissat

Nukarlerni aaqqissugaanikkut allannguinerit inuussutissarsiutinut aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqartitsissanngillat. Aamma taamaappoq inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinernut, tassa tamanna kommunalbestyrelsimik isumaqatigiissuteqarnissaaq inuussutissarsiortunit nammineq aalajangigassaammat, tassunga ilanngullugu suliffeqarfimmini il.il. atuartunik tigusinissamut naleqqiullugu. Ilanggullugulu, niuernermit aaqqissuussaanermut unammilleqatigiinnermullu kinguneqartussaannngitsutut, imaluunniit suliffeqarfinnut allaffissornikkut suliakkersuinngitsutut siunnersuut nalilerneqarpoq.

Suliffeqarfik ataaseq inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aqqissuussinermi peqataarusussappat suliffeqarfik taamaattoq avatangiisinik toqqissisimanartunik ineriartortitsiviusunillu qulakkeerinnissamat pisussaaffeqalissaaq, sulinermi suliassat atuartut ukiuinut timikkullu pisinnaasaannut tulluarsarneqarlutik. Aamma suliffimmi avatangiisitigut malittarisassat eqqortinneqassapput suliffeqarfiullu suliffimmi sungiusarnissaq pillugu isumaqatigiissutip eqqortinneqarneranik kommunalbestyrelsi nakkutilliisussaataitanera akuerisimassallugu. Suliffeqarfiup aamma atuartut 15-it inorlugit ukiullit ulluinnarni suleqatigisassaanni inunni meeqqanik innarliisimanginnermik uppernarsaatit pissarsiarinnissat qulakkiissallugit. Taamaattorli atuartut suliffimmi sungiusarnermi nalaani akissarsiaqassanngillat, tassami suliffimmi sungiusarnek atuarnermut ilaatinneqarmat. Atuortoq meeqqat atuarkianni nalunaarsorsimammatt, ilinniartutut akissarsianut malittarisassat atuutinngillat.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissuunissaannut sunniutissat

Siunnersuut avatangiisumut pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kinguneqartussaangilaq, tamatumalu saniatigut nalilerneqarpoq, fagimi nutaami "inuunerinneq" atuartut tarnikkut timikkullu nukittorsarneqassasut, atuartullu akisussaassusilimmik qinigaqarsinnaatilerlugit, taamaalillutillu atuartut pitsaasumik, pitsaangitsumik aamma inuttut unammillersinnaaneratt pitsaangorsarneqassalluni.

6. Inuit pisinnaatitaaffii aamma innuttaasunut sunniutaasut

Siunnersuut inuttaasut Inuttut pisinnaatitaaffiinnut tunngaviusumik inatsimmi qulakkeerneqarsimasunut sunniuteqanngilaq, Europami inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutini, imaluunniit nunarsuarmi inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutini il.il. sunniuteqarani.

Danskit oqaasii atorlugit atuartitsinermt naleqqiullugu siunnersuummi nukarlerniittut pineqarput tamannalu namminermt atuartitsinermt atortut atuartitsisullu eqqarsaatigalugit kalaallit oqaasii annerusumik atorlugit atuarkiinnit danskit oqaasii annerusumik atorlugit ilinniarnertuunngorniarfinnut atuartut ikaarsaarnerinnut naleqqiullugu sunniuteqartussaangilaq. Tassani nalilerneqarpoq ukiuni tulliuttuni arlalinni meeqqat atuarkiinni danskisut atuartitsisoqarnissaanik suli pisariaqartitsisoqarumaartoq. Tamanna aamma qitiusumik atuarkiinni inuussutissarsiutinut ilinniarnertuunngorniarfinnut ikaarsaarnermt atuuppoq, ilaannikkut kalaallisut oqaasilinnik atuartitsisunik nassaarnissaq ajornakusoorsinnaalluni. Taamaalilluni qulakkeerneqartariaqarpoq, assersuutigalugu oqaatsit sukkasumik allanngorneratt pissutigalugu kinaluunniit ilinniagaqarnissamat periarfissat ikilineqannginnissat.

Ullut atuarkiinnut sivikillineqarsinnaanerannut periarfissaqalernermt, naliliisoqarpoq paarsinissamat periarfissat annertusineqarnissaanik pisariaqartitsisoqalissasoq. Tassunga atatillugu naatsorsuutigineqarpoq nukarlerni sulisut atorunnaarnermt assersuutigalugu

atuarfimmi paarsinissamut neqeroorutini assigisaanilu isumalluutinik sulii allanik ilasisoqarnissaanik pisariaqartitsisumik matussusiisinnaassasut.

7. Nunanut allanut tunngasunut sumiiffimmilu politikimut sunniutaasussat kiisalu sunniutaasussat allat

Inatsisissatut siunnersuut Kalaallit Nunaata nunanut allanut attaveqataanut nunanilu allani pisussaaffiinit sunniuteqarnaviangilaq, tamatumalu saniatigut allanik sunniutissaqassanani.

8. Oqartussaasut suleqatigiiffiillu il.il. tusarniaavigineqarnerat

Siunnersuut piffissami 13. januar 2026-mit 10. februar 2026-mut Namminersorlutik Oqartussat tusarniaanernut nittartagaanni tamanut ammasumik saqqumitinneqarpoq piffissamilu tassani tusarniaaffissatut attuumassuteqartunut tamanut tusarniutigineqarluni. Tassunga atatillugu tusarniaanermut tunngasumut ilanngussaq 2-mut innersuussisoqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq nukarlerni ukioq atuarfiusoq ullut 200-240-t akornanniit siunissami ullut atuarfiusussanut 180-200-inut annikillineqartoq. Ilanngullugulu aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq ullut atuarfiusut aalajangersimasut amerlassuseqartillugit sumiiffinni aaqqissuussisoqarnissaanut nukarlerni periarfissaqanngitsoq. Nukarlerni ullut atuarfiusut amerlassusii nr. 1-imi piffissap atuartitsiviusup allanngortinneqarneranut naleqqiullugu aalajangersarneqarpoq. Peqatigisaanik maannakkut aalajangersakkami erseqqissumik takuneqarsinnaavoq ullut atuarfiusut amerlassusiisa ikilineqarnerinut periarfissaq akullerniittunut angajullerniittunullu tunngassuteqanngitsoq. Peqatigisaanik allannguutip kingunerisaanik § 8, imm. 1-imi maannakkut oqaaseqatigiinnut siullernut aamma oqaaseqatigiit aappaannut agguarneqartoq.

Nr. 2-mut

Tassani pineqarpoq atuarfiusup ingerlanerani tamarmi atuartitsiffiusut killilerneqarnerisa allanngortinneqarnerat. § 10, imm. 1-imi allannguut siunnersuummi nr. 4-imi § 11 imm. 2-mi allannguinerit kingunerisaanik allannguineruvoq. Aalajangersakkamut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersakkami oqaaseqatigiinni siullerni "alloriarfinni tamani" peerneqarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq atuartitsiviusut tamarmik alloriarfinni tamani ilaanngimmata. Alloriarfinni ataasiakkani atuartitsissutit suut atuartitsiviuneri pillugit apeqqummut naleqqiullugu tamanna §§ 11-13-mit takuneqarsinnaavoq.

Atuartitsissuteqarfik pineqarnani atuartitsissut qanoq ilinerani pineqarneranik erseqqissaanissaq siunertaralugu atuartitsissutit taaguut isaasalerlugit allanneqarnerisigut aalajangersagaq aamma allanngortinneqarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq aalajangersagaq nr. 5-imi atuartitsissutit pingasuunersut imaluunniit ataasiunersaq assersuutigalugu nipilersorneq, tassunga ilanngullugit erinarsorneq, aalaneq isiginnaagassiat pillugit aalajangersakkap oqaasertalernerani atuuttumi nalornisoqalersinnaanera. Maannakkut aalajangersimasumik assersuusiornikkut erseqqissarneqarpoq atuartitsissut ataaseq pineqartoq. Tamatuma saniatigut § 10, imm. 1, nr. 1-5-imi periuseq atuuttoq ingerlateqqinneqarpoq atuartitsiviusut kingornalu atuartitsissutit ataasiakkaat allannerisigut.

Oqaatsit amerlassusiinut tunngasoq § 10, imm. 1-imi nr. 1 Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut naleqqiullugu allanngortinneqanngilaq. Aalajangersakkami nr. 1-imi takuneqarsinnaavoq oqaatsit amerlassusaat neqeroorutigineqartussamik allamiut oqaasiisa pingajuannik ilaneqassasut.

Nr. 2-mut naleqqiullugu takuneqarsinnaavoq atuartitsissutaasumut kulturimut inuiaqatigiinnullu atuartitsinerit sisamat ilaasut atuartitsissutit inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq, upperisarsiorneq aamma filosofi.

Aalajangersakkami nr. 3-mi pineqarpoq atuartitsiveqarfik matematikki aamma pinngortitalerineq aamma atuartitsissutit matematikki aamma pinngortitalerineq. Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 10, imm. 1, nr. 3-mut naleqqiullugu aalajangersagaq allanngortinneqanngilaq, atuartitsissutit isaasalerlugit allanneqarneri eqqaassanngikkaanni. Peqatigisaanik eqqaaneqarsinnaavoq atuartitsissummi pinngortitalerineri ilaammata fysik aamma kemi, uumassusilerineq, pinngortitami nunalerineq, ulloriarsiorneq aamma teknoligi.

Nr. 4-mi atuartitsissut inuunerinneq atuartitsissutaavoq nutaajusoq atuartitsissummi inuttut inerikkiartornermut taarsiullugu siunnersuummi saqqummiunneqartoq. Nalinginnaasumik nassuiaatini soorlu aamma allanneqartoq atuartitsissutit taamatut taaguuteqartup saniatigut atuartitsissutitut ilaapput aamma atuartitsissut timersorneq silamilu sammisaqarneq, taamaattumik nr. 5-imi mernguernartulerinermit peerneqarluni.

Atuartitsissummi nutaamiipput inuunerinneq, nammineq naleqassuseq, tarnikkut peqqinneq, qajannaatsuuneq, ataatsimoorneq kinaassutsimillu pilersitsineq il.il. atuartitsissummi tassani immikkut nutaatut atuartitsissutaalerlutik. Atuartitsissummut aamma ilaassapput imminut allanillu paasinninnissamut sakkut. Tamatuma saniatigut atuartitsissummut aamma ilaassapput inuttut inerikkiartorneq pillugu atuartitsissummi atuuttumi sammineqartut. Ilinniartitsissummi sammisani ilaapput, soorlu kinguaassiutit pillugit qaammarsaaneq, peqqinnissamik ilinniarnaq, ilaqutariinnermi piginnaasat, sammisallu tarnip pissusaanut inuttullu atugarisanut tunngasut aammalu atuartit inuttut pilersaarusiornissamik suliaqartarnerat ilinniartitsissummi aamma ilaatinneqarput.

Peqatigisaanik aalajangersakkamit takuneqarsinnaavoq atuartsissut timersorneq silamiinnerlu atuartsissuteqarfiup taassuma ataani atuartsissutitut inissineqartoq.

Aammattaaq aalajangersakkami nr. 5-imit takuneqarsinnaavoq mernguarnartulerinerup iluaniipput atuartsissutit illumi suliassanik ilinniarneq, nipilersorneq tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma assassorluni suliat ilusilersuinerlu, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq, taamaattorli takuuk imm. 5.

Tamannali siunnersuummi nr. 5-imi nukarlernut naleqqiullugu atuutissanngilaq, atuartsissutit nipilersorneq tassunga ilanngullugu erinarsorneq, aalajaneq isiginnaagassiornerlu, eqqumiitsuliorneq tassunga ilanngullugu illuliortaaseq, aamma assassorneq ilusilersuinerlu, tassunga ilanngullugit sananeq assassornerlu atuartsissuummi nutaami katersorneqassapput taaguuteqartoq pilersitsinermik atuartsineq, tak. § 10-mi imm. 2 nutaaq. Tassunga ilanngutissaaq illumi suliassanik ilinniarneq nukarlerni atuartsissutitut peerneqartoq.

Nr. 3-mut

Siunnersuummi nr. 3-mi § 10, imm. 2 taamaalluni nutaajuvoq aamma atuartsissutaalluni nutaaq, taamaattorli § 10, imm. 1, nr. 5-imi allanneqarsimasut aalajangersakkami atuuttumi nutaaliorfiusuni atuartsissutini arlalinni ilaallutik, angerlarsimaffimmi suliassanik ilinniarneq eqqaassanngikkaanni. Aalajangersagaq imatut oqaasertalerneqarpoq § 10, imm. 1, nr. 5-imut allaanerulluni, atuartsissutit eqqaaneqartut, atuartsissut nutaaq "nutaaliorfiusoq atuartsissut", atuartsissutitut immikkoortutut allanneqarluni. Peqatigisaanik aalajangersakkamit inerniliisoqarsinnaavoq atuartsissut illumi suliassanik ilinniarneq nukarlerni atuartsissutitut ilaajunnaarluni.

Nr. 4-mut

Aalajangersakkami nukarlerni atuartsiviusut atuartsissuteqarfiit atuartsissutillu allanneqarput. Klassini alloriarfiusuni ataasiakkaani atuartsissutit agguarneqarneri pillugit apeqqut inatsimmi § 14, imm. 2 naapertorlugu atulersinneqartut ilinniartitsinissamut pilersaarutinit malittarisassaqaartinneqarput.

Atuartsissutit taaguutaat atuartsissuteqarfik imaluunniit atuartsissut pineqarnerisooq ajornannginnerusumik immikkoortinneqarnissai siunertaralugu isaasalerlugit allanneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Maannakkut aalajangersakkamit takuneqarsinnaavoq nukarlerni atuartsissutini taamaallaat tallimani atuartsisoqartoq kalaallit oqaasii, matematikki, timersornermi silamilu sammisaqarneq, inuunerinneq aamma nutaaliornermik atuartsineq. Siunnersuummi nalinginnaasumik nassuiaatinit soorlu aamma allanneqartoq timersorneq silamilu sammisaqarneq maannakkut atuartsissuteqarfiup inuunerinnerup ataani inissisimalerpoq.

Nr. 5-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq oqaatsit ”danskitt oqaasii” aamma ”tuluit oqaasii” nukarlerni qanoq atuartitsissutigineqartarnersut. Aalajangersakkami erserpoq tamanna oqaatsinik atuartitsineq ileqquunngitsoq kisiannili oqaatsit eqqaaneqarsimasut pillugit aallarniutitut atuartitsineq.

Nr. 6-imut

Aalajangersakkami akullerni atuartitsiviusut atuartitsissuteqarfiit atuartitsissutillu allanneqarput. Soorlu ilaatigut siunnersuummi nr. 6-imi aamma taamaattoq atuartitsissutit taaguutaat atuartitsissuteqarfik imaluunniit atuartitsissut pineqarnerisq ajornannginnerusumik immikkoortinneqarnissai siunertaralugu isaasalerlugit allanneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Qaffasissutini ilinniartitsissutinik agguaneq atuartitsinermut pilersaarutini inatsimmi § 14, imm. 2 naapertorlugu atulersinneqartuni malittarisassaliorneqassaaq.

Nr. 7-imut

Aalajangersakkami angajullerni atuartitsiviusut atuartitsissuteqarfiit atuartitsissutillu allanneqarput. Aamma angajullerni atuartitsissutit agguarneqarneri § 14, imm. 2 naapertorlugu atulersinneqartut atuartitsinissamut pilersaarutinit malittarisassaliorneqassapput.

Nr. 8-mut

Aalajangersagaq § 13 a nutaajuvoq aamma tamanna pillugu Naalakkersuisunut qinnuteqareernikkut 9.-10. klassini atuartunut inuussutissarsiorneq pillugu klassinik pilersitsinissamik kommunalbestyrelsit periarfissaqarnerat pineqarluni.

Nalunaarneq, tiguneqarneq innersuunneqarsinnaanerlu pillugit apeqqut inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aqqissuussinermik kommunalbestyrelsip aalajangersimasumik qinnuteqarnerani allanneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattorli naatsorsuutigineqarluni klassini taamatut ittuni atuartut allat assigalugit atuartut atuarfimmik naammassinnissasut, kisianni inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aqqissuussinermi aalajangersimasumi imarineqartut immikkut allaassutigalugit.

Aalajangersakkamit takuneqarsinnaavoq inuussutissarsiorneq pillugu klassinik pilersitsinermi kommunalbestyrelsimi tamanna pillugu qinnuteqarnissamik tunngaveqassasoq. Aalajangersakkami annertuutigut kommunimit kissaatigineqartup inuussutissarsiorneq pillugu klassit ilusaannik imarisaanillu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat annertuutigut aalajangersaatinneqarsinnaatitaapput. Tamanna aamma sivilissuseq pillugu apeqqummut atuuppoq, tassa aqqissuussinernik 9.-10. klassinut tunngasunik aamma aqqissuussinernik taamaallaat 10. klassinut tunngasunik aalajangersagaq periarfissiimmat.

Aalajangersakkamit takuneqarsinnaavoq inuussutissarsiorneq pillugu klassini pingaarnertut siunertaq tassaasoq atuartup inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut piginnaanngorsarnissaa

imaluunniit inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernik toqqaanissamut naleqqiullugu atuartut ataasiakkaat paasisimasaqalerlutik. Aalajangersakkamit taamaalilluni takuneqarsinnaavoq inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut sammisut aqqissuussinerit pineqartut. Peqatigisaanik aalajangersakkamiilluni inuussutissarsiutinut ilinniarfimmi tiguneqarnissaq pillugu apeqqummut innersuussineq, tak. Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 31, 4. juni 2024-meersoq (inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit pillugu inatsit) naapertorlugu ilinniartitaanermut atuartitsissutigut piunasaqaatit. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit pillugu inatsit naapertorlugu tiguneqarnissamut piunasaqaatit annertunerusumik pingaarnertut malitassatut inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut ataasiakkaanut ilinniartitaanernut pilersaarutitut taaneqartuni allanneqarsimammata.

Aalajangersakkami imm. 2-mi inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aqqissuussinerimut ikinnerpaaffissatut tiimit tamarmiusut aalajangersarneqarput. Tamatuma malitsigisaanik inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aqqissuussinerimi 9. klassimi minnerpaamik tiimit amerlassusaannut naapertuuttumik katillugit tiimit amerlassuseqassammata. § 13 b, imm. 1- imut tunngavilersuut erseqqissarniarlugu siunertaavoq, tamanna atuartitsinerinik sananeqaateqarneq apeqqutaatinnagu katillugit minnerpaamik akunnerit amerlassusaannut tunngasoq. Tassa imaappoq, assersuutigalugu inuussutissarsiornermi klassimi ukiuni 10-ni atuarfiusumi akunnerit katillugit minnerpaamik 920-iussapput, apeqqutaatinnagu atuartitsinerimi atuartitsissutit pinngitsooratik sisamat kisimik ilaatinneqassasut aalajangerneqarsimanersoq, tak. § 13 b, imm. 1, oqaaseqaat siulleq, imaluunniit pinngitsoorani fagit pinngitsooratik saniatigut aamma fagit attuumassuteqartut allat ilanngunneqassasut, tak. § 13 b, imm. 1, oqaaseqaatit aappaa.

Aalajangersakkami imm. 3 naapertorlugu atuartoq nalinginnaasumik 9. imaluunniit 10. klassimi atuartitsinerimut uternissamut periarfissaqassaaq. Assersuutigalugu 9. klassip aallartinneraniit aqqissuussinerimi peqataanissaq pillugu aalajangiineq taamaattumik atuartup piffissami atuarfimmiinnerata sinnerani atuartumut pinngitsoorani pisussaaffiliinngilaq. Aalajangersagaq taamaattoq atuartut inuussutissarsiorneq pillugu klassimi peqataanertik kipitikkusullugu nalinginnaasumik atuartitsinerimut qanoq uternissaat pillugu qanoq iliornissamut piareersaasiornissamut atuarfimmut aamma pisussaaffiliivoq. Tassani assersuutigalugu pineqarsinnaavoq atuartut ilassutaasumik atuartinneqarnissamik pisariaqartitsilersinnaanerit, tak. § 16. Tamanna aamma klassip uteqqinneqarnissaanut periarfissaq pillugu § 18, imm. 4-p atorneqarnissaa pillugu apeqqut pisariaqalersissinnaavaa. Tamatumalu saniatigut atuartitsissutit sisamat pinngitsooratik atuartup atuarnermut nalinginnaasumut uteqqinnissaanut ajornannginnerulersitsisinnaasut eqqarsaatigineqarput.

§ 13, b, imm. 1 tunngaviusumik atuartitsissutigut piginnaasat ilai aalajangersarneqarput, inuussutissarsiorneq pillugu klassimik sumiiffimmi erseqqinnerusumik aqqissuussineq apeqqutaatinnagu atuartitsissutaasussat. Atuartut klassip taamaaqataani atuartunit allanit

atuartitsissutini ikinnerusuni atuartinneqassapput, taamaattorli minnerpaamik kalaallit oqaasiini, danskit oqaasiini, tuluit oqaasiini aamma matematikkimi, tassa atuarnerup ilaa annertooq suliffeqarfinni suliffimmik sungiusarnertut, inuussutissarsiutitut ilinniarfimmi imaluunniit atuarfimmit aaqqissuunneqartumi sulineq pillugu atuartitsinermi ingerlanneqassammat.

Atuartut kalaallit oqaasiini aamma matematikkimi atuartinneqarnissaat pillugu taamaallaat piumasqaateqartoqarnera inuussutissarsiutitut ilinniarnerup naammassinissaanut atuartut periarfissaannut sunnuteqarsinnaavoq. Tamatumunnga pissutaavoq inuussutissarsiutitut ilinniarfitaanerit ilaanni atuartitsissutigut immikkut piginnaasaqarnissaq tunngaviummat, tassani assersuutigalugu pineqarsinnaallutik fysik aamma kemi imaluunniit oqaatsitigut piginnaasat. Tamatumunnga atatillugu kommunalbestyrelsi, sumiiffimmi aalajangersinnaavoq fagit suut atuartitsissutigineqarnissaat pillugu, takuuk § 13 b, imm 1 titarneq kingulleq. Tassa imaappoq kommunalbestyrelsit ataasiakkaat nalilersussavaat, kommunimi inuussutissarsiorneq pillugu klassini peqataanissami atuartut qassit aamma fagit suut, sammisat suut atuartoq ilinniarinneqassanersoq, il.il.

§13 b, imm. 2 oqaaseqatigiit aappaata assingaa, atuartut inaarutaasumik qinersinnginnerini inuussutissarsiutitut ilinniarfimmi ingerlaneq qanoq issinnaanersoq misiligarnissaanut atuartut periarfissaqassasut. Tassunga atatillugu ikaarsarneq paasineqassaaq inuussutissarsiorneq pillugu klassimi ilitsersuunneqarneq atuartinneqarnerlu, atuartut piffissami sivikitsumi inuussutissarsiutitut ilinniarfitaanermik misigisaqarsinnaallutik aamma ilinniarfimmi ingerlataqarnerup qanoq ittuunera misigisaqarfigisinnaallugu.

Aalajangersakkap aamma kingunerisaanik atuartut ilinniarfitaanermi atuartitsissutigut piumasqaatit ulluinaallu paasisaqarfigisinnaavaat, peqatigisaanillu inuussutissarsiutitut ilinniarfimmi avatangiisinut atuartut misigisaqarlutik. Atuartut taamaalillutik atuartunik, ilinniarfitaanermi ilitsersuisunillu naapitaqarnissamut periarfissaqassapput, ilinniarfitaanermi suut pineqarnerinik atuartunit pitsaanerusumik paasineqarsinnaallutik. Aalajangersakkami inuussutissarsiutitut sammisut ingerlatat ikaarsaarnermilu suliniutit eqqaaneqartut taamaalillutik suliatigut inuttullu atuartumut pitsaanerpaamik tulluurtumik ilinniarfitaanermik atuartut ataasiakkaat toqqaasinnaanerinut iluaqutaassapput. Ikaarsaariarnerup ingerlanera qitiusumik atuarfimmi imaluunniit ilinniarfeqarfimmi allami tulluurtumik ingerlanneqarsinnaavoq.

Suliffimmi sungiusarnermi aaqqissuussinernut atatillugu tunngavigineqarpoq suliffimmik sungiusarnerup pingaaruteqarnera, ilusilersugaanera, atuartumullu iliuuseqarnissamut pilersaarummi uppersarneqassalluni, taamaalilluni siuariartortoqarnera malinnaaffigineqarsinnaalluni.

Aalajangersakkami imm. 3-mi pineqarpoq pinngitsoorani naliliilluni oqaloqateqarnissaq, 10. klassimi atuartitsinerup naammassineqarnerani ingerlanneqartartup atuartup misilittagai,

suliffimmi sungiusarnerup ingerlanerani pissarsianik misigisaqarneq aamma ilinniaqqinnissaq sulilernissarlugu pillugit eqqarsaasersuutit pillugit atuartup aturfiani ilinniartitsisoq peqatigalugu ingerlanneqartartoq. Naliliilluni oqaloqatigiinneq atuartup soraarummeerneranik uppersaammit takuneqarsinnaassaaq, tak. § 22, imm. 5. Aalajangersakkap kingunerisaanik atuartup suliffimmi sungiusarfiani sinniisut naliliilluni oqaloqatigiinnermi peqataasinnaapput piviusumillu tassaasinnaalluni aturfimmi pisortaq suliffimmik sungiusarfiusumik oqaloqatigiinnissamut aggersaasussaaq. Suliffimmik sungiusarnerup paasineqassaaq tassaasoq assersuutigalugu suliffeqarfimmi atuartup peqataaffigisaa imaluunniit sulianik atuartitsinermi peqataaffigineqartoq. Tamatuma assigaa naliliilluni oqaloqatigiinneq assersuutigalugu qitiusumik aturfimmi ilinniartitsisup imaluunniit sulianik atuartitsinermi ingerlatsinermik isumaginnissimasup peqataaneratigut aamma ingerlanneqarsinnaasoq.

§ 13 c, imm. 1-imi pineqarpoq inuussutissarsiorneq pillugu klassimi neqerooruteqarnissamut tunngaviusussaaq ilinniarfeqarfimmik kommunalbestyrelsip isumaqatigiissuteqarnera. Tamatuma pisariaqartilerpaa inuussutissarsiorneq pillugu klassini atuartunut sulinermik atuartitsinermik ingerlataqartunik ilinniarfeqarfimmik ataasiakkaanik kommunalbestyrelsit isumaqatigiissuteqarsimanissaat. Isumaqatigiissummi aturfik pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu aamma kommunalbestyrelsi sinnerlugu atuartitsinermik atuartitsinerullu ingerlanneqarnissaanik ilinniarfeqarfik pilersaarusiortussaassaaq.

Aturfik pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu suliassat isumaginissaannut kommunalbestyrelsi suli akisussaasussaavoq aamma isumaqatigiissummi tunngavigisanut aalajangersarneqartunut atuartitsinerup ingerlannerata malinninneranut akisusaassalluni. Kommunalbestyrelsit assersuutigalugu immikkut atuartinneqarnissamik imaluunniit allatigut atuartitsinermi ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisut atuartut pisariaqartumik ikorfartorneqarnissaat, aamma atuartut immikkut pisariaqartitsisut ilassutaasumik atuartitsinermik neqeroorfigineqarnissaat qulakkeertussaavaat. Kommunalbestyrelsit aamma ilinniarfeqarfiit sulinermik atuartitsinerit ingerlanneqarnissaat pillugu atuartut aggerfigisat aturfik peqatigalugu qanoq pilersaarusiornissaannik iluaqutaasumik piunasaqaateqarsinnaapput.

Aalajangersakkami nr. 2-mi inuussutissarsiorneq pillugu klassinik pilersitsinissamut peqataanissaat piunasaqaataappat aturfuup ilinniarfeqarfiullu attuumassuteqartup akornanni suleqatigiinneq pineqarpoq. Aalajangersakkamut atatillugu takuneqarsinnaavoq inuussutissarsiorneq pillugu klassimi atuartut tiguneqarnissaannut, qitiusumik aturfimmik aturfuup isumaqatigiissutaani siumoortumik aalajangersarneqarsimasumi, atuartut amerlassusiinik aamma inuussutissarsiorneq pillugu klassimi taakku qanoq tiguneqarnissaat pillugu apeqqummit tunngaveqartoq.

§ 13 c, imm. 3-mit takuneqarsinnaavoq sulianik atuartitsinerup ingerlanneqarneranik kommunalbestyrelsi nakkutiginnissasoq, tassunga ilanngullugu suliffimmi sungiusarnerup. Suliassaq malittarisassat nalinginnaasut malillugit suliakkiutigineqarsinnaavoq. Nakkutilliineq

ingerlanneqassaaq taamaalilluni inuussutissarsiorneq pillugu klassini atuartut tamarmik atuartitsissutit, tamatigoortumik inooqataanikkut atugarissaarnikkullu inuussutissarsiorneq pillugu klassini ineriartornissaannik qulakkeerinnilluni. Nakkutilliinermi tunngavigineqarpoq atuarfiup pisortaanit amerlanertigut ingerlanneqarnissaa.

Suliffimmik sungiusarfiusup suliffeqarfik naatsorsuutigisanik naammassinngippat suliffimmik sungiusarnerup unitsinneqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsi aalajangiisinaavoq, atuartorlu taamaattumik sulinermi atuartitsilluni ingerlataqarnermut imaluunniit suliffimmik sungiusarfiusumut allamut nuuttariaqarluni. Taamaaqataanik kommunalbestyrelsip isumaqatigiissuteqarfigisimasaanik ilinniarfinni sulinertigut atuartitsinerit ingerlannerinik ingerlaavartumik nakkutiginnittoqassaaq.

Aalajangersakkamiippoq ilinniarfeqarfimmi inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinermik nakkutiginninneq, tassunga ilanngullugit atuartut ingerlataannik ingerlatsinernik toqqaanerit. Tassunga aamma ilaasinnaapput atuartitseriaatsit suleriaatsillu, periutsit, atuartitsinermi atortut aamma sammisassanik toqqaaneq, taamaalilluni sulinermik atuartitsineq atuarfiup siunertaanik atuartitsissutit siunertaanik kiisalu sammisanik allanngorartussanillu naammassininnera qulakkeerneqarluni, taamaalilluni atuartut ataasiakkaat pisariaqartitaannut tunngavigisaannullu naapertuulluni. Taamaalilluni suliffimmik sungiusarnerup inatsimmi tunngavissatut aalajangersarneqartunut naammassininneranik kommunalbestyrelsi akisussaavoq.

Nakkutilliinermi aamma suliffimmi sungiusarnermik aaqqissuussisut isumaginnittullu suliffimmi sungiusarfiusuni sulisut pisariaqartunik suliartigut atuartitsinissamillu piukkunnaateqarnerisut nakkutigineqassapput. Tamatuma saniatigut nakkutilliinermi aamma ilaavoq atuartut takkuttarnerinik nalunaarsuineq pillugu apeqquut.

§ 13 d piginnaatitsissummik aalajangiineruvoq. Piginnaatitsineq assersuutigalugu ukiumi atuarfiusumi qaqugu atuartut inuussutissarsiorneq pillugu klassimut nalunaarsinnaaneri pillugu piffissaliussat pillugit malittarisassanik aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq, atuarfiit atuartitsinermi pilersarusiornissaat kommunillu missingersuusiornissat eqqarsaatigalugu. Aammattaaq atuarfimmi aamma atuarfiup avataani suliffimmi sungiusarfiimmi atuartut piffissaasa agguarneri skemaliornerlu pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut piginnaatitsineq atorneqarsinnaavoq.

Piginnaatitsineq aamma atuarfiup, atuartup suliffeqarfiillu akornanni isumaqatigiissutaasussat isumaqatigiissutit aamma kommunalbestyrelsip ilinniarfeqarfiullu akornanni isumaqatigiissutaasussat isumaqatigiissutit imai pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq. Tassunga assersuutigalugu ilaasinnaapput isumaqatigiissutip imarisaa, atuartut amerlassusii, tiimit amerlassusii, taamaatitsineq akiliinerlu pillugit malittarisassat. Aamma isumaqatigiissutip isumaqatigiissutigineqarneranut uppersarsaaneq pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Piginnaatitsineq

aamma atuartut suliffimmi sungiusarfimmut sulinermilu atuartitsinermik ingerlatsinermut takkuttarnissaasa qanoq qulakkeerneqarnissaa, suliffimmik sungiusarfinnut piumasaqaatit, tassunga ilanngullugit sulisuni piginnaasat eqqarsaatigalugit, aamma atuarfinni pisortat suliffimmik sungiusarfimmik nakkutiginninnerat, tassunga ilanngullugu atuarfiup pisortaata nakkutilliarternermut atatillugu suut alaatsinaaffigissanerai pillugit malittarisassanik aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq. Aamma atuartut pillugit aaqqissuussinernut assigiinngitsunut paasisutissanik kina nalunaaruteqartassanersoq, tassunga ilanngullugit kommunalbestyrelsimut aamma Naalakkersuisunut, pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Piginnaatitsineq pillugu aalajangersagaq aamma suliffimmi sungiusarfimmiit sulinermillu atuartitsinermik ingerlatsinermiit atuartut qanoq annertutigisumik anisinneqarsinnaaneri aamma tamanna atuartumut qanoq kinguneqarsinnaanera pillugu malittarisassanik aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut assersuutigalugu piginnaatitsineq atuarfiup, atuartup qitiusumillu atuarfiup attuumassuteqartup akornanni naggataarutaasumik naliliilluni oqaloqatigiinneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq. Tamanna assersuutigalugu apersuilluni nalilersuinermi kikkut peqataasariaqarnersut aammalu apersuilluni nalilersuinermi pingaarnertut sorliit ilanngunneqartariaqarnersut pillugit apeqqutip malittarisassiorneqarneranik imaqarsinnaavoq.

Nr. 9-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq kalaallit oqaasiinik ilitsoqqussaralugu oqaaseqanngitsunut atuartunut ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsineq aamma atuartut taakku oqaatsitigut atuartitsissutikkullu ineriartornerisa nukittorsarnerannut siunnerfeqarluni. Aalajangersakkami pineqanngilaq atuarfinni tamani ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinermik neqeroortoqassasoq. Kommunalbestyrelsip taamaalilluni neqeroorummik tiguserusuttunik kommunimi atuarfinni amerlanerniit atuartunut assersuutigalugu atuarfimmi ataatsimi tamanna neqeroorutigisinnaassavaa. Tassani aamma pineqarpoq neqeroorut kajumissutsimik peqataaffigineqarsinnaasoq, sumiiffinni ujartuisoqarneranik tunngaveqartoq.

§ 2-mut

Aalajangersakkami siunnersuutip atuutilerfissaa allanneqarpoq.

Imm. 1-imit takuneqarsinnaavoq inuussutissarsiorneq pillugu klassinik aaqqissuussinerit pillugit malittarisassat aggustip aallaqqaataani 2026-mi atulersinneqassasut taamaattumillu ukioq atuarfiusumi 2026-2027-mi 9. imaluunniit 10. klassini aallartittunut atuartunut atorneqarsinnaassallutik.

Aalajangersagaq imm. 2 isumaqarpoq nukarlerni ilutsinik allannguinerit aatsaat ukiumi atuarfiusumi 2027-2028-mi atulersinneqarsinnaassasut. Taamaalilluni allannguutip atulersinnissaanut sivikinnerpaamik ukioq ataaseq tikillugu kommunalbestyrelsit piffissalernerneqarnerat qulakkeerneqarpoq. Taamaaqataanik allaffissornikkut najoqqutassat pisariaqartumik nutarterneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat periarfissinneqarlutik.

Aalajangersakkami imm. 2 inatsimmi allannguinerit atuartitsissutini ilikkagassatut anguniagassanik nutaanik suliaqarnissanik, nalunaarusiornissamik, ilinniartitsissutissanut pilersaarusiornissanik aamma ilinniutinik suliaqarnissanik pisariaqartitsinermut atatillugu pingaartumik isigineqassaaq.

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertaliunneqartut atuuttut</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
	§ 1 Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 27. april 2023-meersoq naapertorlugu atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni makku allanngortinneqarput:
§ 8. Ukioq atuarfiusoq aggustip aallaqqaataani aallartittassaaq, ullullu atuarfiusussat 200-niit 240-nut amerlassuseqassallutik, atuartitsinerlu sapaatip-akunnerata ulluini siullerni tallimani imaluunniit ulluini siullerni arfinilinni pisassaaq.	1. § 8, imm. 1, oqaasertalerneqassaaq imatut: ” Nukarlerni ukioq atuarfiusoq aggustip aallaqqaataani aallartissaaq ullullu atuarfiusut 180-imiit – 200-sallutik aamma akullerni angajullernilu ullut atuarfiusut 200-miit-240-ussallutik. Ullut atuarfiusut sapaatip akunnerani ulluinnarnut siullernut tallimanut imaluunniit sapaatip akunnerani ulluinnarni arfinilinnut tamanut agguarneqassallutik. ”
§ 10. Alloriarfinni tamani – atuartitsissutinut ataasiakkaanut immikkoortiterilluni aamma immikkoortiterinani - atuartitsineq pissaaq, tak.§§ 11 - 13 atuartitsissutit qanitariissut makku iluanni: 1) oqaatsit, tassaallutik kalaallit oqaasii, qallunaat oqaasii, tuluit oqaasii kiisalu allamiut oqaasiisa pingajui, 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu. 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu, 4) inuttut inerikkiartorneq, tassaallutik peqqinneq, inooqatigiinnikkut misigissutsikkullu ilikkagaqarniarneq, ilinniagaqarnissamik inuutissarsiuatissamillu	2. § 10, imm. 1 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” Atuartitsissutinut ataasiakkaanut immikkoortiterilluni aamma immikkoortiterinani atuartitsineq pissaaq, tak. §§ 11 - 13, atuartitsissutit qanitariissut makku iluanni: 1) oqaatsinut ilaapput "kalaallit oqaasii", "danskiteq oqaasii" aamma "tuluit oqaasii" kiisalu "allamiut oqaasiisa pingajui", 2) kulturimut inuiaqatigiinnullu ilaapput "inuiaqatigiilerineq", "oqaluttuarisaaneq" aamma "upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu", 3) matematikkimut pinngortitamullu ilaapput atuartitsissutit "matematikki" aamma "pinngortitalerineq",

<p>qinersiniarnermi paasisitsiniaaneq aamma tarnikkut inuttullu inooqatigiinneq pillugu sammisassat, kiisalu</p> <p>5) mernguernartulerinerup iluaniipput atuartitsissutit illumi suliaassanik ilinniarneq, timersorneq tassani ilaallutik silami sammisaqartarneq, nipilersorneq tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, eqqumiitsuliorneq tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma assassorluni suliat ilusilersuinerlu, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq.</p>	<p>4) inuunerinnermut ilaapput atuartitsissutit "inuunerinneq" aamma "timersorneq silamilu sammisaqartarneq", aamma</p> <p>5) mernguernartulerinnermut ilaapput atuartitsissutit "angerlarsimaffimmi suliaassanik ilinniarneq", "nipilersorneq" tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, "eqqumiitsuliorneq" tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma "assassorluni suliat ilusilersuinerlu", tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq, taamaattorli tak. imm. 2. "</p>
	<p>3. § 10-mi imm. 1-ip kingorna immikkoortutut nutaatut ilanngunneqassaaq: "</p> <p><i>Imm. 2.</i> Nukarlerni mernguernartulerinerup iluaniipput atuartitsissut "pilersitsinermik atuartitsissut", tassani atuartitsissutit ataatsimoortillugit "nipilersorneq" tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq", "eqqumiitsuliorneq" tassanilu ilaallutik illuliortaaseq " aamma "assassorluni suliat ilusilersuinerlu", tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq " atuartitsissummi ataatsimi katersorneqartut. "</p> <p>Imm. 2-8 taamaalillutik imm. 3-9-nngussapput.</p>
<p><i>Imm. 2.</i> Nukarlerni atuartitsissutit qanitariissut ukuupput:</p> <p>1) oqaatsit tassaasut kalaallit qallunaallu oqaasii,</p> <p>2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.</p> <p>3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu,</p> <p>4) inuttut ineriartorneq, aamma</p> <p>5) mernguernartulerinnermut ilaapput</p>	<p>4. § 11, imm. 2, imatut oqaasertalerneqassaaq:</p> <p>" <i>Imm. 2.</i> Nukarlerni atuartitsissutit qanitariissut ukuupput:</p> <p>1) oqaatsit, tassaasut "kalaallit oqaasii", "danskiteq oqaasii" aamma "tuluiteq oqaasii",</p> <p>2) matematikki ilaalluni atuartitsissut "matematikki",</p> <p>3) inuunerinnermi ilaallutik atuartitsissutit "inuunerinneq" aamma "timersorneq silamilu sammisaqartarneq", aamma</p>

<p>eqqumiitsuliorneq, timersorneq kiisalu nipilersornermi aamma assassornermi ilusilersuinermilu suliasat akuleriinneri.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Oqaatsinik atuartitsinermut aammattaaq ilaassapput allamiut oqaasiinik piginnaasaannik inerisaaniarluni pilersitsiffiusumik sammisaqartitsineq. Oqaatsinik atuartitsinermut ilaasinnaapput oqaatsit allat.</p>	<p>4) mernguernartulerinerup iluaniippat atuartitsissutit "pilersitsinermik atuartitsissut." .”</p>
	<p>5. § 11-mi imm. 2-p kingorna immikkoortoq nutaaq una ilanngunneqarpoq: “ Imm 3. Atuartitsissutit ”danskiteq oqaasii” aamma ”tuluit oqaasii” oqaatsinut aallarniutitut neqeroorutigineqarput.”</p> <p>Imm. 3. taamaalilluni imm. 4-nngorpoq.</p>
<p>§ 12. Akullerni atuartitsissutit qanitariissut ukuupput:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oqaatsit tassaasut kalaallit, qallunaat tuluilu oqaasii kiisalu allamiut oqaasiisa pingajui, 2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu. 3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu, 4) inuttut inerikkiartorneq, kiisalu 5) mernguernartulerinermi ilaapput atuartitsissutit eqqumiitsuliorneq, timersorneq, assassorluni suliasat ilusilersuinerlu, illumi suliasanik ilinniarneq aamma nipilersorneq. 	<p>6. § 12, imm. 1, oqaasertalerneqassaaq imatut: "Akullerni atuartitsissutit qanitariissut ukuupput:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oqaatsit ilaallutik atuartitsissutit "kalaallit oqaasii", "danskiteq oqaasii" aamma "tuluit oqaasii", 2) kulturimut inuiaqatigiinnullu ilaapput "inuiaqatigiilerineq", "oqaluttuarisaaneq" aamma "upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu", 3) matematikkimut pinngortitamullu ilaapput atuartitsissutit "matematikki" aamma "pinngortitalerineq", 4) inuunerinnermut ilaapput atuartitsissutit "inuunerinneq" aamma "timersorneq silamiinnerlu", aamma 5) mernguernartulerinerup iluaniippat atuartitsissutit "angerlarsimaffimmi suliasanik ilinniarneq", "nipilersorneq" tassani ilaallutik erinarsorneq, aalaneq aamma isiginnaartitsineq, "eqqumiitsuliorneq" tassanilu ilaallutik illuliortaaseq aamma "assassorluni suliat

	ilusilersuinerlu”, tassani ilaallutik sananeq aamma assassorneq.”
<p>§ 13. Angajullerni atuartsissutit qanitariissut ukuupput:</p> <p>1) oqaatsit tassaasut kalaallit, qallunaat tuluillu oqaasii aamma toqqakkatut allamiut oqaasiisa pingajui,</p> <p>2) kulturimik inuiaqatigiillu pillugit sammisaqarneq, tassaallutik inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq kiisalu upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu.</p> <p>3) matematikki pinngortitarlu tassaasut matematikki pinngortitalerinerlu,</p> <p>4) inuttut inerikkiartorneq, kiisalu</p> <p>5) mernguarnartulerinermi ilaapput atuartsissutit timersorneq aamma illumi suliaassanik ilinniarneq.</p>	<p>7. § 13, imm. 1, oqaasertalerneqassaaq imatut:</p> <p>"Angajullerni atuartsissutit qanitariissut ukuupput:</p> <p>1) oqaatsit tassaasut kalaallit, qallunaat tuluillu oqaasii aamma toqqakkatut allamiut oqaasiisa pingajui,</p> <p>2) kulturimut inuiaqatigiinnullu ilaapput "inuiaqatigiilerineq", "oqaluttuarisaaneq" aamma "upperisarsiorneq isumalioqqissaarnerlu",</p> <p>3) matematikki pinngortitarlu ilaapput atuartsissutit "matematikki" aamma "pinngortitalerineq",</p> <p>4) inuunerinnermut ilaapput atuartsissutit "inuunerinneq" aamma "timersorneq silamiinnerlu", aamma</p> <p>5) mernguarnartulerinermi ilaapput atuartsissutit timersorneq aamma angerlarsimaffimmi suliaassanik ilinniarneq.</p>
	<p>8. § 13-ip kingornatigut ilanngunneqarpoq:</p> <p style="text-align: center;"><i>”Inuussutissarsiornermi klassit</i></p> <p>§ 13 a. Kommunalbestyrelsi Naalackersuisunut qinnuteqareernermi akuerineqareernermilu kingorna 9. aamma 10. klassinut taarsiullugu inuussutissarsiorneq pillugu 9. Aamma 10. klassimik ingerlatitsisinnaavoq. Inuussutissarsiornermi klassi taamaattoq atuartunut 10. klassimik ingerlatsereersunut faginilu piumasaqaatinut angusinningsunut imaluunniit inuussutissarsiornermut ilinniarnermut isernissamut nalornissuteqartunut siunnerfeqassaaq, takuuk Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik</p>

ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat.

Imm. 2. Inuussutissarsiornermi klassit imatut aaqqissuuneqassapput, ukioq kaajallallugu ingerlasussatut aammalu atuartisinermi piffissarittinneqartoq § 7, imm. 2-mi, oqaaseqatigiit pingajuani, malittarisassat malillugit taamaattorli tak. §13 b, imm. 1.

Imm. 3. Atuarteq inuussutissarsiornermi klassimi ingerlaqqikkusunngikkuni malittarisassat nalinginnaasut malillugit atuartitsinermik atuarteq neqeroorfigineqassaaq.

§13 b. Inuussutissarsiornermi klassinik aaqqissuussinermi atuartitsinermut ilaapput atuartitsissutit “kalaallit oqaasii”, “danskit oqaasii”, “tuluut oqaasii” aamma matimatikki meeqqat atuarfiannik inaarutaasumik naliliinerup naammassineqarnissaanik periarfissaqartoq. Kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa, atuartitsissutinik allanik attuumassuteqartunik atuartitsisoqarsinnaanersoq.

Imm. 2. Inuussutissarsiornermi klassinik aaqqissuussinermi 9. aamma 10. klassi pinngitsoorani ingerlanneqartussa, inuussutissiornermut sammisumik atuartitsissutinik ingerlatanillu ataqatigiissinneqassaaq inuussutissarsiuutinut assigiinngitsunut aallarniuteqartitsisunik aamma ikaarsaartitsinikkut suliffimmillu sungiusarnikkut misileraanissamut periarfissaqartitsisoq.

Imm. 3. 10. klassi naammassineqarnerani § 22, imm. 4 aamma 5 naapertorlugit, nalilersuineq ingerlanneqartarpoq aamma soraarummeernermit allagartaq nalilersorneqartarluni. Inaarutaasumik atuartup aamma ilinniartitsisutut sulisut akornanni, oqaloqatigiissutigineqartarluni

atuartup suliffimik sungiusarnermi misilittagai atuarnerullu qanoq ingerlasimaneranik.

§ 13 c. Inuussutissarsiornermi klassinik aaqqissuussinermi inuussutissarsiornermut sammisumik neqerooruteqarnissaq pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinerani tamanna pillugu minnerpaamik qitiusumik atuarfimmik ataatsimik imaluunniit inuussutissarsiorneq pillugu ilinniarfitaanermik neqerooruteqartumik ilinniarfeqarfimmik allamik kommunalbestyrelsip isumaqatigiissuteqarnissaa tunngavigineqassaaq.

Imm. 2. Qitiusumik ilinniarfimmik isumaqatigiissuteqarnikkut atuartut tiguneqarsinnaasut amerlassusissai kiisalu inuussutissarsiornermi klassemut tiguneqarnissamut piumasaqaatit suut tunngavigineqassanersut pillugit kommunalbestyrelsi aalajangersaassaaq.

Imm. 3. Suliffeqarfinni suliffimmi sungiusarnermik aamma ilinniarfeqarfinni sulinermik atuartitsinerit ingerlanneqarnerinik kommunalbestyrelsi nakkutiginnissaaq.

§ 13 d. Inuussutissarsiornermi klassit pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, tassunga ilanngullugit nalunaarneq, peqataaneq peqataajunnaarnerlu, atuartitsinerup aaqqissuunna, atuartitsinerup imaa, suliffimmi sungiusarnerup aamma sulinermik atuartitsinerup ingerlanerata imarisaanut aaqqissuunnerinillu piumasaqaatit, suliffimik sungiusarfimmut piumasaqaatit, sulinermik atuartitsinermik ingerlatsineq pillugu kommunalbestyrelsip

	ilinniarfeqarfiullu akornanni isumaqatigiissuteqarneq kiisalu inaarutaasumik nalilersuilluni oqaloqateqarneq."
§ 17. Atuartut kalaallisut qallunaatulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaaseqanngitsut ilitsoqqussaralugu oqaatsiminnik atuartitaanissaminnik neqeroorfigineqarsinnaapput.	9. § 17 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” § 17. Atuartut kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaaseqanngitsut ilitsoqqussaralugu oqaatsiminnik atuartitaanissaminnik neqeroorfigineqarsinnaapput."
	10. § 35, imm.- 4-mi aamma § 43, imm. 2, oqaaseqaat pingajuanni, “§ 10, imm.8” ima allanngussaaq “§ 10, imm. 9”.
	11. § 53, imm. 2-mi “§ 10, imm. 6” ima allanngussaaq “§ 10, imm. 7”.
	12. § 53, imm. 3 aamma 4 allanngortinneqarput ”§ 10, imm. 6 aamma 7” ima allanngussaaq ”§ 10, imm. 7 aamma 8”.
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartut inatsisaat atortuulissaaq ulloq 1. august 2026, taamaattorli tak. imm. 2. <i>Imm. 2.</i> Inatsisartut inatsisaanni § 1, nr. 1-7 aamma 9 ulloq 1. august 2027-mi atuutilissapput.</p>

Ilanngussaq 2

Tusarniaanermut allakkiaq

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 13. januar 2026-imit 10. februar 2026-imut ukununnga tusarniaassutigineqarpoq:
Kommune Kujalleq

Kommuneqarfik Sermersooq
Qeqqata Kommunia
Avannaata Kommunia
Kommune Qeqertalik
Nuuk Internationale Friskole
Sulisitsisut (GE)
SIK
NUSUKA
IMAK
AK
Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Nunatsinni Siunnersuisoqatigiit
Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit instituti
Knud Rasmussenip Højskolia
Sulisartut Højskoliat
NPK
Avannaani Ilinniarnertuunngorniarfik
Qeqqani Ilinniarnertuunngorniarfik
Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik (KTI)
Campus Kujalleq
INUILI
Imarsiornermik Ilinniarfik
Niuernermik Ilinniarfik (NI-Nuuk)
Peqqinnissamut Ilinniarfik
Ilisimatusarfik
Perorsaanermik Ilinniarfik
Savaatilinnngorniarniat atuarfiat
Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik
ASG
MIO
Inuit Innarluutillit Illersuisuat
Mælkebøttestreet
Red Barnet
Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat
Kalaallit Røde Korsiat
Nanu Børn
MIBB Meeqqat Inuunerissut
MIPI - Meeqqat Inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfik

Kiisalu aamma siunnersuut takuneqarsinnaasimavoq Naalakkersuisut tusarniaasarnermi qupperagaanni. Kingornagullu Naalakkersuisut ulloq 19. Februar 2026 IMAK -imik aamma Ilisimatusarfimmik ataatsimeeqateqarsimapput, Oqaasileriffimmiit peqataaffigineqartumik taakkua tusarniaanermi akissutaat pillugu isumasioqatigiinnissamut

periarfissaqartitsiviusumik. Tamatuma assigisaanik GE naapinneqarpoq ulloq 20. Februar 2026 aamma Ilinniartitaanermi Siunnersuisoqatigiit ulloq 26. Februar 2026.

Tamatuma saniatigut Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnermi ulluni 17. aamma 18. marts 2026-mi oqaatigaat, Ilinniartitaanermut siunnersuisoqatigiit pitsaasutut isigimmassuk meeqqat atuarfiat pillugu inatsisissatut siunnersuut, pingaartumik nukarliit alloriarfiani fagit ikilisarniarneqarnerat pillugu. Tamatuma saniatigut siunnersuisoqatigiit ilinniartitaanerup tamakkiisumik nutarterneqarnissaanut inatsisissatut siunnersuut alloriarnerut siullertut aallartinneqartoq. Naggataatigullu siunnersuisoqatigiit meeqqat atuarfiani atuartitsinerup pitsaassusaata qulakkeerneqarnissaa pisariaqartutut isigaat, tassami meeqqat atuarfiat ingerlalluortoq tassaamat ilinniartitaanermut pitsaasumut tunngaviliisoq.

Peqatigisaanik ilisimatitsissutigineqassaaq Naalakkersuisut siunnersuut pillugu Ilisimatusarfik aamma Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit ataatsimeeqatiginerinut atatillugu isumaqatigiissutigineqarmat, siunnersuutip nanginnerani atuutilertussatut naatsorsuutigineqarsinnaasut akullerni angajullernilu allannguissanut atatillugu Ilisimatusarfik aamma Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit ingerlaavartumik ilaatinneqartassasut. Suliami tassani ilanngullugu naatsorsuutigineqarpoq, alloriarfinni tamani pitsaassutsimik qulakkeerinittarnermut apeqqutip ilanngunneqarnissaa.

Piffissap tusarniaanerup naanerani tusarniaanermut akissutinik tigusaqartoqarpoq ukunannga: GE, Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunia, IMAK, SIK, Ilisimatusarfik, MIO, Tilioq, NIF, Peqqissutsimut Kattuffik (PPK), Sugisaq (Tarnikkut innarluutilli ilaqaataasa peqatigiiffiat), Kalaallit Nunaanni Innarluutillit Peqatigiiffiat (NIIK), Niuernermik Ilinniarfik (NI), SPS aamma innuttaasut sisamat, atuartunut angajoqqaat. Tamatuma saniatigut Kommune Kujallermit aamma Kommuneqarfik Sermersuumiit tusarniaanermut akissutit piffissaliussap naareernerani tiguneqarput.

Tusarniaaneq peqqutissaqartitsisimavoq siunnersuummi arlalitsigut allannguissanik. Taamaasilluni tusarniaanerup kinguneraa siunnersuummi aalajangersakkat maanna taamaallaat faginut ikinnerusunut atuutilernerat, fagit aaqqissunneqarnerisa iluarsaateqqinneqarnerat aamma inuusutissarsiornermi klassinik pilersitsinissamut periarfissaqalernera. Tamatuma assigaa siunnersuummi aalajangersakkat piffissap atuartitsiviusup sivikillisinnaanera pillugu, aamma sap. akunnerisa atuartitsiviusartut annikillisinnaanerat nukarlernut maanna peerneqarmata. Ilutigisaanik nukarliit danskisut aamma tuluttut atuartinneqartarnerat ilannguteqqinneqarput, taamaattoq aallarniutit atuartitsissutit. Ilutigisaanik aalajangersagaq § 8 imm. 1 -imi ullut atuarfiusussat pillugit nukarlerni allannguuteqarpoq. Siullermik siunnersuutaagaluarpoq nukarliit ullut atuarfigisassa 200-niit 240 -nut ullunut 180 -inut allanngortinneqarnissaat. Maanna aalajangersagaq siunnersuutigineqarpoq ullut atuartitsiviusussat 180 aamma 200 -ut akornaniinnissaat. Taamaasilluni Kommunalbestyrelsimut pisussaaffiulerpoq ullunik atuarfiusussanik aalajangersaasarneq, ullunik atuarfiusussanik minnerpaaffissaliinerit iluanni.

Tusarniaanermut akissutit ataatsimut allanneqarsimasut ataani issuarneqarput, kinguneranik Naalakkersuisoqarfimmit oqaaseqaatit Naalakkersuisullu oqaaseqaatai uingasumik allanneqarsimallutik.

Sulisitsisut

Sulisitsisut isumaqarpoq faginik annikillisitsineq, matumani immikkut danskisut atuartitsisarneq eqqarsaatigalugu, inuusuttuaqqanut inuunerup ilaani kingusinnerusumi inuussutissarsiutinut piginnaanngorsarfiusumik ilinniagaqarsinnaaneq ajornakusoornerulersissagaa. Sulisitsisut tamatumunnga atatillugu innersuuppaa ilinniarnertuunngorniarfinni ilinniartitsisut amerlasuut aamma qitiusumik ilinniarfinni ilinniartitsisut amerlasuut danskisut oqaaseqartueneri. Sulisitsisut oqaatigaa tamanna aamma sunniuteqassasoq Danmark-imiit pikkorissunik sulisussarsiortarnermut, nukarlerni danskisut atuartitsisoqartarunnaassappat, aammalu danskit oqaasiisa peerneqarneri suliffeqarnermi aaqqissuussaannermut tamarmiusumut sunniuteqassasut. Sulisitsisut ilutigisaanik ilanngullugu oqaatigaa atuartitsinermik aaqqissuussineq nunanit allaniit sulisussarsiortarnermik tunngaveqassanngitsoq, kisiannili inuiaqatigiinni piginnaanerit qaffasinnerulersinnissaannik. Sulisitsisut isumaqarpoq ukiuni aggersuni avataanit sulisussanik tikisitsisarnissamik ukiuni qulikkaani tulluuttuni pisariaqartitsineruleriartuaarnissaq, meeqqat atuarfiannik allamik qinigassaqarnissamik annertusiartuaartumik pisariaqartitsiviuleriartuaassasoq, taamalu friskolinik amerlanerusunik atuarfinnillu privatusunik danskit tuluillu oqaasiinik assersuutigalugu pisariaqartitsinermik naammassinnikkumalluni.

Tamatumunnga aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq danskit aamma tuluit oqaasii maanna nukarlernut ilanngunneqarmata atuartitsissutitut aallarniutitut. Kiisalu fagini pineqartuni danskisut tuluttullu 4. Klassimiit faginik atuartitsisoqartassaaq. Ilanngullugulu innersuunneqassaaq siunertaq pingaarneq ilitsoqqussaralugu oqaatsit salliullugit nukittorsarneqartassasut. Alloriarfinni misilitsinnerit kalaallisut aamma danskisut oqaatsit piginnaanikinneruffigileriarporpaat, oqaatsinillu amerlanerusunik aallarniutitut atuartitsisarnerup angusat pitsaanerulersissimangilaat. Paarlattuanik aalajaatsumik ilisimatusartoqarpoq ilaatigut immikkut ilisimasalinniit arlariinnik oqaaseqartarnerit pillugit, taakkualu takutippaat ilitsoqqussaralugu oqaatsit nukittuut aallaavittut pingaaruteqartueneri suli oqaatsinik amerlanerusunik ilinniagaqartarnermut. Taamaattumik pingaartinneqarpoq kalaallisut oqaatsit nukittorsarneqarnissaat, ilutigisaanillu nukarliit danskisut aamma tuluttut oqaatsinik aallarniutitut atuartitsinermi 1. Klassimiilli aallartinnissaat.

Soorlu aamma nalinginnaasunik oqaaseqaatini immikkoortup arfernanni ersittoq danskisut atuartitsisarnerup nukarlerni allannguuteqartinneqarnera meeqqat atuarfianni kalaallisut oqaaseqarfiunerusumiit danskisut oqaaseqarfiunerusumut ilinniarnertuunngorniarfimmuut ikaarsaariarnermi, atuartitsisarnermi atorneqartartut aamma atuartitsisoqarneq eqqarsaatigalugu sunniuteqanngitsoq. Tassani aamma oqaatigineqarpoq suli ukiuni arlaqartuni pisariaqartitsisoqartussaasoq meeqqat atuarfianni danskisut atuartitsisoqartarnissaanik. Tamanna aamma atuuppoq inuussutissarsiortarnermi ilinniartitaanernut atatillugu, tassanimi aamma atuartitsisut kalaallisut oqaasillit pissarsiariuminaassinnaapput. Nukarlernut atatillugu allannguisoqaraluarpuunniit suli pingaartuuvoq qularnaassallugu atuartut kikkulluunniit ilinnialeqqinnissamut periarfissaat

annikinnerulersinneqassanngitsut oqaatsinik assersuutigalugu taarsiisoqarnera tunngavigalugu.

Tamatumunnga oqaatigineqassaaq danskisut oqaatsit neqeroorutigineqarsinnaassammata ilitsoqqussaralugu oqaatsit, tak. siunnersuummi § 17 ilitsoqqussaralugu oqaatsit pillugit, oqaasertalersugaasoq eqaatsumik atortitsinissaq pillugu, najukkani pisariaqartitsinernut naapertuuttunik. Taanna iluaqusiisumik aamma atorneqarsinnaavoq sulisussanut nunanit allaniit suliertortinneqartartunut atatillugu. Ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsineq arlalinnik ilusilerlugu ingerlanneqarsinnaavoq, matumani aamma eqimattatut atuartitsinertut, atuartut klassiniit nalinginnaasuniit immikkut atuartinneqartussatut aaneqarlutik, imaluunniit tapertatut atuartitsissutitut atuaqatigiinniit nalinginnaasuniit skemanit illuartinneqarallarlutik. Ilutsit aaqqissuussinerit arlariit taakkua maanna meeqqat atuarfianni atorneqareerput, atuartunut nutaanut oqaasilerinermi ikiorsiissutitut aamma immikkut atuartitsiviusuni. Ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsineq pineqartoq najukkani pissutsinut naleqqussarneqarsinnaassaaq, matumani aamma atuartussat amerlassusaanni aamma ilinniartitsisuusussani, taamalu pisariaqartunik atuarfinni allannguinnissamik pisariaqartitsiviussanngilaq.

Ilanngullugu Sulisitsisut nalunaarpoq Sulisitsisut assut iluarisimaaraat inuussutissarsiutinut sammivilinnik angajullerni pilersitsisoqartarsinnaanera, atuartut suliffeqarfanni sungiusaatigalugu sulinermik ingerlatsivigisinnaasaannik. Sulisitsisut oqaatsigaat piumasaqaat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik suliffeqarfinnut piniartoqartarnissaanik suliffeqarfiit ilaannut amerlasuunut nutaajussasoq, taamaattumillu pingaaruteqartoq tamanna suliffeqarfinnut isumaqatigiissutigineqassasoq, aaqqissuussinermut peqataajumallutik nalunaartartunut. Sulisitsisut ilanngullugu oqaatigaat pingaaruteqartoq, atuarfiup angajoqqaat suliffeqarfiillu qanimut oqaloqatigiittarnissaat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaatiniq piumasaqaateqartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, ulloq 19 maj 2010 -meersumi, kingusinnerpaamillu allannguuteqartumi Inatsisartut inatsisaatigut nr. 23, ulloq 25. november 2022 -imeersumi, pisussaaffiit nalunaarneqarsimmata, tassanilu aamma ilaapput kommunit ingerlatsinerat, assersuutigalugu atualernej sioqqullugu aamma meeqqat atuarfianni. Taamaattumik naatsorsuutigineqarpoq kommunit kissaateqartut inuussutissarsiornermi klassinik aaqqissuussinernik, aamma Inatsisartut inatsisaannik Meeqqanik pinerliisimannginneq pillugu malinninnissaat.

NI-Nuuk

Niuernermik Ilinniarfik Nuuk (NI-Nuuk) assut siunnersuummi anguniakkanik iluarisimaarinnippoq. NI-Nuuk isumaqarpoq inuussutissarsiornermi klassit peqataasinnaasut atuarfiup aamma inuussutissarsiutit ataqatigiinnerunissaanut, aamma inuussutissarsiutigalugu ilinniartitaanerit eqqarsaatigalugit, amerlanerusunik piumassuseqarnerulersitsillutik inuussutissarsiutinut sammisumik ilinniagaqarnissamut, qinigassatut soqutiginartutut, fagitigullu unammilligassaqartunik atuartunik qinigassaqartitsillutik alloriarnissamut

inuusuttutut ilinniagaqalernissamut. NI-Nuuk ilutigisaanik naliliivoq siunnersuummi siunnerfiusut suliffeqarnermi pisariaqartitsinernik tapersersuisut, taamalu inuiaqatigiinnut iluaqutaassasut.

NI-Nuuk innersuussivoq siunnersuummi § 13 b-mut oqaatigalugulu ernummatertik siunnersuutip taamaallaat pisussaaffigaa kalaallisut aamma matematikkimik inuussutissarsiutinut klassini atuartitsisoqartarnissaanik. NI-Nuuk tamatumani isiginiaavoq naammassisassanut piumasaqaatini taamaallaat TNI aamma TNI tunngaviusoq isissutissatut piumasaqaataasut, tassanilu meeqqat atuarfiannik naammassisaqarsimaneq faginik kalaallisut, danskisut, tuluttut aamma matimatikkimi. Qularnaarisoqangippat atuartut atuartinneqartarnissaat fagini pineqartuni tamani, ajornartorsiutaalissaaq atuartut ilinniartitaanernut piumasaqaatinik naammassinnissimanissaat. Tamanna NI-Nuuk naapertorlugu atuartut periarfissannik killiliissaaq, aammali siunnersuummi anguniakkanut akerliussalluni, inuussutissarsiutinut klassinik inuussutissarsiutinut sammivilinnik siunnerfeqarnissaaq eqqarsaatigalugu. NI-Nuuk tamatumunnga atatillugu inassuteqarpoq siunnersuut iluarsiallanneqassasoq, kommunit pisussaaffilerlugit fagit sisamat tamaasa neqeroorutigisarnissaanik, inuussutissarsiutinut klassinik pilersitsinernut atatillugu. NI-Nuuk ilutigisaanik nalunaarpoq annertuunik nikingassutsinik peqalersinnaasoq kommunit akornanni, siunnersuutip pisinnaatitaaffimmik kommuninut tunniussineratigut aalajangiisarnissamik fagit suut neqeroorutigineqartassanersut pillugit.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq klassit inuussutissarsiutinut sammivillit aallaaveqarmata anguniakkamik qularnaarisoqarnissaa atuartitsisoqassasoq siunnerfilimmik atuartunut assasornermik siunnerfilimmik ingerlatsisoqarnissaanik, akoqartumik faginik pinngitsoorani naammassisaqarnissamik inuussutissarsiutinut ilisarititsinermi. Tamatumunnga atatillugu pineqarpoq ingerlatsineq annertuumik aallussiviusoq atuartitsinermik, kisianni annikinnerusumik atuagarsorluni ilinniakkanik, soorlu tamanna aamma ersittoq pineqartuni fagitigut minnerpaaffissanik piumasaqaatini. Oqaaseqaallu ilutigisaanik isiginiarneqassaaq ilinniartitaanermiit, NI-Nuuk -miit neqeroorutigineqartumiit atuagarsorneruffiusumiit. Tamatumunnga ilaliullugu ilisimatitsissutigineqassaaq, pineqarmata minnerpaaffissatigut piumasaqaatit fagini, tamannalu isigineqassalluni atasutut inuussutissarsiutinut sammisunik aaqqissuussinernut, tamatumunnga qinnuteqarnikkut aaqqissuunneqartartukkut. Qinnuteqaatip pineqartup akuersissutigineqarneranut atatillugu aalajangersarneqarsinnaavoq, klassip inuussutissarsiutinut sammisup kingunerissanngikkaa atuartut inuussutissarsiutinut ingerlaqqissinnaanerisa killilerneqarnissaat/mattunneqarnissaat. Tusarniaanermi akissutigineqartup kingunerisaanik, aamma tusarniaavigineqartunit allanit isumagineqartutut, pissutissamisoortinneqarpoq fagit katitsigaanerisa § 13, b, imm. 1 -imiittup allannguuteqartinneqarnissaa, tusarniaanermi akissummut naapertuuttumik. Tamatumalu saniatigut inuussutissarsiutinut sammisumik klassinik aaqqissuussinermi qitiullunnarpoq, taakkua aaqqissuunneqarsinnaanissaat najukkani kissaataasutut pisariaqartitsinertullu, tamannalu kommunimiit kommunimut assigiinngissinnaavoq.

Qeqqata Kommunia:

Qeqqata Kommuniata nalunaarpaa piffissaq tusarniaaffiusoq sivikippallaartoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq, siunnersuut tusarniaassutigineqarmat sap. akunnerini sisamani, Namminersorlutik Oqartussat tusarniaasarnernut maleruaqqusaat naapertorlugit.

Kiisalu aamma Qeqqata Kommuuniata oqaatigaa, ernummatigineqartoq danskisut oqaatsit peerneqarnissaat, aammalu fagi taanna taannaammat sapinnginneqartussa q ingerlaqqittumik ilinniagaqarnissamut. Kommunillu ilutigisaanik ilannguppaa danskit oqaasii aamma nukarlerni pingaaruteqartut, aalajangiusimaneqassallutillu ukiuni atuarfusuit aappaanni aamma pingajuanni.

Tamatumunnga aallarniutigalugu nalunaarneqassaaq danskit aamma tuluit oqaasii ikkunneqarmata nukarlernut ilitersuutitut fagitut. Soorlu aamma nalinginnaasunik oqaaseqaatini ersittoq imm. 6 -imi naatsorsuutigineqarpoq allanngineq danskisut atuartitsinermi nukarlerni nammineq atuartut kalaallisuunerusoq oqaaseqartut ikaarsaartarneranni danskisut oqaaseqarfiunerusumut ilinniarnertuunnngorniarfimmu, ilinniutit eqqarsaatigalugit aamma atuartitsisut eqqarsaatigalugit. Kisianni aamma tassani nalunaarneqarpoq sulii ukiuni arlaqartuni siunissami pisariaqartitsisoqartussaasoq atuarfimi danskisut atuartitsisarnissamik, taamaattumillu naatsorsuutigineqarluni kommunit tulleriarinermi tamanna isumagissagaat, danskisut aamma tuluttut atuartitsisoqarnissaa alloriarfinni tulliuttuni, tamannalu aqqutissiuunneqarsinnaavoq Naalackersuisut ilitersuummik suliaqarnerisigut akunnerit qanoq atuartitsinermut atorneqartarnissaannik.

Kommunip ilanngullugu ilalersorpaa kalaallisut atuartitsinerup nukittorsarneqarnissaa, aamma atuartitsissut nutaaq inuunerinneq.

Kommunip tamatuma saniatigut nalunaarpaa nunamut tamarmut atuuttumik periusissiaqartariaqartoq, qularnaarumallugu kalaallisut atuartitsissutissaqarnissaa atuartitsisussaqaqarnissaalu, atuartitsinerup qaffasissusiini tamani.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqarsinnaavoq nassuiaasiaq Inatsisartunut 2023-ip ukiaani agguanneqartoq, Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummut ukiakkut 2021 UKA 2021/46 aqqutigalugu: Ukiut qulit ingerlaneranni ilinniarfinni Ilisimatusarfimmilu ilinniaritsisut ikinnerpaamik 80 %-iisa kalaallisut ilinniaritsisalernissaat anguniarlugu periarfissat suunerinik Naalackersuisut misissuinnissaat pillugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Misissuineq UKA2022-mi saqqummiunneqassaaq.”

Qeqqata Kommunia taamaattoq aamma isumaqarpoq siunnersuut siunnersuut akunnernik atuartitsiviusussanik ikippallaanik imaqartoq. Kommunip ilanngullugu oqaatigaa kisitsisit

allanngortinneqartariaqartut ullunut atuartitsiviusartunut 200-nut, nal. akunneri 180 aamma 580 -it pinnagit minnerpaaffiusussatut. Ilanngullugulu kommunip aamma pigiinnarusuppaa maanna sap. akunneri atuartitsiviusartut 40-t sap. akunnerinut 36-inut taarsiullugu. Kommunip ilutigisaanik ilassutigaa kommunit kommunip nunaqarfiini arlaqartuni kissaatigineqartoq maanna inatsisip atuuttup aalajangiusimaneqaannarnissaa, fagit amerlassusaannut, akunnerit atuartitsiviusartut aamma ullut atuartitsiviusartut eqqarsaatigalugit. Aalajangiisuussaaq sunngiffimmi sammisasaqartitsinerit arlaqarnerulersinneqarnissaat, taamaangippat tamanna isumaginninnikkut ajornartorsiutinik arlaqarnerusunik kinguneqassammat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq, oqaatigineqartut ilanngunneqarmata, tassami akunnerit ikilineqarnissaanik aalajangersakkat siunnersuummit peerneqarmata, taamaattoq imaalillugu, kommunalbestyrelsit ataasiakkaat namminneq aalajangiisinnaatillugit ullunik atuartitsiviusussanik 180 aamma 200 -t akornanni.

Kommunip ilanngullugu nalunaarpaa klassit inuussutissarsiutinut sammiveqartut tapersorsorneqartut, kisianni nunamut tamarmut atuuttut killiliussat iluanni, kommunini assigiinngissutsit annertuallaat pinngitsoorumallugit.

Oqaatigineqartoq isumaqarnarpoq paatsoornermik aaqqissuussinerup aallaavigisaanut atatillugu tunngaveqartoq, tassami ersarinnerusunik imarisai, aaqqissuussineq aamma pilersaarusiortarneq klassinik inuussutissarsiornermut sammivilinnik Naalakkersuisunit imaluunniit Inatsisartunit aalajangersarneqarsinnaanngimmat. Kisiannili kommunalbestyrelsinik ataasiakkaanit nammineq. Taamaasilluni inuussutissarsiutinut sammisunik klassit ilisarnaatigaat kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangersaasusaanerat ilusilersuillutillu aamma klassit imassaannik, tamatumalu kingorna Naalakkersuisoqarfiup akisussaasup kommunalbestyrelsip qinnuteqaataanik tunngavilimmik akuersissutigisussaallugu. Taamaasilluni pineqassaaq aaqqissuussineq atuartut ukiup atuarfiusup ingerlanerani periarfissaqarfigilissavaat sap. akunnera marlulluunniit sungiusaammik suliffeqartarneq, najukkani suliffeqarfiit pisortallu ingerlatsivii peqatigalugit aaqqissuunneqartartunik, isumaqatigiissutit ersarissut, killiliussat, imarisai aamma nakkutilliineq eqqarsaatigalugu.

Ilanngullugulu oqaatigineqassaaq siunnersuummi killiliussat pingaarnerit aalajangersarneqareermata inuussutissarsiutit pillugit klassit eqqarsaatigalugit. Ilutigisaanilli pingaaruteqarpoq siunnersuummi aamma qularnaarneqassasoq inuussutissarsiutinut sammisunik klassit aaqqissuunneqartarnissaat najukkani namminerni pisariaqartitsinerimik periarfissanillu tunngavilimmik, taakkualu ersarinnerusumik nalunaarsorneqarsimassapput kommunit qinnuteqaataanni. Ilanngullugulu maanna amma § 13 b, imm. 1 -imi ilanngunneqarsimalerput oqaatsit fagitigut atorineqartussat, Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi, atuartut angajullit eqqarsaatigalugit qularnaarumallugu atuartut ilinniartitaanerni ingerlaqqiffissaqarnissaat. Ilaliullugu matumani eqqaaneqassaaq inatsisit

atuuttut naapertorlugit kommunit ataasiakkaat namminneq aalajangersartassavaat akunnerit fagini atorneqartussat.

Kiisalu qitiusunik inuussutissarsiutinut sammisunik ilinniarfiit pillugit piumasaqaat peerneqassaaq nunaqarfinnut atatillugu, tassani qitiusunik inuussutissarsiutinut ilinniarfeqanngimmat.

Tamatumunnga atatillugu § 13 c, imm. 1 -p oqaasertalerneqarnerani ersippoq pisariaqartuunngitsoq qitiusumik ilinniarfiit akulerunneqartarnissaat. Taamaattoq inuussutissarsiutinut sammisunik klassinik piviusunngortitsinissami piumasaqaataavoq naleqquttunik piginnaaneqartunik fagitigut ilisimasaqartoqarnissaa. Taamaattumik aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq aaqqissuussinermi arlaatigut pisariaqartitsisoqartoq ilinniarfinnik akuutitsisoqartarnissaa, matumanissaaq qitiusumik ilinniarfimmik, qularnaarumallugu inuussutissarsiutinut sammisunik klassit pisariaqartunik pitsaassuseqarnissaat fagitigut ingerlatsineq eqqarsaatigalugu. Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq piumasaqaatinik aalajangersagaqanngitsoq peqataatitsinerup pineqartup qanoq aaqqissuunneqarnissaa, matumanissaaq inuussutissarsiutinut sammisunik klassit qanittumi ilinniartitaanernut ingerlatsivimmit peqataaffigineqarnissaa.

Kommune Qeqertalik

Kommune Qeqertalik aamma aallarniutigalugu nalunaarpoq piffissaq tusarniaavigineqartoq naatsoq, minnerpaamillu qaammatinik 2-nik sivisussuseqartariaqaraluarluni.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuut tusarniaassutigineqarmat sap. akunneri sisamat, Namminersorlutik Oqartussat tamatumunnga maleruaqqusaat naapertorlugit.

Kommune Qeqertalik tamatuma saniatigut nalunaarpoq ullunik atuarfiusussanik annikilliliineq minnerunngitsumik sinerissami ajornartorsiutinik pilersitsissasoq, sunngiffimmi susassaqartitsiniarnikkut killeqartuni, aalajangiisuusorlu paaqqinniffissaqartitsinissaa. Ilanngullugulu Kommune Qeqertalik aperivoq ullunik atuartitsiviusussanik sivikinnerulersitsineq ullunik 20-inik § 8, imm. 1 -imi eqqarsaatigalugu pilersaarusiortoqarsimanersoq sunngiffimmi sammisassaqartitsiviit ammasarfiinik sivitsuinissamik pilersaaruteqartoqarnerisooq, aammalu sammisassaqartitsivinni sulisunik amerlanerusunik atorfinitsitsiniartoqarnerisooq.

Kommune ilutigisaanik ilassuteqarpoq nal. akunneri atuartitsiviusussat 560-it maanna atuartitsiviusartunut 700-nut sanilliullugit piviusorsiuunngitsut, taakkualu sap. akunneranut akunnerit 19-it assigigaat. Nal. akunneri atuartitsiviusartussat 600 -uusariaqarput 1. Aamma 2. klassini aammalu 660-it 3. klassini. Kommune Qeqertalik ilutigisaanik siunnersuuteqarpoq klassit tamarmik ulluni 200-ni atuartitsiviusassasut.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq oqaaseqaatigineqartut ilanngunneqarmata, imatut paasillugit, piffissamik atuartitsiviusussamik annikilliliinissaq siunnersuummit peerneqartog, taamaattoq imaalillugu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangersaasinnaasut ullunik atuarfiusussanik ullut 180 -it aamma 200 akornanni.

Ilanngullugulu kommunip inassutigaa faginit tunngatillugu fagini suliassat akimorlugit sulisoqartassasoq, faginit peersinani, isumaqatigineqanngitsorlu danskit oqaasiisa peerneqarnissaat. Faginit annikillilerisoqassappat tamanna immaqaa pisinnaavoq 1. klassini, taavalu piartuaartumik annertunerulersitsisoqarluni 2. klassini, 4. klassinut ikaarsaarneq oqinneroqqullugu.

Oqaaseqaat sanilliunneqassaaq siunnersuummut pingaarnertut anguniakkamat, annikinnerulersitsiniarnermut meeqqat atuarfianni nukarlerni faginit, ataqatigiinneq annertunerusoq pilersikkumallugu, itisilerinissamat piffissaqarnerunissaq aamma atuartitsinerup pitsaassusissaata qaffasinnerulernissaa, taakkualu ilutigisaannik inunnguuseralugu oqaatsit kalaallisut nukittunerulersinneqarnissaat. Siunnersuutigineqartog faginit poortugaq ataatsimoortoq, aallaaveqarpoq nalilersuinermit fagit suut qitiunerpaajunersut ilikkagaqarnerunissamat nukarlerni, aamma qanoq aaqqissuussinikkut nukarlerni aallussinerup nukittunerulernissaa, fagit pingaaruteqartut aallulluarsinnaajumallugit pitsaanagerusunilla angusaqarsinnaajumalluni. Ilutigisaannik kissaatigineqarpoq atuartut atugarissaarnissaat, atuartut qajannaatsumik inissisimanissaat aamma inuttut tamatigoortumillu ineriartornissaat malunnaatilimmik. Nalilerneqarpoq siunnersuutigineqartog fagitigut aaqqissuussineq pilersitsissasoq ersarissunik tunngavissanik, atuartunut piffissaqartitsineruffiusumik itisilerinissamat sivilunerusunillu ilinniagaqarsinnaanermut.

Kommune Qeqertalik tamatuma saniatigut oqaaseqarpoq fagi inuttut ineriartorneq alloriarfinni tamani ilaasariaqartog, faginillu nutaanik pilersitsisoqartariaqanngitsoq, atortussat pisariaqartut fagini pioreersuneereermata.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq inuunerinneq atuartitsissutitut nutaajummat aamma suliassaqarfittut nutaajulluni, siunnersuummi ilisaritinneqartog, atuartitsissutitut inuttut ineriartornermut taarsiullugu. Oqaatsinik paasinninneq eqqarsaatigalugu inuunerinneq tassaammat siammasinnerusunik paasinninneq, aamma aaqqissuussaanagerusunik fagi, inuttut ineriartornermut sanilliullugu, sannaqarlunilu ilisimalikkanik nutaanagerusunik inuunerissaanermut tunngasunik, peqqissutsimut aamma inooqataasutut misigisimanermut. Tigussaasumik isumaqarpoq ilinniartitsisut aaqqissuussaasumik ingerlatsisartut, assersuutigalugu suleqatigiinnikkut, misigissutsinut tunngasunik aqutsinermik, akerleriissutaasunik aaqqiiviginninniartarnerni aamma peqqinnartunik ileqqoqarnikkut. Tamatumalu saniatigut siunnerfiuvoq fagi una nutaaq maanna atorineqartumiit annerusunik atuartut tarnikkut timikkullu inissisimanerannik aqutsisinnaassasoq, peqataallunilu atuartut akisussaassuseqartunik

aalajangiussaqaartarnissaannut, taamalu atuartut "suliarinnissinnaanerannik" sarfarsiataarnermi, aporfissaqaarnermi aamma inuttut unammilligassanik.

Avannaata Kommunia

Avannaata Kommuniata oqaatigaa tamatuma assigisaanik angajullernut alloriarfimmi allannguisoqartariaqartoq, piartuaartumillu ikaarsaartoqartassasoq akullerni, aamma nal. akunnerinik allannguinermut atatillugu. Ilanngullugulu kommunip kissaatigaa annerusumik aallunneqartariaqartut 6. klassit aamma 7. klassit, ukiumut minnerpaamik akunnernik 970 - inik ingerlatsiviusartut. Kommune isumaqarpoq ukioqatigiaat taakkua ajornartorsiutinik annerpaanik tunniussaqaartartut, akunnernillu ikinnerusunik sunngiffeqaarnerunissamillu pisariaqartitsillutik, matumanissaaq silami susassaqaarnermik, ullut tamaasa ilikkagassanik arfineq pingasunut taarsiullugu.

Ilanngullugu kommunip apeqqutigaa nal. akunneri atuartitsiviusaraluartut 20 % -ii peerneqassappata ilinniaqqinnernullu atorneqarlutik, taavami qanoq ilinniartitsisut alloriarfinni allaniittut? Avannaata Kommuniata apeqqutigaa aamma nukarlerni ilinniartitsisut atuarfimmi meeqqanik paarsisarnissaat naatsorsuutigineqaarnermik akunnernik amigartoornissamut taarsiullugu?

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq piffissap atuartitsiviusartup sivikillinissanik aalajangersagaq siunnersuummiit peerneqarmat, taamaattoq imaasillugu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat ullunik atuarfiusussanik 180 -it aamma 200 -t akornanni aalajangersaasassasut.

Tamatuma saniatigut Kommune isumaqarpoq fagi inuunerinneq ersernerluttut ittoq, ilinniartitsisunullu sulii aamma suliaassersuutissatut nipeqarluni.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqassapput Kommune Qeqertalimmit oqaaseqaatinut akissutit, fagi nutaaq taanna pillugu. Fagi nutaaq naatsorsuutigineqarpoq eqqaaneqareersutut annerusumik maanna atuuttumut sanilliullugu nukittorsaassasoq atuartut tarnikkut aamma timikkut atugaannik, suliaassaqaarnerulernermillu kinguneqartussaananik. Avannaata Kommunia isumaqanngilaq pinngortitalerinemik fagi nukarlerniit peerneqassasoq, kisiannili tamatuma saniatigut faginik ikilisitsineq nukarlerni isumaqatigalugu.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqassaaq anguniagaq faginik ikinnerulersitsinissamik, aammalu aallunnerulerlugillu tunngaviusumik piginnaanerisassat fagini tunngaviusuni kalaallisut aamma matimatikkimi.

Ilanngullugulu Avannaata Kommuniata oqaatigaa inuussutissarsiutinut sammisunik klassini killiliussat ersarissuunissaat paasiuminartuunissaallu, nuna tamakkerlugu atuuttunik killiliussalikkat, aammalu Naalakkersuisut inuussutissarsiutinut sammisunik klassinut

atuuttussamik nalunaarusiortariaqartut. Avannaata Kommuniata nalunaarppaa tamatuma saniatigut periarfissaasariaqartoq faginik allanik toqqaasinnaaneq, ilinniaqqinnissaq eqqarsaatigalugu, aammalu kommunalbestyrelse taannaassanngitsoq faginik aalajangersaasartussa.

Soorlu tusarniaanermi oqaaseqaatit Qeqqata kommunianeersut oqaaseqarfigineqarneranni ersittoq tunngaviusumik aallaaviuvoq inuussutissarsiutinut sammisunik klassinik pilersitsisinnaanermut, imarisaasa ersarinnerusut, aqqqissuussaaneq aamma aqqqissuussineq Naalackersuisunit imaluunniit Inatsisartunit aalajangersarneqartassanngitsoq, kisiannili kommunalbestyrelsinit ataasiakkaanit najukkami namminerni pisariaqartitsineq aamma soqutigisat naapertorlugu aqqqissuussamik. Taamaasilluni inuussutissarsiutinut sammisunik klassit aqqqissuunneqarnerisa ilisarnaatigaat kommunalbestyrelsit ataasiakkaat taakkuussammata ilusilersuisartussat kommunimi inuussutissarsiutinut sammisunik klassit imassaannik, taakkualu tamatuma kingorna Naalackersuisoqarfimmit oqartussaasumit qinnuteqaammik tunngaveqartumik akuerineqartartussaallutik. Taamaattumik inuussutissarsiutinut sammisunik klassit ilisarnaatigaat najukkani kissaatit aamma pisariaqartitsineq tunngavigalugu aqqqissuunneqartarnissartik, tamannalu kommunimiit kommunimut assigiinngissinnaalluni, siumoortumillu nalunaarutikkut aalajangersarneqassanani.

Aammattaaq ilumoorpoq siunnersuut tusarniaassutigineqartoq taamaallaat pisussaaffiliimmat atuartitsisoqartarnissaanik kalaallisut aamma matimatikkimik inuussutissarsiutinut sammisunik klassini. Naak minnerpaaffissatut piunasaqaatit pineqaraluartut, tamanna aarlerinaateqarpoq atuartut isissutissatut ilinniakkamut piunasaqaatinik naammassinninnginnissaanik, tamatumalu atuartut periarfissaat killilissavaat, naapertuutissananilu siunnersuummi anguniakkamut inuussutissarsiutinut klassinut tunngatillugu inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut ingerlaqqinnissami. Tusarniaanermi akissutip kingunerisaanik, aamma tusarniaavigineqartunit allanit isumaasutut, pissusissamisoorinneqarpoq fagit katitsigaanerisa allannguuteqartinnissaat § 13 b, imm. 1 -imi, tusarniaanermi akissutigineqartut naapertorlugit aqqqissuussamik

Avannaata Kommuniata tamatuma saniatigut oqaatigaa periarfissaqartariaqartoq immikkut akuersissuteqarsinnaanermut, siusinnerusukkut 9. klassit aamma 10. Klassit sioqqullugit inuussutissarsiutinut klassinut ilanngussinnaanermut.

Pissutsit pineqartut ersarissumik siunnersuummi aqunneqanngillat, - siunnersuutigineqartut – aqqqissuussinerit ersarinnerusut aamma imarisai inuussutissarsiutinut klassit eqqarsaatigalugit, taakkualu kommunalbestyrelsinit ataasiakkaanit aqqqissuunneqartartussaallutik. Taamaattoq Inatsisartut inatsisaanni pineqartumi § 18, imm. 4, oqaaseqatigiit 4,2 -mi ersippoq atuartut ilaatigut klasse allorsinnaagaat, atuartup fagitigut inuttullu piginnaasai ineriartorneralu siulliuppata, atuartup ineriartorneranik isiginninnermi pingaaruteqarpat klassimik alluisinnaaneq. Tamatumunnga atatillugu

naatsorsuutigineqarpoq aalajangiinerit pineqartut angajoqqaat aamma atuartoq nammineq peqatigalugu isumasioqatigalugu aalajangerneqartassasut, soorluttaaq atuartup nammineq isumaa ilanngullugu naapertuuttumik oqimaalutarneqartassasoq.

Kiisalu aamma Avannaata Kommuniata oqaatigaa ullunut atuarfiusussanut 180 -inut taarsiullugu ulluni 120-ni atuartoqartariaqartoq, taakkunanilu 20-t atuagarsornerussanatik.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq oqaaseqaatigineqartut ilanngunneqarmata, aalajangersagaq piffissaq atuartitsiviusartup sivikillineqarsinnaanera pillugu siunnersuummiit peerneqarmat, taamaattoq imaalillugu, kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangersaasinnaallutik ullunik atuarfiusussanik ullut 180 -it aamma 200 akornanni.

Kommunip ilanngullugu apequtigaa atuartut sumiissanersut, ullut atuarfiusussat 180-inut sivikillineqassappata, minnerunngitsumik nunaqarfiit amerlasuut killeqartunik sunngiffimmi susassaqtitsisarmata.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqassaaq nalunaarneqarsimasoq piffissap atuartitsiviusussap sivikillineqarnera siunnersuummit peerneqarmat, imaalillugu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangiisinnaallutik ullunik atuarfiusussanik ullut 180- it aamma 200 -t akornanni.

Kiisalu kommunip apequtigisimavaa 9. aamma 10. klassit inuussutissarsiornermut klassiniittut klasseqatigiissanersut.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq atuartitsineq inuussutissarsiornermut klassinut atuuttumik maleruagassat naapertorlugit nalinginnaasumik 9. aamma 10. klassit akuleriissammata inuussutissarsiornermut fagini aamma ingerlatsinerit inuussutissarsiutit sammiviinut assigiinngitsunut ilisarititsiviusut, aamma misiliisinnaanermut periarfissaqartitsiviusut sungiusaammik sulinikkut ikaarsaartarnikkut sungiusaammillu sulinikkut ingerlanneqartartunik, tamannalu nammineq oqariartormat 9. aamma 10. klassit immikkoornissaannik. Taamaattoq nalilerneqarpoq pissutsit atuuttut tunngavigalugit aaqqissuussisoqartarsinnaassasoq klassimi ataatsimiititsiviusunik, apeqqutaallutik kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aaqqissuussinernik qanoq aqutsinerat.

SIK:

SIK -p tusarniaanermi akissummini nalunaarpaa akunnerit atuartitsiviusussat 560 - iusariaqartut 1. klassini aammalu 620-iullutik 2. aamma 3. klassini.

SIK-ip tamatuma saniatigut nalunaarpaa ulloq atuarfiusoq naagaangat nukarlerni, peqataasut tamarnik neqeroorfineqartassasut paaqqinnittarfimmik aaqqissuussinermik.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqassaaq nalunaarneqartoq piffissap atuarfiusup annikillisinnaaneranik peerneqarsimasoq siunnersuummit, taamaattoq imaalillugu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat aalajangiisinnaallutik ullunik atuartitsiviusussanik 180 -it aamma 200 -t akornanni.

SIK -ip ilanngullugu oqaatigisimavaa meeqqat atuarfiat amerlanerusunik aningasaliiffigineqartariaqartoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq oqaaseqaat ilanngunneqanngimmat pissutsit imaluunniit innersuussinerit suliassanut amerlanerusunut tunngaviusinnaammat annertunerusunik aningaasaliissuteqartariaqalernissanut. Tamatumunngalu aamma ilaavoq siunnersuut naatsorsuutigineqanngimmat aningaasartuuteqarnerussutissatut, tunngaviusinnaasumik aningaasaleeqqittariaqalernissamut.

SIK -ip ilanngullugu nalunaarpaa tapersorsorneqartoq kalaallit oqaasiinik nukittunerusumik inissiiniarneq, oqaatsillu allat aatsaat akullerni takkutissammata, atuartullu allamiutut oqaasillit inunnguuseralugu oqaatsiminni atuartinneqarnissamik neqeroorfigineqartussaammat. Tamatumunnga ilaliullugu SIK -ip oqaatsigaa tapersorsorneqarmat fagimik nutaamik “inuunerinneq” pillugu pilersitsineq, aamma inuussutissarsiutinut sammisunik klasseqalernissaanik siunnersuutigineqartoq.

Iisimatusarfik

Iisimatusarfiup akueraa ilinniartitaanermik ingerlatsiviup tusarniaanermi akissummini anguniagaqarneq ataqatigiinnermik annerusumik pilersitsiumalluni, atugarissaanermik annerusumik aamma nukarlerni eqqissisimanerunermik. Iisimatusarfiup inassutigaa tusarniaanermi akissummini siunnersuut kukkunersiortariaqartoq ilassuserneqarlunilu ileqqussanik ersarissunik aamma ilisimatusarnermik tunngaveqartunik, suliniutit maanna ingerlasut nalilersorneqarnissaat, inuiaqatigiit ilinniartitaanermi avatangiiserineqartut peqataatinnissaat, kiisalu aamma ataatsimoornerusumik atuarfimmik ineriartortitsisoqarnissaa.

Tamatuma saniatigut Iisimatusarfiup nalunaarpaa minnerunngitsumik atuartut nukarliit ataatsimut isigisumik suli ilikkagaqarnerorusunnerat, atuarfimmikkusunnerallu. Iisimatusarfiup taamaattumik inassutiginnigilaa atuartut atuarfimmiit anillatsinneqarnissaat, kisiannili pinnguarnissamut periarfissaqarnissaat, alapernaannerat aamma persuarsiorani katerisimaarnikkut ilinniagaqartarneq. Akunnernik atuartitsiviusussanik annikilliliineq 700-niit 656-inut isumaqarpoq agguaqatigiissillugu sap. akunneranut akunnernik 2-nik ikinnerulersitsinermik, tamannalu ukiut pingasut ingerlaneranni assigaa malunnaatilimmik piffissamik atuartitsiviusussamik ilanngaaneq. Iisimatusarfimmi ilisimatuut nalunaarput aamma ilisimatusarnerup takutikkaa piomassuseq aamma ilikkagaqarumaneq amerlasuutigut qaffasissuusartoq klassini nukarliunerusuni, kisiannili takuneqartarluni atugarissaarnerup piomassutsillu klassini akullernut ikaarsaanermi appartarnera. Ilanngullugu

nalunaarneqarpoq alloriarfimmiit tullermut ikaarsaartarneq sakkortuseriarneqarsinnaasoq akunnerit assigiinngissutaasartut fagillu aaqqissuussaanerat annertuallaalerpata, tamatumalu pilersissinnaagaa qatsussinerup misigineqarnera atuarfimmiikkusugunnaarnerlu angajullernut ikaarsaarnermi.

Tusarniaanermut atatillugu allakkiap aallaqqaataani eqqaaneqartut Naalackersuisut Ilisimatusarfimmi ilisimatuunik sivisunerusumik ataatsimeeqateqarsimapput tusarniaanermi allakkiap pillugu, tamannalu kinguneqarpoq paaseqatigiinnermik siunnersuummi aalajangersakkanut arlaqartunut atasunik, soorluttaaq aamma taamaassimasoq IMAK -imut atasunik. Tamanna aamma siunnersuummi siunertamut pingaarnermut atuuppoq, tassani qularnaarniarneqarmata nukarliit pitsaanerpaanik atugassaqartinneqarnissaat ilikkagaqarnissamut. Ilisimatusarfimmik oqaloqateqarneq tamatumunnga atatillugu siunnersuummi arlalitsigut allannguinnermik kinguneqarpoq, aamma ilaatigut IMAK -imiit isumagineqartunik, kommunillu oqaaseqaataat aamma ilaallutik. Tamatumani ilaatigut pineqarput nukarliit piffissamik atuartitsiviusussamik aalajangersaavigineqarnerat, taannalu peerneqarluni, aamma piffissap atuartitsiviusartup akunnerit 180 -it aamma 200 -t akornaniittassasut. Tamatuma saniatigut sap. akunnerisa atuartitsiviusartup annikillinissaannik aalajangersagaq peerneqarpoq, tamatumanilu ilaallutik danskit tuluillu oqaasii aallarniutitut atuartitsissutitut, siunnerfigalugu atuartitsilivinnissap piareersarneqartarnera, alloriarfimmi tullermi.

Ilisimatusarfiup ilutigisaanik nalunaarppaa atuartut tamakkerlutik sunngiffimmi sammisassaqartitsinernut periarfissaqannginnerat pitsaassusilinnik, angajoqqaallu amerlasuut piffissap atuartitsiviusup nalaani sulisartut, atuarfimmilu paaqqinnittarnermik aaqqissuussinerit paarsinertut perorsaannikkut pitsaassusilittut neqeroorutinngorsinnaallutik.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqassaaq siunnersuummik allannguinuq, piffissamut atuartitsiviusartumut atatillugu siunnersuummut atatillugu. Siunnersuut piffissap atuartitsiviusartup allanngortinneqarnissaanik akunnernut 560 -inut ukiumut, maanna allanngortinneqarpoq tusarniaanerup kingunerisaanik, soqutigisaqartunillu oqaloqateqarnerup kingunerisaanik. Ilanngullugu innersuunneqarsinnaavoq Naalackersuisut piareersarmassuk Inatsisartunut inatsisissatut siunnersuummik saqqummiussinissaq perorsaannikkut ineriartortitsisarnermi neqeroorutit pillugit meeqqanut atuartunut, siunnerfeqartumik atuarfimmut atasunik paaqqinnittarnermik aaqqissuussinerit assigiinngitsut aqunneqarnissaat.

Ilisimatusarfiullu ilanngullugu aamma oqaatigaa maqaasineqartoq ersarissunik fagitigut aamma ilisimatusarnikkut tunngavilersuutit qanoq tullerriaarisoqarsimanera fagitigut pillugu, aamma qanoq ittunik isumaliuteqartoqarnerasoq atuarfinnut mikisunut alloriarfiit akimorlugit atuartitsiviusartunut tunngatillugu, imaluunniit meeqqat ikittuaraanerannut tunngatillugu. Ilisimatusarfik isumaqarpoq pitsaasuusoq pisariinnerusumik atuartunut atuarfeqalernissaa. Taamaattoq allannguut fagit sorliit fagitigut tunngavissanik pilersitsiviusarnerisut ukiuni

siullerni pingasuni tunngaveqanngilaq ilisimatusarnikkut oqaluttuarineqartunik, Kalaallit Nunaanni nammineq aamma nunani avannarlerni allani. Nunat tamalaat akornanni misissuinerit takutippaat, atuartut kalaallit atuarfimmiit naqinneqartutut annikinnerpaamik misigisimasartut.

Ilisimatusarnikkut pissutsit tunngavigineqartut aallaaveqarput fagitigut tulleriiaarinerniit immikkut ilisimasalinnik taaneqartut naliliinerinik, matumani aamma pingaaruteqarmat qularnaassallugu atuartut inunnguuseralugu oqaatsimikkut nukittorsarneqarnissaat. Kiisalu siunnersuut siunertaqarportaaq annikinnerulersissallugu atuarnissamik “pingitsaalineqarneq”, atuartut tunngaviusutigut piginnaasaasa fagini tunngaviusuni, matumanissaaq kalaallisut ineriartorfigisaat.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut oqaatigaa, pinngortitalerinemik fagit peerneqartariaqanngitsut nukarlerni, meeqqat atuarfiatalu ukiuni siullerni, kajumissuseq, alapernaanneq aamma pinngortitami soqutigisat nukittorsarfigisaanni. Isiginiarlugit pissutsit Naalackersuisut ilinniartitaanermi periusissiaanniit (2024-2030), innuttaasut ilinniarsimassusiannik qaffasinnerulersitsiniarnermiit, aammalu pinngortitalerinemik faginut ilinniagaqarnissamut ilinniartussarsiortarnermiit, pinngortitalerinemik faginik peersineq nukarlerniit immikkut ajornartorsiutitaqartutut isikkoqarpoq. Ukiut inunnik “ilusilersuiffiusut” atuarnerp ukiuini siullerni, aalajangiisuusarput kingusinnerusukkut ilinniagassamik qinersinissami.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq Naalackersuisut aamma allannguinnissat taakkua Ilisimatusarfirmik ataatsimiinnermi 19. Februar 2026 oqaloqatiginnissutigimmatigit. Tamatumunnga atatillugu innersuussisoqarpoq allannguneq pinngortitalerinemut tunngasoq taamaallaat nukarlernut tunngasuummat, alloriarnernullu allanut tunnganngimmat, allannguinerlu isigineqassammat nukarlernut faginik ikinnerulersitsiniarnermik. Kiisalu ilanngullugu aamma oqaatigineqarpoq pinngortitalerineq aamma fagit allat nukarlerniit peerneqartut ilaatinneqartarsinnaammata faginik allanik atuartitsinermi.

Ilisimatusarfiup tamatumunnga ilaliullugu nalunaarpaa naak matematikki siunnersuummit attorneqanngikkaluartoq allannguneq fagini allani matematikkimik atuartitsinermut sunniuteqarsinnaasoq.

Soorlu siunnersuummit ersittoq, allannguneq matematikkimut samminngilaq, paarlattuaniilli taanna fagiuvoq alloriarfinni tamani pingaartinneqartoq. Taamaasilluni siunnersuut kinguneqartussaannigilaq matematikkimik atuartitsinerup nukillaanganerulerneranik.

Kiisalu tusarniaanermi allakkiami nalunaarneqarpoq Inatsisissatut siunnersuummit peerneqartoq inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaaneq aamma upperisarsiorneq/ filosofii nukarlerniit, pigiinnarneqarlutilli akullerni aamma angajullerni, aammalu ikittut aamma

siammasissut atuartitsisernerit kulturikkut ilikkagassani unammillernartooreersut. Siunnersuut kukkunersiorneqarnermisut piviusunngortinneqassappata, siunnersuutigineqarpoq, fagit kulturimut sammisut katersorneqassasut ataatsimut nal. akunneri aalajangiusimaneqassasut, akunnerit nuunneqarnerisigut nukarlerniit akullernut angajullernullu, ilutigisaanillu sulissutigineqassasoq ilikkagassat ataatsimoornerunissaat, siunnerfigalugu ataqatigiinneq aamma atuartitsinerup pitsaassusissaa.

Atuartitsissutit ikinnerulersinneqarneri pingaarnertut anguniakkamut atavooq, atuartitsissutit ikinnerulersitsinissamik nukarlerni. Atuartitsissutit taakkua amerlasuut nukarlerni pigineqartut nalilerneqarput eqqaaneqartutut allanngoriartarnermik ullup atuartitsiviusup iluani, tamannalu peqataalluni eqqissisimannginnermut ataqatigiinngitsumillu atuartitsisarnermut piffissakinnerulerillu itisilerinissamut sammisani ataasiakkaani. Tamatuma nukillaarsartarpai periarfissat tunngavissanik patajaatsunik pilersitsinissamut atuartitsissutini pingaarnerni, tamannalu paasineqassalluni atuartitsissutit atuartitsinermi qitiulluinnartutut.

Ilisimatusarfiup nalunaarsimavaa aamma Ilisimatusarfiimmi ilisimatusarnerup takutissimagaa faginik immikkoortiterineq inuiaqatigiilerinnermut aamma oqaluttuarisaanermut, pisariaqartitsisartoq ilinniartitsisut piareersarluarnerunissaannik. Taamaasilluni maannangaaq siunnersuut nutaaq suli annerusumik pisariaqartitsiviussaaq piginnaasanik ineriartortitsinissamut, atuartitsissusiornermut nutaanik, aammalu pisortatigoortunik ilinniartitsisunut ilitsersuusiornissamut.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq piginnaasanut tunngasumik apeqqummi aamma atuartitsissutissanik nutaanik sanaartornermi ilinniartitsisunullu ilitsersuusiornepur kingunerisimammagu siunnersuutip fagitigut allannguutai nukarlernut atortuulersinneqassanngitsut ulloq 1. august 2027.

Ilisimatusarfiup tamatuma nalunaarpaa oqaatsit pillugit immikkut ilisimasallit aamma Instituttimi ilisimatusartut pingaarnertut tapersersuisut kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaatsinik nukittorsaanissamut, maannangaarlu tikkuareerlugit suliniuteqarfissat pingaartut arlaqartut, soorlu oqaatsini taaguutinik suliaqarneq, oqaatsinik pinnguarluni ingerlatsineq, klassinilu nipituumik atuarnermik atuineq.

Ilisimatusarfiullu ilanngullugu aamma tikkuarpaa eqqumiigineqartoq siusinnerusukku immikkut ilisimasallit inassutaat oqaatsinut atatillugu ilaatinneqannginnerat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq pineqartut immikkut ilisimasallit inassutaat ilanngunneqarsimammata qitiusumik qularnaarniarlugu atuartut ilitsoqqussaralugu oqaasii.

Ilisimatusarfiullu tamatuma saniatigut oqaatigaa, § 17 -p nutaamik oqaasertalerneqarnera, danskisoortarnerup peerneqarnera ersarissumik tunngavilersorneqassasoq pisariaqartoq.

§ 17 -p allannortinneqarneranut atatillugu tamanna tassaavoq kinguneqartitsineq siunnersuummi pingaarnertut anguniakkamik tunngaveqartoq, pingaartinneqassammat kalaallisut isiginiarlugit danskit aamma tuluit oqaasii, taamaallaat ilisarititsinertut nukarlerni ilaanissaat. Taamaattumik dansk aalajangersakkami pineqartumit peerneqarpoq, atuartut kalaallisut aamma danskisut inunnguuseralugu oqaaseqanngitsut inunnguuseralugu oqaatsiminnik atuartinneqartassasut.

Ilisimatusarfiup ilutigisaanik nalunaarppaa, oqaatsinik ilisimatusarnerup nutaanerusup tikkuaraa arlariinnik oqaaseqarneq nukittorsarneqarsinnaasoq piginnaasatigut nukittorsaasoqarsinnaasoq, aammalu siunnersuutip tamatuma saniatigut apeqquseraa qanoq ittunik isumaliutersortoqarsimanersoq allamiut oqaasiisa pingajuusarnerat pillugu, matumanissaaq nukiit eqqarsaatigalugit, ilikkagassatut anguniakkat, ilinniartitsisut piginnaasaat, aamma qaffasissutsinik killilersuisarnermik inerteqquteqarneq eqqarsaatigalugu, amerlasuutigut sanioqqunneqartartoq asigiinngitsumik aaqqissuussinertigut. Ilisimatusarfiullu ilanngullugu oqaatigaa qulaaniit isigalugu isumaqatigineqartoq siunnersuummi siunertaasoq, isiginiarlugu maanna ajornartorsiornartumik inissisimaneq, pingaarnerutillugu nunamik inerisaanerup salliutinneqarfigisaa, inunnguuseralugu oqaatsini tunngavittut pingaarnerutinneqarnerisigut, oqaatsinik allanik atuilersarnermut sanilliullugu. Tamanna naapertuuppoq ileqqutoqqanik tunngavilimmik oqaasilerinermi, tassani erseqqissarneqarmat inunnguuseralugu oqaatsit patajaatsumik tunngavigineqarnissaat, minnerunngitsumik atuarnikkut aamma allannikkut piginnaasat eqqarsaatigalugit, allamiut oqaasiinik ilinnialinnginnermi. Ilisimatusarfiullu tamatuma saniatigut tikkuarsimavaa nukarlerni meeqqat oqaatsinik aamma allanik inissaqartitsimmata.

Tamatumunnga atatillugu innersuunneqassaaq nalinginnaasumik akuerisaammat inunnguuseralugu oqaatsini inissisimalluarneq, aallaaviulluartarmat oqaatsinik allanik ajornannginnerusumik ilikkagaqartarnermut. Ilutigisaanik akuerineqarpoq meeqqat oqaatsinik arlalinnik sapigaqanngitsut nukittunerusarnerat piginnaasamikkut. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq oqariartuutit taakkua marluk imminnut assortuutinnginnerat. Kisiannili imminnut ilalersornerat. Oqaaseqatigiit siulliit sammivaat allamiut oqaasiinik ilikkarsinnaanermik piginnaaneqarneq, nukittorsarneqartartoq, inunnguuseralugu oqaaserit sapinngilluaraanni, oqaaseqatigiillu aappaasa allaaseralugu iluaqutissat pigineqalersartut allamiut oqaasiinik ilikkagaqartaraanni. Tamatumalu saniatigut akuerisaalluarpoq oqaasilerinermik – grammatikkimik – itisuumik paasinninneq, oqaaseqarluarneq, oqaatsit aaqqissuussaani inunnguuseralugu oqaatsini, tunngavissiilluartarmata oqaatsinik nutaanik ilikkagaqarnissamut. Atuartut namminneq oqaatsiminni piginnaaneqarluartut, periusissiassaminnik inerisaalereersimasarpoq nammineq oqaatsiminnik paasinninnissamut. Periusissiat taakkua atoqqissinnaasarpaat oqaatsinik nutaanik ilinniagaqarnissaminnut. Tamatumalu saniatigut aamma eqgorpoq ilisimatusarnerup ilimanarsisimmagu inuit arlariinnik oqaaseqartut nukittunerusunik inerisaaqqinnissamut arlalinnillu allanik ingerlatsinissamut piginnaaneqarnerusarnerat, iluaqutaalluartartunik oqaatsinik nutaanik ilinniagaqarnissamut.

Kiisalu ilanngullugu oqaatigineqassaaq allannguutit siullertut pingaarnertullu isigineqassammata atasumik kissaateqarnermit fagit maanna 13 -iusut nukarlerni ikinnerulersinniarnaniit, taamalu qularnaarlugu atuartut kalaallisut pikkorinnerulernissaat oqaatsinut allanut ilisaritinneqannginnerminni. Allannguutit pineqartut taamaattumik nammineq attuumassuteqanngillat pingajuusutut allamiutut oqaatsinut, tassungalu atasumik aallaavinnut.

Pingaarnertut anguniagaq fagit nukarlerni annikinnerulersinneqarnissaat qularnaarissaaq qaffasinnerusumik aallussisinnaanermik itisilerisinnaanermillu fagit sinnerini, assersuutigalugu matematikkimi aamma kalaallisut. Faginik ikinnerulersitsineq taamaasilluni qularnaarissaaq kalaallisut fagimik illersuinissamik aamma periarfissanik ilinniartitsisoqarnerup annertusarnissaanik/ineriartortinneqarnissaanik, aamma atuartitsissutaasut eqqarsaatigalugit, assersuutigalugu tuluttut atuartitsinermi taanna kingusinnerusukkut eqqunneqarsinnaammat, piviusumik pitsaassutsinik kivitsinertut, fagimi tassani atuartitsinertut. Allannguinerit taamaasillutik atuartut tunngaviusunik piginnaanerinik kivitsissapput, atuarneq tamaat ataatsimut isigalugu. Anguniagaq pingaarneq tassaavoq qularnaassallugu ataatsimoornerusumik tigussaanagerusumillu meeqqat atuarfeqarnissaat, atuartut angusaqartarnissaat oqaatitsigut qaffasinnerusunik aamma matematikkimi piginnaanernik nukittunerusunik nukarlerni, ilutigisaanillu neqerooruteqarluni piviusorsioortunik ilikkagaqarnissanut aqcutissanik angajullernut, atuartut pitsaanerpaanik sakkussaqaalersinnaaqullugit suliffeqalernissaminni pisariaqartitsinermut naapertuuttunik.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut oqaatigaa pitsaasutut nalilerneqartoq inuussutissarsiutinut klassinik ammaassineq, periarfissatut allatut angajullerni atuartunut sammisumik.

Ilisimatusarfiup ilanngullugu oqaatigaat, isumaqarlutik ilisimatusarnermik suliaqartut naleqquttut aamma ilinniartitsisunngornermik ilinniartitsisut ilinniariaatsinut instituttimi, Ilisimatusarfik taamaallaat killeqartorujussuarmik akuutinneqarsimmammata suliani. Tamanna ilaatigut atuuppoq oqaatsinut tunngatillugu, Ilinniartitaanernut Naalakkersuisoqarfiup 2017 - imi pilersimmagu suleqatigiissitaq oqaatsinik pigisaqalertarnermik nukittorsaanissaq eqqarsaatigalugu, aammalu 2018-imi nalunaarusiap matuma siunnersuutip suliarineqarnerani atornerqarsimarpasigani. Tamanna atuuppoq ilisimatusarnikkut tusaatini saqqummersinneqartartuni, ukiuni kingullerni arlaqartuni instituttip ilisimatuunit, kiisalu periarfissat oqaloqatigiittarnernut ilisimalikkat nutaanerpaat pillugit aamma ingerlatsinerni misilittagaalersartut, suli saqqummersinneqanngitsut. Ilisimatusarfiup tamatumunnga ilaliullugu kaammattuutigaa ingerlaqqinnermi qularnaarneqassasoq aqqissuussaanagerusumik oqaloqatigiittarneq, ilisimatusarnikkut ingerlatsiviusuni avatangiisini, aamma ilinniartitsisunngorniartunik ilinniartitsinermi avatangiisini ilinniartitsisunngorniartunillu ilinniartitsisut akornanni Kalaallit Nunaanni. Ilisimatusarfiup tamakkua ilutigisaannik

ujartorpa qaffasinnerusunik ilinniakkat sorliit aamma ilisimatusarnikkut angusat suut siunnersuummi naatsorsuutigisani tunngaviunersut, aamma qanoq kalaallini ilisimatusarneq ingerlanneqartoq matuma siunnersuutip piviusunnngortikkiartornerani sunniuteqarsinnaanersut.

Tamatumunnga atatillugu aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq Ilisimatusarfik, matumanilu aamma ilinniartitsisunnngorniartunik ilinniartitsinermit sinniisut, tusarniaanermut tapiliullugu Naalakkersuisunut oqaloqatigiissutigisimammagigit allannguutissat Naalakkersuisunut ulloq 19. februar 2026. Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq siunnersuutigineqartoq kalaallisut oqaatsit nukittorsaavigineqarnissaat, ilutigisaanillu tuluit oqaasiisa aamma danskisut atuartitsinerup kivinneqarnissaat 4. Klassini aallartinnermiit naapertuutissammata immikkut ilisimasallit inassuteqaataannut, Tak. Oqaasileriffiup nassuiaasiaa suliat pillugit aamma inassuteqaatai, Naalakkersuisuusimasunut nunat tamalaat sinniisuuffigisaannik immikkut ilisimasalinnit ilaasortaaffigineqartumit suleqatigiissitaliameersut. Nunanit tamalaaneersunik ilaasortalimmik suleqatigiissitaliaq suliaasaqarsimavoq oqaatsit atuartitsissutigineqartut pillugit saqqummiinissamut (kalaallisut, danskisut aamma tuluttut) Kalaallini meeqqat atuarfiat, nalilersuinerit aamma inassuteqaatit oqaatsit pingasuusut iluminni tulleriiaarneqarnissaat pillugu, aamma ataatsimut oqaatsinik ilinniartitsinerup nukittorsaavigineqarnissaa pillugu.

Immikkut ilisimasallit ilaatigut tikkuarpaat siusissukkut oqaatsinik atuartitsinerup aallartinneqartarnera, tuluit oqaasiinik 1. Klassimiit, malinnaavigineqartumik Island -imi aamma Danmark -imi assigiimmik pitsaasumik kinguneqarsimanngitsoq, tamannalu allaat nunani pineqartuni marlunni eqqunneqarnikuusimavoq, tuluit oqaasiini assut qaffasissumik inuiaqatigiinni, matumanissaaq ilaatigut angajoqqaani aamma ilinniartitsisuni, kiisalu malunnarluartumik annertuumik nalinginnaasumik internet aqquutigalugu attaveqarnikkut. Inassuteqaatinut atatillugu tuluit oqaasii eqqarsaatigalugit nunat tamalaat akornannit inuttaqartumik immikkut ilisimasalinnik suleqatigiissitaliaq nalunaarpoq tuluit oqaasii annertusiartortumik pingaarutilimmik inissisimasut, piffissallu ingerlanerani allamiut oqaasii siullertut inisseriaannaasut, tamatumanilu piumasaqaataasooq ilinniartitsisut piareersarnissaat, periusissat aamma atortussat ilanngullugit. Ilanngullugu immikkut ilisimasallit oqaatigaat aalajangertoqassappat tuluit oqaasiisa allamiut oqaasii siullertut inissinneqarnissaannik, eqqukkiartuaarnissaannik piareersartoqartariaqassammata ilinniartitaanertigut, tuluttut oqaasilinnik ilinniartitsisunik amerlanerujussuarnik, ullutsinnut naleqquttunik ilinniusiortoqarlunilu, isiginiaasunik ilaatigut qarasaasiat atorlugit oqaatsinik ilinniartarnissanik (CALL). Taamaattumik tunngaviusussatut aalajangiussisoqartariaqassaaq, siunnersuummik matuminnga suliaqarneq qaammarsaalluarsimanermik tunngaveqarnerooq.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut nalunaarsimavaa maqaasineqartoq ersarissumik nassuiaasiaq qanoq aaqquissuussisoqassanersoq piginnaasanik ineriartortitsinermut, ilinniaqqittarnermut aamma ilinniartitsisunnngorniarnermik ilinniarnep iluarseriarneqarnissaa imarisamigut, taakkualu qanoq atortuulersinniarneparnersut. Taamaattumik

inassutigineqarpoq piviusorsiortumik atortuulersitsiartuaarnissamut siunnerfiliornissaq, immikkoortitsisoqarlunilu piffissamik aamma nukissanik ilnniusiornermut, ilinniaqqinnernut kiisalu ilinniakkap iluarseriarnissaanut ilnniartitsisunngorniarneq eqqarsaatigalugu.

Soorlu aamma siuliani ersittoq Ilisimatusarfimmit oqaatigineqarpoq ilaatigut ilnniartitsisunut piginnaasanik ineriartortitsisarneq, nutaanik ilnniusiornermut atatillugu aamma ilnniartitsinermi ilitsersuutinut atatillugu kinguneqarsimasoq siunnersuutip fagitigut allannguutaasut nukarlernut 1. august 2027 atortuulersinneqassanngitsut.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut oqaatigaa, inatsisissatut siunnersuummi anguniakkat arlaqartut atugarissaarneq ilanngullugu, inuunerinneq aamma atuartut inuiaqatigiinnut atanerat. Tamatumunnga atatillugu maqaasineqarpoq atuartunik ersarissumik peqataatitsisarneq, angajoqqaat, ilnniartitsisut aamma najugaq ineriartortitsinermi aamma atortuulersitsiartuaarnermi tusarniaanerinnaanngitsutigut.

Oqaaseqaat isumaqarnarpoq akulerussinertut ittut siunnersuutip siunertaanik ataatsimut isigisumik atugarissaarnerup nukarlerni pitsanngorsarnissaanik, fagimut nutaamut inuunerinneq, alloriarfinni tamani atuuttumut. Ilikkagassatut anguniakkat inuttut ineriartornerup allannguuteqartinneranut atatillugu inuunerinneq tamatumunnga atatillugu pissapput sussasaqartunik tamanik akuutitsinikkut. Anguniakkamut nalinginnaasumik atugarissaarnerup nukarlerni pitsanngorsarneqarnissaanut, assersuutigalugu fagit ikilineqarnerisigut oqaatigineqassaaq tamanna pissammat kommunit aamma IMAK -p oqaloqatigineqarnerisa kingunerisaannik.

Ilisimatusarfiullu tulliullugu nalunaarpaa ilikkagassanik anguniakkat kukkunerisukkat 2023 - imi atortuulersut suli tamakkiisumik atortuulinnngitsut, nutaanik iluarsaaqqinneq sioqqullugu, tamatumalu kingunerigai nukiit annertuut piffissarlu. Taamaattumik pisariaqartitsisoqarpoq peqqissaartumik nalilersuisoqarnissaanik ilikkagassatut anguniakkat nutaat pillugit, ilnniartitsisut akuutillugit qitiusumik inissisimasutut, taakkuummata anguniakkanik suliaqartut aamma perorsaanermi.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq soorluli siunnersuut assersuutigalugu IMAK - imut oqaloqatigiissutigineqarsimasoq, tusarniaaneq sioqqullugu aamma tusarniaanerup kingorna, ilikkagassat kukkunerisiorneqarneri susasaqartut naleqquttut peqatigalugit ingerlanneqassapput.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut nalunaarsimavaa itisilillaqullugu qupperneq 20 nassuiaatitut oqaaseqaatini ersimmat ilnniartitsisunngorniarniluni ilnniartitaanermut allannguutit sunniuteqassanngitsut.

Oqaaseqaat naatsorsuutigineqarpoq tunngasutut "inuunerinneq" pillugu atuartitsissutitut tigussaasunik ilnniartitsisunngorniarnermut sunniuteqartussaannngitsutut isigineqarmat,

atuartitsissut taanna qanimmat atuartitsissummut inuttut inerikkiartorneq. Tamanna tunngavigalugu pissutissaqartitsisoqarsimannilaq oqaaseqaatip pineqartup itisilernissaanik, tassami fagi nutaaq eqqaaneqareersutut maanna fagimit tunngaveqarmat.

Ilisimatusarfiup ilanngullugu apequtigisimavaa soq dansk § 17 -imiit peerneqarsimanersoq, inunnguuseralugu oqaatsinik atuartitsinermut atatillugu.

Soorlu siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini nalunaarneqartoq allanngineq tunngaveqarpoq siunnersuutip tunngaviusumik anguniagaanik, kalaallit oqaasii tullerriinarnermi pingaartinneqarnissaannik, isiginiarlugulu danskisut oqaasii atuartitsissutitut nukarlerniit ilinniutitut peerneqarnissaat.

Ilisimatusarfiup nalunaarpaa ilanngullugu maluginiarneqartoq siunnersuummi aalajangiusimaneqartoq atuartunik qaffasissutsinut immikkoortiterinerup atorneqannginnissaa. Ilisimatusarfiup misilittagai taamaakkaluartut ilinniartitsisut amerlasuut ulluinnarni atuartitsinertik qaffasissutsinut immikkoortitserneraat, atuartut qanoq oqaaseqarnerinik tunngavilimmik fagitigut.

Oqaaseqaat isumaqarnarpoq tunngasuusooq siunnersuummut attuumassuteqartut, tamatumalu saniatigut pisussaaffiusooq naammassineqartussaq. Tamatumunnga atatillugu erseqqissarneqassaaq atuartitsineq ingerlanneqartussaammat assigiinngiiaartumik atuartitsinikkut, tamannali atuutinngilaq qaffasissutsinut immikkoortiterinermi. Atuartitsinermi atuartut tamarmik isumagineqartussaapput, matumanissaaq atuartut nukittuut. Ilutigisaanillu oqaatigineqassaaq aalajangersakkap akornusinnngimmagu hold-inik pilersitsisoqarsinnaanera inunnguuseralugu oqaatsinik ilinniartitsisinnaaneq imaluunniit ilassutitut atuartitsisarneq.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut oqaatigaa, siunnersuutigineqartoq inatsimmik allanngineq isumaqarmat, fagit kulturimut sammisut, inuiaqatigiilerinermiittut, oqaluttuarisaanermiittut aamma upperisarsionermiittut aamma filosofiimiittut nukarlernit peerneqartut tamakkiisumik, kisiannili maannamisut iluseqartillugit akullerni aamma angajullerni pigiinnarneqarlutik. Ilisimatusarfiup aallaavittut tapersorpaa isumaliorluarnikkut faginik agguaneq atuarfimmi aammalu nukarlerni faginik ikilisaaniarnermik siunertaqarneq. Ataatsimut “annerusumiit” isigalugit Ilisimatusarfiup taamaattumik iluarisimaarpaa siunnersuut kinguartitsisoqarnissaa kulturikkut faginik akullernut aamma qummut. Ilisimatusarfiulli tunuarsimaarutigai arlaqartut allannguutissatut sinnersuummi, pitsaassutsinik nukittorsaasinnaasut faginilu pingasuni itisilerinissat.

Ilisimatusarfiup nalilerpaa inatsimmik allannginerup kingunerissagaa malunnaatilimmik akunnernik annikilliliineq kulturikkut fagini pingasuusuni, akunnerit nukarlerniit akullernut angajullernullu nuunneqanngippata. Tamanna siunnersuummiittutut inngilaq. Inatsisissatut

siunnersuut taamaasilluni kinguneqassaaq faginic pingasunik sanngiinnerulersitsinermik, qitiulluinnartunik Kalaallit Nunaata naalagaaffittut ineriartortinneqarnerani.

Ilisimatusarfiup tamatumunnga ilaliullugu inassutigaa akunnerit kulturikkut faginiittut immikkoortuni pingasuni, maanna inatsimmi atuuttumi nukarlerniittut nuunneqartariaqartut atuartunut akullernut aamma angajullernut, kulturikkut faginiittut akunnerit ikinneruleqqunagit, kisiannili pigiinnarneqaqqullugit.

Ilisimatusarfiup aamma isumagaa pisariaqartoq agguaaaneq kulturikkut fagini pingasuni 4. klassiniit 10. klassinut, fagit nalinginnaasumik sanileriissillugit inissinneqarfigisaanngisaannik, assersuutigalugu ilikkagassat inuiaqatigiilerinermut sammisut ataasinngornikkut, oqaluttuarisaanermik fagi marlungornikkut aammalu ilikkagassat fagit upperisarsiornermut /filosofiimut pingasunngornikkut klassini alloriarfinni tamani.

Kiisalu aamma Ilisimatusarfik isumaqarpoq peqassanngitsoq akunnernik atuartitsiviusartunik minutsini 45-uinnarnik sivirususilinnik. Nikinnerit amerlavallaat pinngitsoorumallugit qularnaarumallugulu periarfissat itisilerinissamut ilikkagassat kulturikkut fagini pilersaarusionerqartariaqarput imminnut tapertariissillugit, ilikkagassalerinertuinnaq 45 minutsinik sivirususilikkaarngit. Kulturikkut fagit skemani pilersaarusionerqartarpata siammarterlugit skemap iluani ilikkagassalerinertut ataasiakkaaginnartut Ilisimatusarfiup isumaa naapertorlugu ajornarnerulersitsissapput atuartut isumalimmik ingerlatsinissaannik.

Ilutigisaanik nalunaarneqarpoq siunnerfilersorluakkamik piginnaasunik ineriartortitsisoqartariaqartoq ilinniartitsisut eqqarsaatigalugit, aammalu atuartitsissutissanik ineriartortitsisarnissamut periarfissaqartitsisoqarluni, aamma pisortatigoortunik ilinniartitsisunut ilitersuuteqarluni, kulturikkut faginic ingerlatsineq nukittorsarumallugu. Ilinniartitsisut naapertuuttunik nukissaqarlutillu sakkussaqassapput, atuartitsinerup isumalimmik ingerlattarnissaanut, matumanissaaq atortussanik pitsaanerusunik peqarlutik atuartitsinissaminnut, matumanissaaq sakkussat qaffasissumik pitsaassusillit, maannamiit suli annerusumik ilinniartitsisut atuartitsinissaminnik piareersaasarsinnaaqqullugit, kiisalu ilinniartitsisunut ilitersuuteqarlutik faginat pineqartunut. Kiisalu aamma nalunaarneqarpoq kulturikkut fagit pingasuusut siunissami 4. klassiniit 10. klassinut inissinneqassappata tamatumani piumasarineqassasoq fagini ilikkagassanik nutarterisoqarnissaa, anguniakkat oqaatigineqarsinnaanngorlugit killiliussat nutaat iluanni.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi taamaallaat pineqarmata fagitigut annikinnerulersitsinerit nukarlerni, aammalu taamaasilluni aqunneqanngimmata matumani fagit, matumani aamma fagit amerlassusissaat neqeroorutigineqartartut alloriarnerni tulliuttuni. Ilutigisaanillu nalilerneqarsimavoq fagini pineqartunni imaritinneqartut annikitsuinnaanngitsut fagini allani ilaasinnaanerat akullerni aamma angajullerni, aammali nukarlerni. Assersuutigalugu fagini oqaluttuarisaaneq aamma

inuiaqatigiilerineq kalaallisut atuartitsinermi ilaalluarsinnaapput. Soorlu oqaatigineqartoq siunnersuummut nalinginnaasunik oqaaseqaatini nunamik ineriartortitsineq meeqqat atuarianni fagini assigiinngitsuni fagini ilanngunneqartussaavoq ilinniartitaanerit akimorlugit, taamaallaallu pinnagit fagit eqqaaneqareersut, allannguinerit nalilerneqartut nunamik ineriartortitsinermit fagimik sakkukillisisissanngitsut.

Kiisalu innersuussisoqassaaq siunnersuummut nalinginnaasunik oqaaseqaatinut tassani ersimmat pisariaqarsinnaasoq kukkunersiuussallugit naleqqussassallugillu atuartitsissutissat fagini, taakkunani atuartitsineq atuartuni akullerni aatsaat aallertissappat. Taakkunani suliassat amerlanersaat taamaattoq naatsorsuutigineqarput sularineqartussaasut Ilinniusiorfimmu – Ilinniartitaanernut Aqutsisoqarfiup atuartitsissutissanik naqeterisisarfianit - maanna aningaasaliissutaareersut iluanni. Kiisalu naatsorsuutigineqarpoq ilinniusiorfiup aamma ilinniartitsisut piginnaasaannut pisussaaffinullu atatillugu, matumanissaaq ilinniartitsisunngorniartarnermut aamma ilinniaqqittarnernut atatillugu naatsorsuutaavoq naannerusunik ilinniaqqinnernik ingerlatsisoqartarnissaa, naatsorsuutigineqarlunilu taakkua maanna killiussaareersut iluanni piginnaasanik ineriartortitsinerit ingerlanneqartarnissaat Ilinniarnermik Instituttimi aamma Ilinniartitaanernut Aqutsisoqarfiup iluani.

Kiisalu Iisimatusarfiup nalunaarsimavaa ajornartorsiutitaqartoq fagit taamak amerlatigisut ataatsimut “taaguuserneqarnerat “fagit pilersitsiviusut” , fagini ataasiakkaani itisilerinissamut periarfissat annertuumik annikillineqarmata. Fagit pineqartut maanna katiterinikkut pilersitaareerput, tassanilu pinngortitsisinnaassuseq, pinnguarneq, takorluuisinnaassuseq misigisaqarluni ilikkagaqartarneq meeqqanut ineriartortunut tunngaviummata. Ilutigisaanik ukiut taakkua tassaapput meeqqat piumassuseqarfigisaat aamma nuannaarfigisaat atuariartortarnerminni, annaaneqariaannaasoq, ulloq atuariusussaq atuagarsorneruvallaarpat paaqqinniffiuvalaarpat.

Eqqaaneqartoq immikkuullarissumik fagi katersorneqassasoq fagimut ataatsimut nukarlerni, pissuteqarpoq eqqaaneqartutut anguniakkamik pingaarnermik nukarlernut fagit annikillineqarnissaannik. Taamaakkaluartoq tunngavissanik soqanngilaq ilalersuisunik naatsorsuutiginnittoqassappat atuartut pissarsiaasa annikinnerulernissaannik, fagit katitserneqarnerisigut. Tamatumunnga atatillugu qitiuvoq suliassaqarfiup ingerlaqqittumik fagit akimorlugit aaqqissuunneqarnissaa, aammalu ingerlatsinerit tigussaasuunissaat, atuartut ulluinnaannit aallaaveqartunik, atuartullu ulluinnaannit aamma aallaaveqartunik, silami inuunermik silarsuattalu paasinissaanik. Qanoq tamatuma ilalersorneqarnissaa fagimut killiussat namminneq iluanni ilaassaaq fagitigut aamma perorsaanikkut ineriartortitsinermi. Kiisalu aamma suli periarfissaassaaq fagit pilersitsiviusinnaanerit suliassaqarfiit akimorlugit ingerlatsinertigut, assersuutigalugu kalaallisut fagimi.

Ilisimatusarfiullu ilanngullugu nalunaarpaa ullut atuarfiusut sivikinneruneri fagillu ilikkagassat ikinneruneri aamma akunnertigut meeqqat naligiinnginnerannik annertusaassasut, nukittuunik angerlarsimaffilinnut sanilliullugit.

Tamatumunnga oqaatigineqassaaq aalajangersagaq ullup atuarfiusup sivikinnerunissaanik akunnerit atuartitsiviusartut ikinnerunerisigut siunnersuummit maanna peerneqarmat, tusarniaassutigineqartumut sanilliullugu.

Ilutigisaanik Ilisimatusarfiup oqaatigaa danskit aamma tuluit oqaasiisa 4. Klassinut kingunertinneqarnerannut atatillugu maqaasineqartoq kingunerisassaasa nalilersorneqarnerat, atuartut ilinniarnissamut periarfissaat eqqarsaatigalugit, matumanissaaq inuusuttuaqqanut ilinniakkani, taakkunani suli danskit oqaasii qitiummata isissutissatut. Ilisimatusarfiup innersuuppaa Oqaasileriffiup ernummataa tuluit oqaasiinut tunngatillugu nalunaarlunilu tassani aamma assigisaanik nalilersuinerimik kingunerisassai danskit oqaasiisulli maqaasineqartut. Ulluinnarni pilersinneqariaannaavoq nikingassut atuartut akornanni annertooq, oqaatsinullu atatillugu piumasaaqaatit ungasillisitsissallutik kalaallisut oqaasillit aamma allatut oqaasillit akornanni, aamma oqaatitsigut ilinniartitaanermi piumasaaqaatinut.

Danskit oqaasiisa amma tuluit oqaasiisa atuartitsissutigineqarneri akullernut kinguartinneqarnissaannut atatillugu nalilernerqarsimavoq tamanna nammineq sunniuteqassanngitsoq atuartut kalaallisuuernerusoq oqaasilimmit atuarfimmiiit danskisuunerusoq atuarfimmuut ikaarsaartarnissaannut atatillugu isumaliutersortoqarsimavoq, ilinniarnertuunngorniarfimmuut danskisuunerusoq oqaaseqarfiusumut atuartitsissutit aamma ilinniartitsissutit danskisuunerusoq ingerlanneqarfigisaannut. Tamanna isigineqassaaq atasumik danskisut aamma tuluttut atuartitsineq 4. Klassimiilli aallartittassasoq tunngavigalugu. Tamatumalu saniatigut atuartut alloriarfimmi siullermilu danskit aamma tuluit oqaasiinik ilisaritinneqartartussaapput.

Ilisimatusarfiup tamatuma saniatigut ujartorsimavaa kingunerisassaani nalilersuinerit suliassaqarfinni arlaqartuni, assersuutigalugu ilinniartitsisussaqaarniarnikkut piginnaasanillu pisariaqartitsineq eqqarsaatigalugit kiisalu aningaasaqarneq siunnersuummik atortuulersitsiartuaarnermut atatillugu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq nalilersuinerit pingaaruteqartut arlaqartut siunnersuummiit peerneqarsimammata, tamannalu atuuppoq piffissap atuartitsiviusup annikillineqarnissaa, ingerlaqqilluni ullut atuarfiusussat allannguutissaat killilernerqarmat 180 -it aamma 200 akornannut. Allannguutit taakkua assigisaanik annikillisisimapput siunnersuummi allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu kingunerisassanik malunnaatilimmik. Kingunerisassaani nalilersuinerit sinnerinut atatillugu immikkoortoq 3 -imut innersuussisoqassaaq, nalinginnaasumik nassuiaatini, siunnersuummut aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut pisortat ingerlatsinerannut kingunerisassai eqqarsaatigalugit.

Naggataatigullu Iisimatusarfik ulloq 6. marts 2026 meeqqat atuarfiani nukarliit ineriartoqqinnissaat pillugu oqaloqatigeeqqinnissaq pillugu oqallisissiamik nassiussivoq, erseqqissaatigineqarluni oqallisissiaamat oqaloqatigiissutigineqartussaq, piariikkatut takussutissiaannitsoq. Tamatumunnga atatillugu Iisimatusarfimmit oqaatigineqarpoq, meeqqat atuarfiata pilersaarutaasumik nalilersorneqarsimanera tunngavigalugu allannguinerit ingerlanneqartariaqartut. Peqatigisaanillu Iisimatusarfik ilaatigut siunnersuuteqarpoq malitassiaq atuartitsissutinik qanitariissunik tallimanik iluseqassasoq, tamatumunngalu siammasissumik inatsisissatut tunngavissat sinaakkusersornissaat aallartinneqartariaqartut siunnersuutigalugu.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, siunnersuut aaqqissuussaanerup massakkut unammilligassat atuuttut uppersaaserluarneqareersullu, nalimmassarneqarnissaannik oqariartuuteqartoq. Taamaalilluni siunnersuutip meeqqat atuarfianik tamarmiusumik nalilersuinissaq unitsinnianngilaa aamma taartissarinagu. Akerlianilli aaqqissuussaanerup nutaap taamatut ajornannginnerusumik pitsaanagerusumillu nalilersuinissap naammassineqarnissaanut ilusissaq nutaaq pitsaanagerusunik tunngavissiisaaq, atuartitsissutillu qanitariissut paasiuminarnerulerneru pissutigalugit, aamma siumut ingerlasoqarnera erseqqinnerulissamat. Ataatsimut nalilersuineq allannguinerimut akornusiinani suli taamaattumik naammassineqarsinnaavoq.

IMAK

IMAK-imit oqaatigineqarpoq siunnersuummi siunertat IMAK-ip anguniagaanut naapertuuttuusut, ilaatigut fagit ikilisinneqarnissaannut aammalu akunnerit ikilisinneqarnissaannut atatillugu. Tassunga atatillugu IMAK-ip innersuussutigaa IMAK-ip sinniisuisa ataatsimiinnerat, tassani ilaatigut sammineqarput nukarlerni fagit amerlavallaartut, , kalaallisut, allatanik atuarneq kisitsinerlu nukittorsarneqassasut. Tamatuma peqatigisaanik oqaatigineqarpoq atuartut kalaallinik angajoqqaallit tuluttuinnaq oqalussinnaasut paasisinnaasullu amerliartuinnartut, tamannalu kalaallit oqaasiinik ilungersunartorsiortitsisoq.

Taamaattorli IMAK isumaqarpoq inatsisitigut allannguutissaq atuutilersinnagu pissutsit arlallit qitiutinneqartariaqartut, soorlu assersuutigalugu nukarlerni akunnerit atuarfusut amerlassusiisa allanngortinneqarnerat akullerni aamma angajullerni atuartitsinerimut annertuumik sunniuteqassamat. Kiisalu IMAK-ip oqaatigivaa, nukarlerni atuartut ullut atuarfusut ullumikkut 200-240-nit 180-inut apparneqarnissaannik siunnersuut IMAK-ip qitiusumik siulersuisuinit oqaluuserineqarsimannitsoq aamma IMAK-ip pilersaarutaanut ilaangitsoq. Taamaattumik ullut atuarfusut ikilisinneqarsinnaanerannut atatillugu IMAK-ip isornartorsiuinini nassuiaatigaa.

Aammattaaq IMAK-ip siunnersuummi oqaaseqaatigineqartut innersuussutigisimavai, tassa ullumikkut fagip aaqqissugaanerata aggulunneqartumik aallaavillip, fagit arlaleriarluni allanngorarneri aammalu ataqatigiinngittarnerat , atuartunut tunngaviusumik piginnaasaannik ineriartortitsinerannut kigaalaqutaasoq. IMAK-ip aamma oqaatigaa, akunnerit fagillu ataqatigiinnerisa annikillisinneqarnerisigut atuartitsissutit akimorlugit atuartitsinerup piviusunngortinnissaa ajornannginnerulissasoq aammalu ilinniartitsisut alloriarfinni arlalinni annertunerusumik atuartitsinnaalissasut.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi aalajangersakkat piffissaq atuartitsiviusoq aamma sapaatip-akunneri atuartitsiviusut appartinneqarnissaat atorunnaarsinneqarsimammat. Ilutigisaanillu ullut atuarfiusut amerlassusaat pillugu § 8, imm. 1, ullut atuarfiusut 180-it 200-llu akornanni allannngortinneqarput. Taamaattorli siunnersuummi fagit ikilisinneqarnissaat siunertarineqartoq attatiinnarneqarpoq.

IMAK-imit aamma oqaatigineqarpoq, IMAK-ip takusinnaagaa siunnersuummi oqaatsit allannngortinneqarnerat ilinniaqqinnissamut periarfissamut atatillugu kinguneqarsinnaasoq, assersuutigalugu ilinniarnertuunngorniartfinni kalaallisut oqaasilinnik ilinniartitsisinnaasut amerlanngitsuusut.

Oqaatigineqartariaqarpoq danskisut tuluttullu oqaatsit atuartitsissutit nukarlerni aallarniutit atuartitsissutit ikkuteqqinneqartut, aammalu danskisut tuluttullu atuartitsineq atuartitsissutaasussatut 4. klassimiit aallartissasoq, tamannalu oqaatsitigut piumasaqaatinik pisariaqartunik pissarsinissamut tunngaviussaaq, taakkulu sulii meeqqat atuarfiata kingorna ilinniaqqinnissamut pingaaruteqarluinnarput.

Aammattaaq IMAK-ip inuunerinneq pillugu fagi nutaaq tunngavigalugu oqaatigalugu inatsimmi taamatut allannngortitsinermi atuartitsinermi atortussanik attuumassuteqartunik aammalu suliamik ilisimasanik nutartersinnaasunik pissarsisinnaanissaq pisariaqartinneqartoq, ilaatigut ilinniartitseqqiinerimik aammalu fagip imarisaanik sananeqaataanillu najoqqutaqartumit.

Ilisimatusarfimmit ilaatigut oqaatigineqarpoq ilinniartitsisunik piginnaangorsaaneq pillugu, atortussanik nutaanik kiisalu ilinniartitsisunut ilitsersuutinik ineriartortitsinissamut pisariaqartitsineq kiisalu ilinniartitsisunik piginnaasatigut ineriartortitsineq eqqarsaatigalugit, siunnersuutip nukarlerni atuartitsinermut tunngatillugu allannguutai atuutilersinneqassanngitsut 1. august 2027 sioqqullugu. Taamatullu oqaaseqaatini immikkoortumi allaffissorineq aningaasaqarnikkullu pillugit kingunerisassani siunnersuut ilinniartitsisut piginnaasaannut atatillugu, ilaatigut ilinniartitsisunngorniarnermut ilinniartitseqqiinerimullu tunngatillugu, pikkorissartitsinermik sivikinnerusumik pisariaqartitsisoqarnissaanik kinguneqassasoq, taakkulu piginnaassutsinik ineriartortitsinermi periusissiat pioreersut iluanni atuutilersinneqarnissaat Ilisimatusarfik/Ilinniartiffissaq aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik aqutugalugu naatsorsuutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut IMAK-ip ujarorpaa atuartut sunngiffimmi neqeroorfigineqartarnerat pillugu inatsit, atuarnep siorna aamma atuarnep kingorna atuuttusaaq. IMAK-imit aamma oqaatigineqarpoq meeqperiveqarneq aamma meeqqat atuarfiat pillugit inatsisit ataqatigiittut, kisiannili atuareernerup kingorna sammisassat neqeroorutit amigaataasut.

Naalakkersuisut qulaani pineqartut isumaqatigisinnaavaat aammalu oqaatigineqareersutut pisariaqartitsineq aaqiiviginiarlugu Meeqqanut atuartunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik sunngiffimmi neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisissaannik siunnersuummik aaqiininissaq siunertarlugu.

Aammattaaq IMAK-ip oqaatigaa, atuartitsinermi piffissap aamma ukiup atuarfiusup ilanngarnissaanik siunnersuut partiit tamarmik, aamma angajoqqaat, peqataatinneqarnissaat pisariaqartinneqartoq, taamaalilluni allannngortitsinermi sunniuteqarsinnaasut tamarmik sukumiisumik oqaluuserinnissallutik.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi aalajangersakkat, atuartitsiviusut aamma sapaatip-akunneri atuartitsiviusut apparneqarnissaat pillugit peerneqarmat. Peqatigalugu ullut atuarfiusut amerlassusaat pillugu § 8-mi immikkoortoq 1-imi oqaasertaliussa q allanngortinneqarpoq ullut atuarfiusut 180-it 200-llu akornanni.

Taamaattoq IMAK-ip inuussutissarsiornermut klassinik pilersitsisoqarsinnaanera pillugu siunnersuut taperserpaa. IMAK ilanngullugu oqarpoq, inuussutissarsiornermut klassinut minnerpaamik tunngaviusunik ersarissunik aalajangersaasoqartariaqartoq, ilaatigut atuartitsinermik akisussaasussanut sulisunut tunngatillugu. Aammattaaq IMAK-ip tupaallaatigaa, aaqqissuussineq 9. aamma 10. klassinut kisiat atuutsinneqarmat, atuartunut nukarliusunuunngitsoq. IMAK-ip aamma paaserusuppaa atuartut amerlassusaat aammalu ilinniartitsisut qanoq amerlatigisut inuussutissarsiutinut klassimut attuumassuteqarnissaat naatsorsuutigineqarnersoq.

Tassunga atatillugu erseqqissarneqartariaqarpoq, , kommunit pisinnaatitaaffeqartut oqartussaqarfimmut attuumassuteqartumut qinnuteqaateerpata pisinnaatitaaffimmik tigusillutik, sumiiffinni kissaatit pisariaqartitsinerlu naapertorlugit inuussutissarsiornermik klassimik aaqqissuussinermik pilersitsisinnaasut, ilaatigut qitiusumik aalajangersarneqarsimasut minnerpaamik piumasaqaatit tunngavigalugit. Taakku ilaatigut qulakkeertussaavaat atuartut piffissaq tamaat meeqqat atuarfianni piumasaqaatinut naleqquttumik atuartinneqarnissaat.

§13 a, immikkoortoq 1-imi allassimavoq inuussutissarsiornermik klassinik pilersitsinermi kommunalbestyrelsimiit qinnuteqaateqarnissaq pisariaqartoq. Minnerpaamik malittarisassat siunnersuummi aalajangersarneqartut saniatigut inuussutissarsiornermik klassip imarisaa aaqqissugaaneralu Naalakkersuisunit Inatsisartunilluunniit aalajangerneqartussaangillat, kommunalbestyrelsimi ataasiakkaat aalajangissavaat. Soorlu takuneqarsinnaasoq siunnersuummi inuussutissarsiornermik klassinik pilersitsinermut tunngatillugu nalinginnaasumik tunngaviusunik arlalinnik imaqaateerpoq. Kisiannili aaqqissuussinermut pingaaruteqarluinnartumik malittarisassaavoq immikkut ittumik inuussutissarsiornermut klassimik aaqqissuussinerit sumiiffinni pisariaqartitsinermut periarfissanullu naapertuuttumik ilusilersorneqarnissaat, tamannalu kommunit ataasiakkaat qinnuteqaataanni sukumiinerusumik erseqqissarneqartariaqartussaavoq.

IMAK-ip aamma erseqqissarpaa kalaallisut, qallunaatut matematikkilu inuussutissarsiornermik klassinut aaqqissuussanut ilanngunneqartariaqartut.

Oqaatigineqassaaq oqaatsit pillugit fagit ullumikkut Inatsisartut inatsisaanni atuuttumut tunngatillugu maanna § 13 b, immikkoortoq 1-imut ilanngunneqarsimammata, angajullerni atuartut ilinniartitaanerup iluani ingerlariaqqinnissaata qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq, ullumikkut inatsit atuuttoq naapertorlugu kommunit ataasiakkaat nalunaaquttap akunneri qanoq amerlatigissanersut atuartitsissutissanut pineqartunut aalajangissagaat.

Aammattaaq IMAK nalinginnaasumik siunnersuuteqarpoq, atuarfiup ilinniariaqqiffiillu akornanni oqaatsitigut ataqatigiinneq qulakkeerneqassasoq, atuartut ingerlariaqqittussanngorlugit. Tassani IMAK-ip apeqqutigaa, ilinniartit qanoq amerlatigisut qallunaatut ilisimasaqarnissamik piumasaqaateqannginnersut.

Oqaatigineqassaaq danskisut tuluttullu oqaatsit nukarlerni atuartunut atatillugu aallarniutitut maanna ilanngunneqarsimammata. Tamatuma saniatigut fagit taakku klassini allani fagitut naliginnaasutut atuartitsissutitut suli ingerlanneqarput.

Aammattaaq IMAK-ip innersuussutigaa, atuartut nutaat avataaniit tikittut toqqaannartumik klassinut nalinginnaasunut inissinneqannginnissaat, taarsiullugu immikkut ittumik tigusinermi klassinik neqerooruteqartoqartarnissaa. IMAK-ip isumaa naapertorlugu nunatsinni atuarfippassuaqarpoq kalaallisut, qallunaatut, ilaatigullu aamma tuluttut oqalussinnaanngitsunik atuartoqartoq. Tamanna ilinniartitsisunut annertuumik piumasaaqateqarpoq, piffissap malunnartumik ilaa nutserinermut atorneqartarmat. IMAK-ip isumaa naapertorlugu tassani atuartunut nutaanut atuartitsinermik siunnerfeqartumik naleqqussagaasumillu pilersitsisoqarsinnaassaaq.

IMAK-ip tigusinermi klassinut tunngatillugu oqaaseqarnera matumani paasisariaqarpoq atuartunut nutaanut suli kalaallisut oqalussinnaanngitsunut avataaniit tikittunut neqeroorutaagallarnissaa, tamatumalu kingorna atuartut piffissap ilaani klassimi nalinginnaasumi ingerlaqqissinnaalissasut. Oqaatigineqartariaqarpoq tigusinermi klassinik pilersitsinissaq siunnersuutip tusarniaassutigineqarsimasup allaaserineqarnerani ilaatinneqarsimannngimmat. Tamatumani inatsisitigut pitsaassutsimik periaatsinit nalinginnaasunit, inatsisissatut siunnersuummi taamatut annertuumik allanngortitsisoqarpat nalinginnaasumik nutaamik tusarniaasoqarnissaa imaluunniit ilassutitut tusarniaasoqarnissaa pisariaqartinneqartup malitsigivaa, pingaartumik kommuninut tunngatillugu. Taamaattumik innersuussaq malittarisassanik kingusinnerusukkut nutarterinermi nalilersorneqartariaqartussaavoq.

Aammattaaq IMAK-ip atuartitsinermik pitsaasumik ingerlatsinissamut piumasaaqatitut ilinniartitsisunik ilinniartitseqqiisoqarnissaa pisariaqartinneqartoq innersuussutigaa. IMAK-ip ilaatigut ilannguppaa, meeqqat atuarfiata iluani kommunit sipaarniarnerat atuartitsinerup pitsaassusianut malunnaatilimmik sunniuteqarnerluttoq.

Oqaatigineqassaaq Ilinniartitaanermut Ilisimatusarfik/ Ilinniarfissuaq aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfiini ilinniartitsisunut pikkorissarnernik sivikinnerusunik sivisunerusunillu taamatullu ilinniartitseqqiinernik ilaalu ilanngullugit arlalinnik neqerooruteqarmata. Tamatuma saniatigut atuarfiit immikkut unammilligassanut ineriartortitsinerullu iluani ikiorneqarnissaminnik periarfissaqarput, taakku pillugit pisariaqartitsinermut tunngasunik pikkorissaaneq aqputigalugu siunnersiueqatigiinnermik pissarsiniarsinnaapput.

Aammattaaq IMAK-ip isornartorsiorsimavaa siunnersuummi tusarniaassutitut nassiunneqarsimasumi kisitsisit sukumiinerusut suliarilluarneqarluartullu saqqummiunneqannginneranni allannguutissanik siunnersuuteqartoqarmat. IMAK tassunga atatillugu nammineq naatsorsuutini ilannguppai. Naatsorsuutit taaneqartut takutippaat atuartitsissutit akunneri 700-niit 560-inut apparneqarnerisa kingunerisassaa tassaassasoq ilinniartitsisut 25-t 30-llu akornanni sipaarniutigineqassasut.

Oqaatigineqassaaq atuartitsinermi akunnernik appaaneq eqqaaneqartoq siunnersuummi peerneqarsimammata, taamaattumik siunnersuut maannakkutut isikkoqartillugu ilinniartitsisutut atorfinnut tunngatillugu sipaarniarnermik kinguneqartussatut ilimagineqanngilaq.

Kommune Kujalleq

Kommune aallaqqaasiummi allappoq, akunnerit ikilisinneqarnissaat aammalu nukarlerni fagit ikilisinneqarnissaat tapersersorlugu. Aammattaaq kommunip faginit aqqissuussaq nutaaq tapersersorpaa, tassani atuarfiit ersarissumik sinaakkuserluarneqarnerat tunaartarisassaallu taperserlugu. Tamatumalu peqatigisaanik atuarfiit ineriartornerannik misilittakkatik aammalu sulisut suliamik piginnaasaat tunngavigalugit ukiumi atuarfiusumi fagit agguataarneqarnissaat pilersaarusiorsinnaasaallu atuartut atuagarsornikkut inuttullu ineriartornerat aallaavigalugu pisariaqartitaminnik suli allanngorartitsisinnaallutik . Tamatuma saniatigut fagip Timersorneq silamiinnerullu Inuunerinnerup ataanut ilanngunneqarsimasoq tikilluaqqullugu tapersersorpaa, tamannalu aamma Timersorneq timigissarnerlu pillugu Inatsisartut inatsisaata malinneqarnissaanik qulakkeerinnissasoq.

Kommune Kujallip aamma oqaatigaa siunnersuut ataatsimut isigalugu pitsaasuusoq, atuartitsinermi periarfissiinissaq atuartitsinerlu pillugu naleqqunnerusoq aamma atuartunut assigiinngitsunik ilikkarsarnermik pisariaqartitsisunut atuartitsinerup attuumassuteqarnerata nukittorsarneqarnissaa anguniarneqarmat. Taamaattorli kommunip aamma ilannguppaa, siunnersuummi assigiinngitsutigut aqqissuussaaneq pillugu allannguutininik imaqartoq tamannalu, aqqissuussaaneq piginnaasanullu pioreersunut tunngasunik kinguneqartussaasoq, tamannalu kommunimut aningaasartuutininik qaffatsitsinermik kinguneqartussaasoq.

Siunnersuut taamatut isikkoqartillugu kommunip oqaaseqaataanut tunngatillugu qanoq kommunimut aningaasartuutitigut qaffaanissamik kinguneqarsinnaanersoq kommunip erseqqissarsimangilaa. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi ilaatigut atuartitsinermi piffissaq 20%-it missaannik appartinneqarmat tamatumalu peqatigisaanik ukioq atuarfiusoq sapaatillu akunneri atuartitsiviusut tamarmik sivikillineqarsimallutik. Tassunga atatillugu siunnersuut akerlianik periarfissanik pioreersunik annikillilerinermik kinguneqassaaq, taamaattumillu aningaasartuutit qaffakkiartornissaannik naatsorsuut paatsoornermik tunngaveqarluni. Tamanna tunngavigalugu ilanngullugu oqaatigineqassaaq, siunnersuut maannakkut oqaasertalersorneqarnera, atuartitsissutit amerlassusaasa apparneqarnissaata kingunerisaanik periarfissanik pioreersunik atuinerup annikillisinneqarnissaanut kinguneqarsinnaasoq aammalu ullut atuarfiusut 180-inut atuarfiusut nukarlerni atuartunut ikilineqassallutik.

Aammattaaq kommunip oqaatigaa, ilaatigut § 7-ip allanngortinneqarneranut atatillugu atuartitsinermi piffissap annikillineqarnera atuartut atuarnermikkut ingerlatsinerannut atatillugu navianartorsiornermik kinguneqarsinnaasoq.

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq § 7-imut allannguut tusarniaanerup kingunerisaanik atorunnaarsinneqarmat.

Aammattaaq Kommune Kujallip ullut atuarfiusut sapaatillu akunneri atuartitsiviusut pillugit § 8-mut allannguutissatut siunnersuummut atatillugu oqaatigaa, taakku kommunimut aqqissuussaaneq timitaliisinnaanikkullu kinguneqartussatut naatsorsuutigineqartut, ilaatigut paaqqinninnermi neqeroorummut, sunngiffimmi aqqissuussinernut aammalu sulisoqarnermut tunngatillugu aqqissuussinikkut.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuut pillugu tusarniaareernerup ingerlateqqinneqarnerani nukarlerni atuartut sapaatit akunneri atuartitsiviusut ikilisinneqarnissaat pillugu siunnersuut atorunnaarsinneqarmat. Tamatuma saniatigut ullut atuarfiusut 200-niit 240-t akornannut ullunut atuarfiusunut 180-inut

allanngortinneqarnissaanik siunnersuut aamma allanngortinneqarpoq. Maanna siunnersuummi nr. 2 ullumikkut Inatsisartut inatsisaata atuuttup § 8-p, immikkoortoq 1-ip allanngortinneqarnera pillugu, ukioq atuarfiusoq nukarlerni ullunik atuarfiusuni 180-iniit 200-nut imaqarpoq.

Taassuma peqatigisaanik Kommune Kujalliup atuartitsissutip aaqqissugaanerata allanngortinneqarneranut atatillugu oqaatigaa, tak. §§ 10-13, aalajangersakkat ataatsimut isigalugit oqaaseqaateqanngitsoq, kisiannili isumaqartoq atuartitsissutitut qanitariissunut atuartitsinermi ilinniartitsissutit ataqatigiinnerusut aammalu ilinniartitsisinnerup annertusarneqarneranut tapersersuisinnaasoq. Kisianni aamma kommunip oqaatigaa, nukarlerni atuartitsinermi faginik allanngorartitsinerup annikillisinneqarnera atuartunut atuagarsornikkut ilisimasassaannik siammasinnerusumik ineriartortitsinissamut killilersuisinnaasoq, atuartut atuagarsornikkut ingerlatsinerani ajorseriarneq alloriarfimmuut ingerlaqqinnissamut ersarissarneqanngimmat.

Tassunga atatillugu maluginiartariaqarpoq, atuartitsissutinik allanngortitsinissaq siunnersuutigineqartoq faginik annikillisisinermik tunngaveqartoq, atuartitsinermi siuariartorneq nukittorsarniarlugu, fagit pingaarnerit atuartunut siunissami itisiligaanerumik ilisimasaqarfigilernissaat pingaartillugit siunnersuutaammat . Tamatumalu saniatigut ullormi atuarfiusumi atuartitsissutinik taarseraaneeq pinngitsoortinneqassaaq, taarseraattumimmi atuartitsinermi eqqissisimanannginnerusumik ataqatigiinngitsumillu atuartitsinermik sunniuteqartarpoq aammalu atuartut tunngaviumik piginnaasanik nukittorsaanissamut ineriartortitsisinnaanerannullu akornutaasarluni. Tassunga atatillugu maluginiartariaqarpoq, alloriarfinni misilitsinnerit inernerisa takutikkaat, pingaartumik allatanik atuarneq, allanniarneq aammalu kisitsineq ullumikkut sinaakkutit naapertorlugit pitsaanerpaamik ineriartortinneqanngitsut.

Kommune Kujalliup aamma oqaatigaa qularinngilluinnarlugu inuussutissarsiornermi klassinut aaqqissuussat atuartut tigummiinnarneqarnissaannut aamma inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermut ingerlaqqinnissamut tapersersuinermit tunngatillugu sakkussat pingaarutilittut inissisimassasut. Kommunip ilannguppaa, akuerisaanissamut piumasaqaatit ersarissut, inatsisitigut qularnaveeqqusiinerit ersarissut, akisussaaffeqartumik, nakkutilliinermillu ersarissunik agguataarinneq aamma periarfissanik pereersunik piujuaannartitsinissaq pisariaqartinneqartut.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq kommunip inuussutissarsiornermut tunngasunik 9. aamma 10. klassimi atuartitsinissamik neqerooruteqarnissamut akuersisummik qinnuteqaataani, pissutsit taaneqartut uppersararneqarsimanersut apeqqut qinnuteqaatip akuerineqarsinnaaneraniq nalilersuinermi ilaatinneqassammat.

Naggasiullugu kommune allappoq, § 17-imi ilitsoqqussaralugu oqaasiinik atuartitsineq pillugu aalajangersagaq naleqquttutut pisariaqartutullu isigalugu. Kisianni aamma kommunip maluginiarpaq, neqeroorut periarfissanik pioreersunik annertuumik kinguneqartitsissasoq aammalu kommunip aningaasartuutaasa qaffakkiartornissaannut sunniuteqassasoq, pingaartumik piginnaasatigut pissarsiarineqarsinnaasut killeqarnerat, aningaasartuutit annertusineqarsinnaaneraniq aammalu aaqqissuussaannikkut unammilligassat eqqarsaatigalugit.

Tamatumunnga ilanngullugu oqaatigineqassaaq, aalajangersagaq "simasinnaavoq"-mik ilusilersugaasoq, tamannalu pissuteqarpoq neqeroorutip pilersinneqarnerani anguniakkat siunertarineqartut annikitsumik nalilersorneqarsimammata . Tamatuma saniatigut

aalajangersagaq imarisamigut piviusunnigortinneqassappat, ilinniartitsisussanik piginnaasaqartunik pissarsisoqarsinnaanissaa pisariaqarpoq.

Tamatuma saniatigut § 17-imut allannguut siunnersuutip ataatsimut isigalugu kalaallisut pingaarnersiorneqarnerata kingunerigaa, danskit oqaasiisa nukarlerni atorunnaarsinneqarnissaat. Taamaattumillu atuartut kalaallisut danskisulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaaseqanngitsunut inatsimmi atuuttumi kalaallisut atuartitsinissaq atorunnaarsinneqarpoq, ilitsoqqussaralugu oqaatsinillu atuartinneqarnissaannik neqeroorfigineqarsinnaalerlutik.

Ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinermi immikkut ittumik aaqqissuunneqarnera sumiiffinni pissutsinut naleqqussarneqarsinnaavoq, ilaatigut atuartut amerlassusaannut ilinniartitsisullu piginnaasaannut, taamaalillunilu atuarfinni annertuumik aaqqissuussamik allanngortitsisoqarnissaa pisariaqartinneqanngilaq, tamannalu aamma pissuteqarpoq ”simasinnaavoq”-mik aallaaveqartumik aaqqissuinemik allanngineq.

MIO

MIO-p aallaqaammut oqaatigaa, nutarterinermi siunertat MIO-p akuersaarai, kisiannili nalilersorlugu siunnersuut

isikkumisut taamatut isikkoqartillugu meeqqat pisinnaatitaaffiinut aamma ilinniagaqarnissamut periarfissanut annertuumik navianartorsiorfitsisoq. Taamatut annertussusilimmik nutarterineq nuna tamakkerlugu atuutilersinneqartariaqanngitsoq, siusinnerusukkut misilittarneqarsimannngitsumik, allakkiatigullu takussutissaqanngitsumik ilinniartitsisoqarsimananilu. Inatsisissatut siunnersuut ersarissumik naqitatigullu ilisimasanik tunngaveqanngilaq. Misissuinerit sorliit nalilersuinerit innersuussinermilu suut tunngavilersuutaasimanersut nalunarpoq.

Oqaatigineqassaaq siunnersuummi taamaallaat sammineqarmat fagit amerlassusaat faginillu aalajangersimasut aaqqissoqqinneqarnerat nukarlerni annikillisinneqarnerat, kiisalu kommunit qinnuteqarnikkut inuussutissarsiornermi klassinik pilersitsisinnaanerat. Tassunga atatillugu oqaatigisariaqarpoq pingaarnertut siunertaasoq ilitsoqqussaralugu oqaatsit salliullugit nukittorsarneqarnissaat , aammalu alloriarfinni misilitsinnermi kalaallisut danskisullu angusat appariartornerni takussutissiillutik. Tassunga atatillugu oqaatsit amerlanerusut siusinnerusukkut atulersinneqarnerat pitsaanerusumik angusatigut kinguneqarsimannngilaq. Taarsiullugu misissuinerit takutippaat arlalinnik oqaaseqarneq pillugu immikkut ilisimasalittut eqimattanit misissuiffigineqarsimasup takutippaa, ilitsoqqussaralugu oqaatsinik nukittuumik inissisimanerup oqaatsigut allanut tulluarsarsinnaanerup sunniutigisartagai pingaaruteqarluartut.

Aamma maluginiarneqarpoq siunnersuutip suliarineqarnerani MIO peqataatinneqarsimannngitsoq. MIO-p aamma inassutigaa inatsisip meeqqanut aaqqissuulluagaasumik peqataatitsinissaa piussaaffiussasoq, taamaalilluni meeqqat nutarterinermi suliniutit suliarineqarnerannut, atuutsinneqarnerannut malinnaavigineqarnerannullu sunniuteqarsinnaatillugit.

Oqaatigineqartariaqarpoq Naalakkersuisut soqutigisaqatigiit attuumassuteqartut peqataatinneqarnissaat pingaartilluinnarmassuk, tamanna atuutsinneqassappat malittarisassanut meeqqanut sunniuteqarsinnaasunut tunngatillugu aamma meeqqanut attuumassuteqarpat. Tassani eqqarsaatigineqartut tassaapput attaveqatigiinnermi aqquit aammalu isummanik siammaaviit, ilaatigut assersuutigalugu immikkut ittumik paasisimasallit oqallitsinneqarnerat, peqataatitsinermi atorneqartussat toqqarnissaat, tassani aamma pingaaruteqarpoq ukiunut assigiinngitsunut tunngatillugu periarfissat

naleqqussarneqarnissaat. Aamma oqaatigisariaqarpoq maannakkut siunnersuut tamanut tusarniaassutigineqarsimammat, ilaatigut Meeqqat Illersuisuannut, tassungalu aamma pingaaruteqarpoq meeqqat angajoqqaavinit tusarniaanermi akissuteqaatinik pissarsisimanissaq.

Aammattaaq MIO-p oqaatigaa, nutarterinerimi qitiutinneqartariaqaraluartoq atuartitsinerup pitsaassusia, akunnerit amerlassusaasa annikillisinneqarnissaat kisiat pinnagu, siunnersuutip meeqqat sinaakkutinik patajaatsunik inissisimaffimmik pisariaqartitsisunut, inersimasunut meeqqanullu attaveqarnissamik pisariaqartitsisunut sunngiffimmilu neqeroorutinut ornigunnissamut periarfissaqanngitsunut sunniuteqartinnagu, akunnerit amerlassusaat annikillisinneqassanngitsut, kisiannili atuartitsineq ilinniartitsisunik piginnaasalinnik inuttalerlugu allannortitsisoqartariaqartoq. MIO-p aamma ilannguppaa, akunnerit amerlassusiisa annikillisinneqarnerisigut skærmimik atuineq annertusarneqassasoq aammalu akulliit alloriarfianut ikaarsaarnermi ajornartorsiutinik pilersitsissasoq.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq nalunaaquttap akunnerisa apparneqarnissaat pillugu aalajangersakkat atorunnaarsinneqarsimammata, taamaattumik inassuteqaat isikkumisut itsillugu akuerineqartutut isigineqartariaqarpoq. Tamatuma saniatigut siunnersuummi siunertaavoq atuartitsinerimi annertunerusumik ataqatigiinnermik, itisilerilluarnissamut piffissaqarnissaq atuartinneqarnermillu pitsaassusilimmik pilersitsinissaq.

MIO-p aamma oqaatigaa, Ilisimatusarfimmit misissuinerit takutikkaat, atuartut ilikkagaqarluartartut ilinniartitsisoq suliamik piginnaasaqarluarpat aammalu erseqqissumik aaqqissuussamik pilersitsisinnaappat. Misissuinerup takutippaa sumiiffinni arlalinni danskisut oqaatsit naammaginantumik ilinniartitsissutigineqanngitsut ilinniartitsisup piginnaasai naammaganngitsut pissutigalugit, tamannalu ingerlaqqinnissamut periarfissanut atatillugu ajornartorsiutinik pilersitsisarpoq. Taamaattumik MIO-p innersuussutigaa ilinniartitsisut piginnaasanik ineriartortitsinissaq aamma atuartitsissutini suliamik tapersersuinerat annertunerujussuarmik ukkatarineqassasoq, atuartitsinerimi piffissap annikillisinneqarnissaa pinnagu.

Oqaatigineqassaaq siunnersuut, ilaatigut atuartitsinerup pitsaassusianut ilinniartitsisullu piginnaanngorsarneqarneranut tunngasoq arlaleriarluni oqaluuserineqarsimammat, ilaatigut Ilisimatusarfik, IMAK aamma Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit peqatigalugit siunnersuut pillugu tusarniaaffigineqarnerata ingerlateqqinneqarnerani.

MIO-p ulloq atuarfiusoq atorlugu atuartitsissutinik paarlakaaffiuallaanngitsoq innersuussutigaa aammalu ilinniartitsisunut attuumassuteqartumik ilinniartitseqqiinissaq neqeroorutigineqartassasoq.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuut ataqatigiinnerusumik atuartitsineq siunertaammat arlaleriarluni allanngorartarneq aamma atuartitsinerimi ingerlaavartumik ingerlatsisoqannginnera, atuartut tunngaviusumik piginnaasanik nukittuunik ineriartortitsisinnaanernannut akornutaasut, unitsinniarlugit siunertaqartoq. Ilinniagaqarnermik ingerlatitseqqinnissamut tunngasoq pillugu IMAK-ip tusarniaanermi akissuteqaataani oqaaseqaatini oqaatigineqarsimasoq innersuussutigineqassaaq, tassa Ilisimatusarfik/Ilinniartitsisuaq aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik-up arlalinnik, naannerusunik takinerusunillu sivilissusilinnik pikkorissaanernik, ilinniartitseqqiinerlu neqerooruteqartartut meeqqat atuarfiani ilinniartitsisunut. Tamatuma saniatigut atuarfiit immikkut unammilligassanut aamma ineriartortitsinerimi suliasaqarfinnut

ikiorneqarnissaminnik periarfissaqarput, taakku pillugit pisariaqartitsinermut tunngasunik ilinniartitsineq aqputigalugu siunnersiueqatigiinnermik pissarsiniarsinnaapput.

MIO-p ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinerup pitsaassusaata nukittorsarneqarnissaanik siunertaqarneq akuersaarpa. Taamaattorli MIO-p isumaa naapertorlugu Kalaallit Nunaanni meeqqat assigiinngitsorujussuarnik oqaatsitigut atugaqarnerat aallaavigineqanngitsoq aammalu immikkoortitsisoqannginnissaa pillugu Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiisummut atatillugu namminerlu oqaaserisanik kulturimullu pisinnaatitaaffimmut tunngatillugu siunnersuut imaqartinneqanngitsoq. Meeqqat kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaasillit qallunaat tuluillu oqaasii allamiut oqaasiisut siullertut ilinniartariaqassavaat, meeqqallu qallunaatut tuluttulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaasillit oqaatsiminnik tapersersorneqarnissaannut periarfissaqartariaqarput tamatumalu peqatigisaanik kalaallisut oqaatsit allamiut oqaasiisut ilinniartussaallugit. Taamatut assigiinngisitsineq pisariaqarpoq meeqqat ilaasa atuarfimmi ingerlaqqinnerminni allanit malunnartumik ajornerusumik piunasaqaateqarnissaat pinngitsoortinniarlugu.

Tamatuma ingerlateqqinneqarnerani tusarniaanermi akissuteqaammi allassimavoq Iisimatusarfimmit misissuinerit takutikkaat 1980-ikkunni kalaallit oqaasiinik ilinniartitsinerup pingaartinneqarnerulersimanera, danskit oqaasii pingaartitarinagit, tamatuma kingunerisimagaa ilinniartorpassuit kingusinnerusukkut ilinniartitaanermut tunngatillugu nukilaannerusumik inissisimalersimasut, pissutigalugu ilinniagaqaqqinnissamut isernissamut piunasaqaatit danskisut ilisimasaqarluarnissamik piunasaqaateqarmata, tamannalu aamma ullumikkut atuulluni. Tamatuma ingerlateqqinnerani MIO-p inassutigaa, meeqqat tamarmik ilitsoqqussaralugu oqaatsiminnik atuartinneqarnerat qulakkeerneqassasoq apequtaatinnagu atuartoq kalaallisut, danskisut tuluttulluunniit ilitsoqqussaralugu oqaaseqaraluarpat tamarmillu allamiut oqaasiinik kalaallisut, qallunaatut tuluttullu ilinniartinneqassasut, ilitsoqqussaralugit oqaatsit sorliunersut apequtaatillugit. MIO-p ilanngullugu inassutigaa atuarfiup meeqqat tamarmik naligiimmik pitsaasumik atuartinneqarnissaat qulakkiissagaat.

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq oqaatsitigut ikinnerussuteqartut inissaqartinneqarsinnaalissasut, ilaatigut danskisut ilitsoqqussaralugu oqaasillit, qallunaatut atuartinneqarnissamik neqeroorfigineqarnermigut, tak. Ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsineq pillugu siunnersuummi § 17. Tamanna aamma avataaniit sulisussarsiornermut atatillugu iluaqutaasinnaavoq. Ilitsoqqussaralugu oqaatsinik ilinniartitsineq arlalinnik aaqqissuunneqarsinnaavoq assigiinngisitsisinnaallunilu, ilaatigut eqimattakkuutaartumik atuartitsineq, tassani atuartut piffissap ilaani immikkut atuartitsisoqarnissaanut klassimi nalinginnaasumiit anisinneqartarput, imaluunniit klassip ataatsimoorussamik pilersaarusiorneqarnerata avataani ilassutitut atuartitsissutitut aaqqissuussamut pisinneqartarlutik. Aaqqissuussat taakku marluk ullumikkut atuarfinni atuartunut nutaanut oqaatsitigut tapersersuinerimut aamma immikkut atuartitsinerimut atatillugu atorneqalereerput.

Aammattaaq MIO-p oqaatigaa ilinniariaqqiffiit arlallit tuluit oqaasiinik piginnaasaqarluarnissamik piunasaqaateqartut. Taamaattumik meeqqat atuarfianni tuluit oqaasii pingaarnersiunermi pingaartinneqartariaqarput, anguniagassat ersarissut, ilinniartitsisut piginnaasallit aammalu ataqatigiissaartumik ingerlasoqarnissaa, taamaalilluni meeqqat piunasaqaatinut naleqqussarnissaminnut piareersimallualerlutik. Misissuinerit aamma takutippaat Kalaallit Nunaanni atuartorpassuit tuluttut soqutiginninnermik annertuumik takutitsisareersut aammalu sumiiffinni arlalinni angusanik qaffasissumik angusaqartarlutik, tamannalu nutarterinerup tunngavigisariaqarpa.

Tassunga atatillugu siunnersuummi oqaaseqaatigineqartunut tunngasut innersuussutigineqartariaqarput. Taamaalilluni 4. klassi aallarnerfigalugu tuluttut atuartitsisussaatitaanerup nutarterneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa anguniagaavoq, atuartut ukiuni atuarfiusuni siullerni kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsinerup kingunerisaanik nukittuffeqalereerpa.. Siunertaavoq atuartut tuluttut atuartitsinerup nutarterneqartup aallartinneginnerani atuarnermut allannermullu tunngatillugu kalaallisut patajaatsumik tunngaveqarnissaat. Tamanna ilaatigut Oqaasileriffiup mianersoqqusineranut atatillugu kalaallit oqaasiisa qanoq inissisimanerat qulakkeeqqaarnagu tuluttuit oqaasiisa takornartat oqaasii siullertut atuutsilernissaanut sukkavallaartumik eqqunneqarnissaannut tuluttullu ilinniartitsinissamut piginnaasat pisariallit piunasaqaatigineqartut qulakkeeqqaarnagit mianersoqqussut isigineqartariaqartoq. Ernumassuteqarneq tuluit oqaasissat sukkasuumik siaruariartornera kalaallit oqaasiinik navianartorsiorititsinnaasumik pissuteqarpoq. Kisianni aamma oqaatigisariaqarpoq tuluit oqaasii maannakkut nukarlerni aallaqqaasiutigalugu atuartitsissutitut ilanngunneqarsimmamata.

MIO-p aamma oqaatigaa, nutarterineq danskisut tuluttullu atuartitsinerup qanoq nukittorsarneqarnissaanut aammalu qanoq ililluni atuutsinneqarnissaanut immikkut ittumik tunngassuteqartariaqartoq. Tassunga ilanngunneqarsinnaapput ilinniartitsisunut attuumassuteqartunik ingerlariaqqiffiusunik ilinniartitsinerit ilinniartitseqqiinerillu, ukiut atuarfiusut ingerlaneranni oqaatsit pillugit fagit ineriartortinnissaannut ersarissumik aaqqissuussinerit, aammalu meeqqanut assigiinngitsunik oqaatsinik tunuliaqutaqartunut siunertalimmik tapersersuinerimik periarfissaqartinneqarlutik.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq atuartut nukarlerni danskisut tuluttullu atuartitsissutitut aallarniutitut ilinniartinneqassammata, faginili atuartinneqartussaatitaaneq akullernut nuunneqarluni. Taamaalilluni kalaallisut atuartitsinerup illersorneqarnissaa aammalu ilinniartitsisutut piginnaasanik atortussanillu ineriartortitsinissamut periarfissaq qulakkeerneqassaaq, taamaalilluni tuluttut atuartitsineq kingusinnerusukkut pitsaassutsimik kivitsisussamik malitseqartumik atuartitsissutigineqalissaaq. . Piffissami atuartut ineriartornermikkut inersimanagerulerneranni aammalu kalaallisut tunngavissaqarluarneranni danskisut tuluttullu oqaatsit atuartitsissutigineqartarnerisa aallartinneqarnissaat qulakkeerniarlugu taamatut nuussisoqarpoq. Tamanna pissuteqarpoq nunat tamalaat akornanni misissuinerit takutimmassuk ilitsoqqussaralugu oqaatsinik piginnaasaqarnerup nukittuumik inissisimanerani takornartat oqaasiinik ilinniarnissamut tulluarsarnissamut iluaqutaasartoq. Taamaattumik qallunaatut tuluttullu oqaatsit atuartitsissutitut akullerni aallartisarnerat atuartut atuarnernannut fagini pineqartuni piginnaassusiisa ineriartornissaanut kinguarsaataasussatut naatsorsuutigineqanngilaq. Aammattaaq oqaatigineqarsinnaavoq Naalakkersuisut siunnersuut pillugu Ilisimatusarfimmut aamma Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiinnut ataatsimeeqateqarnerminnut atatillugu isumaqatigiissutigisimagaat ataavartumik akullerni angajullernilu alloriarfinni allannguinnissamut atatillugu Ilisimatusarfik aamma Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit peqataatinneqassasut, siunnersuutip atuutsilerneratigut . Oqallinnerit taakku aamma oqaatsinik piginnaasaqarnermut tunngasut kingusinnerusukkut ilinniagaqarnermik toqqaaniarnermut atatillugu sammineqassapput.

MIO-p aamma inassutigaa atuartitsinerup ilaa atuarnernup nalaani pinnguarnikkut, timersorneq silamiinnerlu aamma eqqumiitsuliorneq aqutugalugit , ilinniartitsisunit piginnaaneqarluartunit pilersarusiorneqartarlunilu atuutilersinneqartarluni, aaqqissuuteqqinneqarnissaa.

Oqaatigineqartariaqarpoq tamanna eqqortumik ilinniartitaanermik allannortitsinissamut siunnersuutit tunngavigalugit pisinnaassasoq, tassani assersuutigalugu eqqumiitsuliorneq fagimut nutaamut katersorneqarpoq "pilersitsisinnaanermik atuartsineq"-erup ataani, timerlu atorlugu sammisassat "Timersorneq silamiinnerlu - aalatitsinerit, atugarissaarneq, timimik ilisimasaqarneq kiisalu imminut attaveqatigiinneq" aqqissuunneqassaaq. Soorlu siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini allassimasoq, pingaaruteqartoq atuartsissutit akimorlugit aqqissuussisoqarnissaa aammalu atuartut ulluinnarni inuunerat, avatangisit aammalu nunarsuarmi paasinnittaaseq tunngavigalugit suliassanik atuuttunik ingerlatsisoqarnissaa. Fagit atuutsinneqarnerat atuartsinermi aamma atuartsineq pillugu ineriartortitsinermi ingerlateqqinneqassaaq.

MIO-p aamma inassutigaa Ilisimatusarfimmit misissuinerit meeqqat atuarfiisa tungaatigut suliniutinik ineriartortitsinermut, naleqqussaanermut nalilersuinernullu ilisimatusarnermik tunngaviusutut atorineqarnissaat.

Oqaatigineqartariaqarpoq ullumikkut siunnersuut soorlu qulaani eqqaaneqartoq isumasioqatigiinnerup ingerlateqqinneqarnerani ilisimatuut Ilisimatusarfimmeersut ataatsimeeqatigineqarneranni oqaluuserineqarmat, tassani ilaatigut isumaqatigiissutigineqarpoq Ilisimatusarfik ingerlaavartumik peqataatinneqassasoq siunissami allannortiterninut atatillugu siunnersuutip akullerni aamma angajullerni alloriarfinnut ingerlateqqinneqarnissaa, taanna naatsorsuutigineqarsinnaavoq siunnersuummi atuutsitsilernermi. Aamma eqqaamasariaqarpoq siunnersuummi ilinniartitsinermi pingaarnersiunernut ilisimatusarnikkut tunngaviusoq immikkut ilisimasalittut taaneqartartut naliliineranut atassuteqarmat, ilaatigut atuartut ilitsoqqussaralugu oqaasiinut atatillugu nukittorsarneqarnissaata qulakkeerneqarnissaat pingaartinneqarmat.

MIO-p aamma inassutigaa atuarfiit pingaartumillu ilinniartitsisut aqqissuussaalluurtumik sinnisuutitaqarlutillu peqataatinneqarnissaat, piginnaasanik ineriartortitsinermut, atortussanut aamma aqqissuusnaanermut tunngasut pisariaqartinneqartut paasiniarlugit - aammalu ilisimasat tamakku atuutsinneqarnissaat qulakkeerlugu.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuut IMAK aamma politikikkut ataqatigiissaarisooqatigiinni PKG-mi borgmesterit peqatigalugit siunnersuutit tunngaviusut pillugit oqaloqatigiinnerit ingerlateqqinnerisigut suliarineqarsimammat, tamannalu meeqqat atuarfiat ataatsimut isigalugu kommunip ataani suliassaammat. Tamatumani saniatigut siunnersuut aamma IMAK-imut immikkut aamma tusarniaassutigineqarpoq piareersarneqarluni tusarniaassutigineqareersorlu, Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik aqqutigalugu piginnaannorsaaqqinnissamut suliaq ingerlaavartumik ineriartortillugu.

MIO-p aamma oqaatigisimavaa inuussutissarsiornermi klassinik pilersitsisoqarsinnaanera MIO-p tapersorsorlugu. MIO aamma ilanngullugu oqarpoq, inuussutissarsiornermut klassip atuartsissutit tamaasa atuartsinermi qulakkeerneqassasut, tassunga ilanngullugit danskisut tuluttullu, taamaalilluni atuartut nunatsinni ingerlariaqqiffiusuni ilinniarnernut isertinneqarsinnaaniassammata. Tassunga atatillugu MIO-p pingaarnertut ingerlariaqqiffiusunik ilinniartit 56-it pillugit nassuiaat ilannguppaa, tassanilu paasinarsivoq ilinniartimmut akuerisaanissamut piumasaaqatit ilaatigut ilinniartimmi nassuiaammi danskisut imaluunniit tuluit oqaasiinik angusisimasarnissaq.

Oqaatigineqassaaq § 13 b-mi, immikkoortoq 1-imi atuartitsissutinut tunngatillugu, taaneqartut pillugit tusarniaanermi akissuteqaatinut arlalinnut oqaaseqaatinut atatillugu oqaatigineqartoq, tusarniaanermi akissutit naapertorlugit danskisut tuluttullu ilanngunneqarlutik allanngortinneqarsimammat. Soorlu oqaatigineqareersoq tamanna atuartut periarfissaasa killilersorneqarnissaat pinaveersaartinniarlugu, tamannalu aamma siunnersuummi anguniakkamut naapertuutinnigikkaluarpoq, tassalu inuussutissarsiornermi klassit inuussutissarsiornermi ilinniarfinnut siunertarineqarnissaat.

Tamatuma saniatigut MIO isumaqarpoq tapersersuineramik aallaavilimmik pilersitsisoqartariaqartoq, assersuutigalugu atuartitsineramik ilassuteqarnikkut, atuagarsornikkut siunnersuineramik aammalu atuartunut atuagarsornikkut immikkut pisariaqartitsisunut, ilinnialeqqinnissamut akuerisaanissamut piumasaqaatinut ilaasunik ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisunut siunertaqartumik tapersersuineramik. Tamatuma saniatigut inuussutissarsiornermi klassimi atuartut klassinut nalinginnaasunut uteqqinnissaminnut atuartitsinermillu kinguaattoorfiunngitsumik periarfissaqartariaqartut. Tamatumalu saniatigut suliffimmik misiliinermi sakkortusisamik nakkutilliinerup qulakkeerneqarnissaa suliffeqarfiit ilinniartunik tiguisartunik piffissaq tamaat isumannaallisaanermut illersuinernullu piumasaqaatit tamarmik naammassineqarnissaat, ilaatigut meeqqanut pinerliisimannginnermut uppernarsaatinik atuuttunik piumasaqaateqarnissaaq. Meeqqat isumaqarluartumik ilinniarnermillu tapersersuisumik suliffimmik misilitaanissaat aammalu akikitsumik sulisussatut atornerlunneqannginnissaat isumaginninnerup qulakkeertussaavaa. MIO-p aamma siunnersuutigaa suliffeqarfiit aallartitsineramik ilinniartitsineramik imaluunniit ilinniartitsineq pillugu piareersarnermik neqeroorfineqassasut, taamaalillutik meeqqanut inuusuttullu tapersersuinissamik, ilaatigut atuartut atugarissaarnerannik aallaaveqartut, annertuumik atuarfimmiiingitsoortartut imaluunniit inuiaqatigiinni unammilligassallit tapersersorniarlugit .

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi inuussutissarsiornermik klassimik pilersitsinissamut minnerpaamik piumasaqaatit arlallit aalajangersarneqareermata, taakkulu immikkut qulakkeertussaavaat atuartut piffissaq tamaat meeqqat atuarfianni piumasaqaatinut naleqqiullugu ilinniagaqarnissaat. MIO-mit eqqaaneqartunut tunngatillugu taakkuupput suliassat 9. aamma 10. klassimi inuussutissarsiornermi klassimik pilersitsinissamut qinnuteqaatip akuersissutigineqarneranut atatillugu eqqarsaatigineqassasut, tassani aammattaaq periusissiat, imarisassat aamma nakkutilliineq pillugit isumaqatigiissutit ersarissut ilaatinneqarput. Taamatuttaaq kommunalbestyrelsip aamma pisussaaffilissavaa suliffimmik misiliinerit suliffeqarfimmi ilinniarfimmiluunniit ingerlanneqarpata nakkutigissallugit, tak. §13 c, immikkoortoq 3. Tamatuma saniatigut atuartitsissutit pinngitsooratik atuartitsissutaasussat sisamat atuartup klassimut nalinginnaasumut uteqqissinnaanera annertusarniarlugu naatsorsuutigineqarpoq, annertuumik kinguarsarneqanngitsumik.

MIO-p aamma tupaallaatigaa klassimi atuartut amerlassusaat pillugu apeqqut siunnersuummi aaqiivigineqarsimannngimmat.

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq ullumikkut Inatsisartut inatsisaanni § 6, immikkoortoq 1-imi allassimasoq naapertorlugu ukiup atuarfiusup aallartinnerani klassimi atuartut 26-nit amerlanerusinnaanngitsut. Kisiannili klassimi atuartut amerlanerpaaffissaasa ikilisinneqarnissaat pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq, atuartut atuarnissaannut, isumannaatsuunissaannut atugarissaarnissaannullu pingaaruteqartumik

aalajangersaanermik piunasaqartoqarp. Taamaalilluni aalajangersakkami siunnersuummi atuartut amerlanerpaaffissaannik aalajangersaasoqanngilaq. Tamanna pissuteqarpoq atuatigiiat ilaanni suli annikinnerusumik killiliisoqarsinnaanissaa pisariaqartinneqarsinnaasoq eqqartuiffigineqarsinnaammata, tamannalu aamma 18-it 25-illu akornanni killiliisinnaaneranut periarfissaammata. Aammattaaq oqaatigineqartariaqarpoq kommunalbestyrelsit maanna namminneq aalajangiisinnaammata, atuartut klassimut ataatsimut qaffasinnerpaaffissaannik atuortoqassanersut.

Aammattaaq MIO-mit oqaatigineqarpoq siunnersuut meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut aamma tunngassuteqartariaqartoq.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuut meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimaneranut tunngatillugu immikkut aalajangersakkanik imaqaanngimmat, tamannalu maleruagassanik allanik malittarisassaqaarmat. Meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimagaluarpat angajoqqaat meeqqamik isumaginninnissamut akisussaaffimmik pisinnaatitaaffik nalinginnaasumik tigungmiartarpaat, tamanna isumaqarpoq angajoqqaat suli meeqqap inuunera pillugu tamakkiisumik pingaaruteqartumillu aalajangiisinnaatitaasut. Taamaattorli kommunalbestyrelsi meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnerani atugarissaarnissaanut ineriartornissaanullu tamakkiisumik akisussaaffeqarpoq aammalu meeqqap soqutigisai pitsaanerpaat aallaavigalugit meeqqap paaqqutarineqarnissaannik atuarfimmillu toqqaanissaa pillugu aalajangiisinnaassasoq nalinginnaasumik pisussaaffeqarpoq.

Innarluutillit Illersuisuat (Tilioq)

Innarluutillit Illersuisuat (Tilioq) tusarniaanermi akissuteqaammik takinerusumik saqqummiussivoq, tassani Innarluutillit pillugit isumaqatigiissut innersuunneqarpoq, suliniutit tamarmik inuit innarluutillit imaluunniit immikkut pisariaqartitsisut eqqarsaatigalugit ingerlanneqartarnissaat qulakkeerneqarnissaallu siunertarineqarluni. Tilioq tassunga atatillugu siunnersuuteqarpoq, inuit innarluutillit immikkullu pisariaqartitsisut naapertuuttumik isiginiarneqartariaqalernissaat pillugu aalajangersakkanik arlalinnik maleruagassanut ilassuteqartoqassasoq. Kiisalu siunnersuutigineqarpoq danskit oqaasii ussersorluni attaveqatigiinnermi ilitsoqqussaralugu oqaatsit Kalaallit nunaanni atuartunut tusilartunut ilanngunneqassasut. Naggasiullugu Tilioq aamma isumaqarpoq siunnersuut innarluutillit pillugit isumaqatigiissummut unioqqutitsinerusoq, tassami ilaatigut meeqqat tusilartut ilitsoqqussaralugu oqaatsinik ussersorluni attaveqatigiinnermik pisinnaatitaaffeqartut ilinniarnissamut, tamannalu siunnersuummi unioqqutinneqartoq.

Atuartut innarluutillit pillugit suliamut tunngatillugu oqaatigineqassaaq innarluutilinnut immikkut isiginiagassat pillugit Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat ullumikkut atuuttut suli atuuttussaammata. Tassunga atatillugu Inatsisartut inatsisaanni maannakkut atuuttumi, §15, immikkoortoq 1 naapertorlugu, atuartut piginnaasatigut ajornartorsiuteqarnerat annertuppat imaluunniit annertussusilimmik immikkut tapersersorneqarnissaminnik pisariaqartitsinertik nalinginnaasumik atuartitsinerup iluani naammassineqarsinnaanngippat immikkut atuartitsisoqartartoq aammalu immikkut ittumik perorsaanikkut tunngasunik ikiorsiissutinik allanik neqeroorfigineqartartut. Tamatuma saniatigut Inatsisartut inatsisaanni § 25, immikkoortoq 4 naapertorlugu atuartut innarluutillit immikkut ittumik tulluarsakkanik atuarfimmillu ineqarfiutigisunut akuerineqarsinnaasut, taakkunungalu ilinniarnissamut tunngatillugu angerlarsimaffiminniiginnarnissaa iluaqutaasutut isigineqartariaqartoq.

NIF

Atuarfiup tusarniaanermi akissuteqaataani Friskole NIF-ip siullermik §37-imut apeqqummut atatillugu akissuteqaat saqqummiunneqartoq eqqaavaa, tassani Kalaallit Nunaanni Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmi allanngortitsinissaq pissutissaqartippaa, meeqqat atuarfiata nutarterneqarnerata kingulliup nalilersorneqarneranik piareersaasoqarnissaa pisariaqartinneqarluni, taamaalilluni allannguutit innersuussutigineqartut pitsaasumik innersuussutigineqarsinnaassallutik. Kisiannili meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmik nalilersuisoqanngilaq, taamaattumillu inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqartutut taama annertutigisumik allanngortitsinissamut siunnersuuteqartoqarsimangilaq.

Oqaatigineqartariaqarpoq siunnersuut tassaasoq aaqqissuussamik naleqqussaannermik ersersitsineq, ullumikkut ajornartorsiutit allaaserineqarluarsimasut aaqqiiviginiarlugit siunertaqartoq. Taanna meeqqat atuarfiata tamakkiisumik nalilersorneqarnissaanut akornusiinngilaq taarsernagulu. Taarsiullugu aaqqissuussaq nutaaq taamatut nalilersuineramik ingerlatsinissamut pitsaanagerusumik piumasaqaateqarpoq, pissutigalugu sammisaqarfiit aqunneqarnerulertarmata ingerlaarnerlu ersarinnerulertarmat. Taamaattumik tamakkiisumik nalilersuineq ingerlateqqinneqarsinnaavoq aaqqissuusseqqinnermut akerliutinngagu.

Ilinniartitsineranut periusissiami 2024-2030-mi atuarfiup tamakkiisumik nalilersorneqarnissaanik siunertaqarnermut atatillugu maluginiartariaqarpoq periusissiami tamakkiisumik nalilersuisoqarnissaa pisariaqartoq, tassani ilaatinneqarput atuarfiup aaqqissugaanera aammalu inerneru kiisalu Ilinniartitsineramik Ilisimatusarfimmut aamma Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfimmut naliliineq. Naliliineq tassaavoq ilinniartitaanermik aaqqissugaanerup tamakkerlugu pitsaassusaata nukittorsarneqarnissaa siunertaralugu qitiusumik pilersaarusiortifiusumik atortussaq.

Kisiannili nalilerneqarpoq atuartitsissutit aaqqissugaanerut inuusunnerpaani aaqqissuuteqqinneqarnissaa meeqqat atuarfiata nalilersorneqarnissaanut pilersaarutaasumut atatillugu ingerlanneqarsinnaasoq, tassami allanngortitsineq ilisimaneqartumik unammilligassamik siunertaqarmat, tassami atuartitsissutit amerlassusaat, atuartitsinerup avissaarsimanera aammalu ukiuni atuarfiusuni siullerni ataqatigiinnginneq. Siunnersuummi nalilersuinermut ataatsimut isigalugu tunngaviusumik allanngortitsisoqanngilaq, kisiannili aallaqqaammut atuartitsineru pitsaassutsip siuariartornerullu qanoq nukittorsarneqarsinnaaneramik nalilersuineru aalajangersimasumik tunngaviusutut ilanngunneqarsinnaavoq.

Aammattaaq NIF-ip oqaatigaa, siunnersuut aamma ersarissumik kukkunernik takutitsisoq, siunnersuutit tunngavigineqarnera immikkut suliamut ilisimatusarnermilu tunngavilersuutit amigaataammata. Misissuinerup tunngavilersuutaa aamma uppersarneqarnera nassuiarneqarsimangilaq, aammalu paasissutissat attuumassuteqartut imaluunniit ilisimatusarnermik allakkiat nassuiarneqarsimangillat. Aammattaaq oqaatigineqarpoq siunnersuut atuartunut tamanut allannguutissatut siunnersuummi eqqugaasunut assut annertuunik atuartitsinermut aningaasartuuteqassasoq. Meeqqat nukarlerniittut ilisimasanik ujarlernissaminut piumassuseqartarput. Ilisimatusarnissamik kissaateqarneq tamanna inersimasut iliuuseqarnerisigut aatsaat killeqarpoq. Taamaattumik piginnaaneqarluartumik atuartitsineru akunnernik amerlanerusunik pisariaqartitsisoqarpoq.

Siullermik oqaatigineqassaaq ullut atuarfiusut sivikinnerusut atuartitsinermilu piffissaq atuartitsiviusoq sivikinnerusooq pillugu aalajangersakkat siunnersuummi tusarniaassutigineqarsimasumut naleqqiullugu maanna peerneqarsimammata. Aamma eqqortuunnigilaq peqqussummi ilisimatusarnikkut tunngavissaqannginnera. Siunnersuummi ilinniartitaanermi pingaarnersiutinut ilisimatusarnikkut tunngaviusoq immikkut ilisimasalittut gruppemik taaneqartartup naliliineranut atavoq, ilaatigut minnerunngitsumik atuartut oqaatsiminnut atatillugu nukittorsarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaata pingaaruteqassusia. Tamatuma saniatigut misissuinerit, ilaatigut oqaatsinik arlalinnik atuineq pillugu immikkut ilisimasalinniit, takutippaat, oqaatsit allat sunniuteqarluartumik piginnaanngorsarnissaannut ilitsoqqussaralugu oqaatsit pingaarnertut piumasaqaataasoq.

NIF-ip aamma oqaatigaa siunnersuut ilinniartitaanermut tunngasut sinnerannut annertuumik immikkut suliamut kinguneqartussatut nalilersorneqartoq aammalu ilisimasanik ilinniarnermillu annaasaqarnerup aammalu amigaateqarnerup kingusinnerusukkat amerlanerusunik atortussanik taarserneqartariaqartoq. Nukarlerni oqaatsit ataatsit, kalaallisut, atuartitsissutigineqartarnerisa annikillisinneqarnerat meeqqanut ilinniartitaanerup iluani ingerlaqqinnerminni atuartitsinermi oqaatsitigullu kinguneqassaaq. Ilinniarnertuunnngorniarfinni ilinniakkamik naammassinnissinnaanissamut danskisut piginnaasaqarnissaq ilisimasaqarnissarlu piumasaqaataavoq. Ilinniagaqarnerup nalaani piffinni Danmarkimut ingerlaqqittariaqarpat, taava immikkut ittumik suliniuteqarnissaq pisariaqartinneqassaaq, danskit oqaasiinik piginnaasat naammassisinnaajumallugit qaffasissumik inissisimassappat. Akullerni aatsaat danskit oqaasiinik ilinnialernermikkut meeqqat ilinniaqqinnissaminut periarfissaat malunnaatilimmik annikillisarneqarput.

Soorlu siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini ersertoq, danskisut tuluttullu atuartitsinerup ilumut kinguartinneqarnissaanik apeqqummut atatillugu nalilersorneqarsimavoq tamanna immiini pingaaruteqassanngitsooq atuartut meeqqat atuarfianniit kalaallisut oqaasilinnit assersuutigalugu danskisut oqaatsinik atuartitsiviusumut ingerlaqqinnerannut atatillugu atortussanut aamma ilinniartitsisunut. Tamanna isigisariaqarpoq piviusumik danskisut tuluttullu atuartitsineq 4. klassimiilli aallartinneqassammat. Tamatuma saniatigut atuartut nukarlerni 1. klassimiit danskisut tuluttullu aallarniutitut atuartinneqassapput. Aammattaaq malittarisassaaq tunngavigalugu isumaqarpoq, modelip ataatsimut isigalugu danskisut tuluttullu oqaasiinik minnerusumik isumaqanngitsooq, kisiannili atuarfimmi atuartitsissutini allanngortinneqarsimasumik inissisimaneq.

NIF aamma allappoq siunnersuummi eqqarsaatigineqanngitsooq ukiumoortumik pilersaarutip imarisassaa atuarfiit siulersuisunit aalajangerneqartartoq. Atuarfimmi aqutsisut atuarfinnilu siulersuisut atuartitsinermik aaqqissuussinissamut periarfissaqarput, taamaalilluni ajornartorsiutit allanngortiterinerlu annikillisinneqarsinnaaqqullugit.

Oqaatigineqartariaqarpoq siunnersuut, ukiumoortumik pilersaarummi imarisaanik malittarisassiorsinnaaneq siusinnerusukkat oqaatigineqartoq apeqqutaatinnagu, ullumikkut aaqqissuussaaq atuartitsissutinik amerlasuunik imaqartoq immikkoortitsinermik, arlaleriarluni allanngorarnermik aammalu ingerlaannartumik ingerlatsisoqannginnermik kinguneqartartoq, tamannalu atuartut tunngaviusumik piginnaasanik nukittuunik ineriartortitsinissaannut ajornakusoortitsivoq. Aammattaaq karakterinik misilitsinnerit inernerit takutippaat immikkut atuarneq, allanneq aammalu kisitsineq ullumikkut periusissiami pitsaanerpaamik ineriartortinneqanngitsut.

NIF aamma isumaqarpoq siunnersuutip fagit pingaarutillit soorlu inuiaqatigiilerineq, oqaluttuarisaarneq pinngortitalerinerlu ulluinnarni inuunermi ajornakusoortitsilersissagai. Meeqqat suut tamarmik pillugit paasisaqarusuttarput. Atuartitsissutit amerlassusaasa annikillisinneqarnerisigut ilisimasat pinngortitami piumassuseqarnermik aammalu suliffeqarnikkut piginnaasanik atuuttunik piginnaasaqarnermik pilersitsisinnaanerannut annaasaqaataasarpoq.

Tamanna ilanngunneqartariaqarpoq, assersuutigalugu Kommune Kujallip tusarniaanermi akissuteqaataani oqaaseqaatini oqaatigineqartumut, tassa siunnersuummi atuartitsissutit amerlassusaannik annikilliliinermik atuartitsissutit allanngortinneqarnerat atuartitsissutit siuariartornerat nukittorsarniarlugu siunertaavoq, atuartut siunissami ilisimasaqarfigisinnaasaat qitiutillugit. Tamatumalu saniatigut ulloq atuarfiusoq ingerlanerani taarseraannerpassuit pinngitsoortinneqartarput, tamannalu atuartitsinermi eqqissiviilliornermut ataqatigiinngitsumullu sunniuteqartarpoq aammalu atuartut minnerunngitsumik atuarnermut, allannermut matematikkimullu atatillugu tunngaviusumik piginnaasat nukittut ineriartortinnissaannut akornutaasarluni. Taassumalu atuartitsissutit tunngaviusumik nukarlerni ilanngunneqanngitsut suli atuartitsissutini sinneruttuni atuartitsinermi ilanngunneqartassapput. Assersuutigalugu kalaallisut atuartitsinermut atatillugu inuiaqatigiinnut tunngasut oqaluttuarisaanikkullu tunngasut sammineqarsinnaapput.

Tamatuma saniatigut NIF-ip siunnersuutip tusarniaassutigineqarsimasup saqummersinneqarnerani atuartitsinermi piffissap sivikillineqarnissaanik siunnersuut isornartorsiorsimavaa. Ilaatigut NIF-imi pineqarput ilaqutariit ataavartumik suliffeqartut sulilu taamaallaat sapaatit akunnerinik 5-inik sulinngiffeqartartut. Sapaatip-akunnerini 4-ni atuarfimmi sulinngiffeqarneq ilaqutariinnut piffissaqarnerulersitsissanngilaq aammalu kinguneqarsinnaalluni akissarsiaqanngitsumik sulinngiffeqartariaqarlutik. NIF-ip aamma oqaatigaa siunnersuut inuiaqatigiinnut tunngasoq, tassami atuartut ilaqutariinnik toqqissisimasunik tunuliaqutaqanngitsullu eqqarsaatigineqanngimmata, aammalu atuartut taakku ullut 20-t sulinngiffeqarnerup nalaani inissaqartinneqassanngitsut, kikkut tamarmik atuarernerup kingorna ornittakkaniinngimmata. Siunnersuummi aamma eqqarsaatigineqanngilaq atuartut atuartitsinerminni piffissaq 20%-imik sivikillineratigut aamma suliassanik minnerpaamik taamatut annertussusilimmik annikilliliisoqartartoq. Tamanna ilinniartitsisut sulinerannik 20%-imik annikilliliineruvoq, tamannalu atuarfinnut tamanut aningaasatigut aammalu sulisunut tunngatillugu sunniuteqassaaq, ilaatigullu ilinniartitsisut soraarsinneqarnissaat isumaqarluni.

Tassani oqaaserisat taakku annerusumik oqaaseqarfiginissaannut pissutissaqarsimanngilaq, siunnersuut pillugu tusarniaareernerup kingunerani siunnersuutip ilaanut tunuartinneqarnikunut tunngammata.

Tamatuma saniatigut NIF-ip paaserusuppaa soq Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit peqataatinneqarsimannginnersut.

Tassani oqaatigineqarsinnaavoq siunnersuut tusarniaanerup ingerlanneqarnerani ilaatigut Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit eqqartueqatigineqarsimasut.

Pegqinnissaq Pillugu Kattuffiit (PPK):

PPK-p tunngaviusumik akuersaarpaa nukarlerni akunnerit annikillineqarnissaat, tamanna meeqqap atugarissaarnissaa atuarnissaalu eqqarsaatigalugit pissappat.

Oqaatigineqassaaq oqaaseqaat siunnersuutip ilaanut tusarniaanerup ingerlateqqinneqarnerani utertinneqarsimasunut tunngammat.

PPK-p ajornartorsiutaasutut isigaa nukarlerni oqaatsit pillugit oqaatsinik atuartitsineq kalaallit oqaasii kisimik peqarpata aamma innersuussutigaa ullumikkut ilinniartitaanerit kalaallisut kisimik ingerlanneqarsinnaannginnerat. Tamatumalu saniatigut PPK-p oqaatigaa pingaaruteqartoq meeqqat siusissukkut oqaatsinik piginnaasaqarluarnissaat.

PPK-p aamma erseqqissarpaa tamanna PPK-p suliassaqaarfiata iluani sulisoqarniarnikkut kinguneqarsinnaasoq, tassami sulisut malunnaatilimmik ilaat Danmarkimeersuupput amerlanerillu meerartaqarlutik. Tamanna piujuartumik sulisussarsiorinissaq suli ajornakusoornerulersitsissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Oqaatigineqartariaqarpoq nukarlerni taamaallaat danskisut oqaatsit atuartitsissutitut atorunnaarsinniarneqarmat. Tamatuma saniatigut atuartut nukarlerni danskit oqaasiinik aallarniutitut atuartinneqartassapput aammalu danskit oqaasii aamma ilitsoqqussaralugu atuartitsinertut nukarlerni neqeroorutigineqassasoq, tak. § 17. Soorlu siunnersuummut oqaaseqaatini nalinginnaasuni taaneqartoq, nalilersorneqarsimavoq, kalaallit oqaasiinik atuisunut meeqqaat atuarfiiniit danskit oqaasiinik atuisunut ass.

ilinniarnertuunngorniarfinnut imaluunniit inuussutissarsiornermik ilinniarfinnut ikaarsaarnermi, danskisut oqaatsit aammalu tuluit oqaasii pillugit atuartitsisarneq akullerni atuartitsissutigineqartarneranut kinguartitsineq apeqqutaaneq ajortoq atuartitsissutit atuartitsisullu eqqarsaatigalugit. Tamanna isigineqartariaqarpoq, atuartitsissutaasussatut danskisut tuluttullu atuartitsineq 4. klassimi aallartissasoq aammalu naatsorsuutigineqartoq, tamaat isigalugu danskisut tuluttullu minnerusumik isumaqannginnera, kisiannili atuarfimmil atuartitsissutini allannguisoqarneranik inissinneqarneri.

Tarnikkut nappaatillit ilaqutaasa kattuffiat (Sugisag)

Peqatigiiffik ilaatigut oqaaseqaateqarsimavoq siunnersuummut toqqaannartumik aallaaveqanngitsumik, kisianni inatsisit atuuttut pillugit.

Tamatuma saniatigut peqatigiiffiup inassutigaa siunnersuut immikkut atuartitsinermi tapersersuineq, atuartut peqataatinneqarnerat, atuartitsinermi avatangiisit misigissutsikkut annertuumik annertussusillit aammalu inuussutissarsiornermi klassi pitsaassutsip tapersersuinerullu qulakkeerneqarnissaat pillugit aalajangersakkanik ilaneqassasoq, taamaalilluni meeqqat inuusuttullu takuneqarsinnaanngitsumik eqqarsartaatsimikkut innarluuteqartut aqqissuussanut nutaanut ingerlaqqinnermi annaaneqannginnissaat.

Tassunga atatillugu maluginiartariaqarpoq, inatsisitigut aammalu atuuttumik naleqqussaanerit aqutigalugit atuartunut takuneqarsinnaanngitsunik innarluuteqartunut immikkut eqqarsaatigineqartut arlallit aamma eqqarsaatigineqartarmata. Soorlu aamma Tilioq-p tusarniaanermut akissuteqaataani oqaaseqaammi allassimasoq, ilaatigut ullumikkut Inatsisartut inatsisaanni § 15, imm. 1-imi erserpoq, atuartut pisinnaasaat killeqartut imaluunniit annertussusillit, immikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinertik nalinginnaasumik atuartitsinerup iluani naammassineqarsinnaanngitsoq, atuartut immikkut atuartitsinermik siuarsaanissamut aamma immikkut atuartitsinermik allanik ikiorserneqartarmata ineriartorneq. Aammattaaq ilanngunneqarnissamut periuseq tunngavigalugu atuartut innarluutillit atuartut allat peqatigalugit nalinginnaasumik atuartitsinermi atuartinneqartassapput, ikiorsiissutinik pisariaqartinneqartunik tapersersuinermillu suliniutinik tapersersorneqarlutik. Atuartut innarluutillit aamma

immikkut ittumik pissutsit atorlugit naggataarutaasumik misilitsinnissamut akuerineqarsinnaapput, tassani ikiorsiissutinik atuineq, piffissaq sivisunerusoq imaluunniit suliassanik allanik formateqartunik atuineq pisinnaavoq. Tamatuma saniatigut Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 4-mi allassimavoq, atuartut innarluutillit immikkut ittumik kostskolini isertinneqarsinnaasut, taakkunungalugu atuarnermik/ilinniarnermik ingerlateqqinnissamut angerlarsimaffiup avataanut inissinnissaq malunnartumik iluaqutaasutut isigineqartariaqartoq.

Perorsaarnermik Ilinniartarfik

Qitiusumik ilinniartuup tusarniaanermi akissuteqaataani inuussutissarsiornermi klassimik aaqqissuussineq kisiat sammineqarpoq aammalu inuussutissarsiornermi klassimik ilinniartitsineramik pilersaarusiornuarnissap aammalu iluaqutaasumik pilersaarusiorneqarnissaata pingaaruteqarnera tamakkiisumik sammineqarpoq.

Tassani qitiusumik ilinniartuup eqqaavaa praktikkerfiit pioreersut sunniuteqarsinnaanerit, tassa imaappoq inuussutissarsiornermi ilinniartinnut unammillertoqarsinnaanera, tassani praktikkerneq neqerooruteqarneq qitiusumik inissimavoq. Tamatumalu saniatigut SPS-ip eqqumaffigiva, aaqqissuussineq taamatut ilumut ilinniartunut pissutsit ajorseriartinninnissaat qulakkeerneqartariaqartoq.

Tassani oqaatigineqassaaq, tamakku tamarmik 9. aamma 10. klassimi inuussutissarsiornermi ilinniartitaanermik neqerooruteqarnissamut akuersissummik qinnuteqaatip akuerineqarnissaanut apeqquumi ilaatinneqassasut.

Meeqqat atuarfimmil atuartut angajoqqaavisa 4-t tusarniaanermi akissutaat:

Angajoqqaat 2-t arfininngornermi atuartitsiffiusinnaanera pillugu isornartorsiuinertik ersersippaat, angajoqqaallu 2-t siunnersuutip atuartitseriaatsip iluani atuartitsissutinik sananeqaateqarnermik, atuartitsinerup sivisussusaanik aamma ullut atuarfiusut amerlassusaannik isornartorsiuinertik ersersippaat.

Arfininngorneq atuarfiusutut atorineqarsinnaaneranut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, kommunalbestyrelsi periarfissaqarmat arfininngornermi immikkut ittumik atuartitsiviusutut ilanngunnissaanut periarfissaqarmata Inatsisartut inatsisaanni § 8, imm. 2 naapertorlugu, taannali siunnersuummi pineqanngilaq. Tassani inatsisitigut periaatsini nalinginnaasuni erserpoq, aalajangersakkap atorunnaarsinneqarnissaa annertuumik allannortitsineramik nalinginnaasumik nutaamik tusarniaanermik imaluunniit ilassutitut tusarniaanermik pisariaqartitsissasoq, minnerunngitsumik kommuninut tunngatillugu.

Siunnersuummi atuartitsinerup piffissaa aamma ullut atuarfiusut amerlassusaat pillugit nalinginnaasumik angajoqqaat allat 2-t isornartorsiuinerannut atatillugu oqaatigineqartariaqarpoq, ullut atuarfiusut sivisunerusut aamma atuartitsiviit ikinnerunerat pillugit aalajangersakkat maannakkut siunnersuummiit peerneqarsimammata, siunnersuutip tusarniaassutigineqarsimasup allaaserineqarneranut atatillugu. Nukarlerni allannortitsinermit tunngatillugu oqaatigineqarsimasumut tunngavilersuisoqartariaqarpoq IMAK-ip MIO-p, Kommune Kujalliup, NIF-ip aamma PPK-p nukarlerni atuartitsissutit katitigaanerit pillugu tusarniaanermi akissuteqaataat.

Kalaallit Nunaanni Innarluutillit Kattuffiat (NIIK)

NIIK-p aallaqqaammut oqaatigaa, atuartitsissutit ”pingaarnerpaatut” taaneqartartut taama aalajangersarneqarnerat ernummatigineqartoq. Tamatumunnga ingerlateqqilluni NIIK-p

oqaatigaa atuartitsissutit soorlu eqqumiitsuliorneq nipilersornerlu peerneqarniarmata, piffiit ilaatigut meeqqat paasinnittaatsikkut ajornartorsiuteqartut angusaqarluarnermik misigisaqarfigisaat peerneqarniartut. Immikkut didaktikki pillugu nunat tamalaat akornanni misissuinerit (taanna Iisimatuserfimmi ilinniartitsisunngorniarnermi aamma pingaartinneqarpoq) takutippaat ilinniarnermi aqqudit assigiinningsorpassuit ilaatinneqarnissamut pingaaruteqarluinnartut. NIIK-mit aamma oqaatigineqarpoq ulloq atuarfiusoq kalaallisut matematikkimullu kisimik atuartinneqartarneq tassaasoq atuarfiup ”allaanerusoq” malillugu aaqqissuunneqarnissaa, tamannalu ilumut tamanut atukkanik ajorseriartitsivoq, kisianni meeqqanut innarluutilinnut sakkortunerpaamik equivoq.

Tassunga atatillugu atuartitsissutit ikilisinneqarnissaat pillugu anguniagaq tamarmiusoq innersuussutigineqartariaqarpoq. Tamanna tunngaviusumik atuartitsissutit soorlu kalaallisut matematikkillu iluanni tunngaviusumik piginnaasat qitiutinneqarnissaannik kissaateqarnermut tunngavoq, tassami alloriarfinni misilitsinnerni inernerit takutippaat minnerunngitsumik atuarneq, allanneq aamma kisitsineq ullumikkut periusissiami pitsaanerpaamik ineriartortinneqanngitsut. Tamatumalu saniatigut ulloq atuarfiusoq ingerlanerani taarseraaffipassuit pinngitsoortinneqartarput, tamannalu atuartitsinermik eqqissisimanningsumik ataqatigiinningsumillu atuartitsinermit sunniuteqartarpoq aammalu atuartut tunngaviusumik piginnaasanik nukittuunik ineriartortitsinissamut periarfissaat akornutaasarluni. Tassani pissutsit atuartunut innarluutilinnut tunngatillugu immikkut pitsaasumik kinguneqartussatut aamma nalilersorneqartut. Aamma oqaatigisariaqarpoq atuartitsissutit arlallit periusissiamik nukarlerni atuartitsinermit ilanngunneqanngitsut suli atuartitsissutini sinneruttuni ilaatinneqassasut. Tassani innersuussutigineqassaaq siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatigineqartut, tassani ilaatigut oqaatigineqarmat suli periarfissaasoq pilersitsisinnaasunut tunngatillugu atuartitsissutinut ataasiakkaani ilaatinneqarsinnaassammata, assersuutigalugu atuartitsissummi kalaallisut.

Aammattaq NIIK-p oqaatigaa atuartitsissutit piuminarsarneqarnissaat, atuartitsinermit akunnerit ersarissumik tunngaviusut aammalu nukarlerni akunnerit ikinnerunerat tapersorsorlugu, tamannalu atuartunut ajornartorsiortunut taakkuninnga annikillisaasinnaavoq, allanik periarfissanik, inuunerinneq, aammalu inuussutissarsiornermi klassini atuartitsisoqarpat.

Tamatumalu saniatigut immikkut ilinniartitsinermik tapersersuinermik suliniutit aammalu suliamik ilinniarsimasunik attuumassuteqartunik suleqateqarnerup pingaartinneqannginnera aammalu praktisk-musikalimik suliassat amerlasuut ataatsimoortinneqarnerisigut "pijuartitsinermik atuartitsissut" ataatsimoortinneqarnerisigut overstimulering-ip ulorianartorsiorsinnaanera pillugu ernumanera NIIK-p ersersippaa. Oqaatigineqassaaq Kalaallit Nunaat FN-ip inuit innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaat malissallugu pisussaaffigaa, tassungalu ilanngullugu isumatusaartumik inissiisarneq pillugu tunngavik, meeqqat atuarfiisa atuartumut ataasiakkaamut tunngatillugu naleqqussaanerit pisariaqartut suliarinissaannut qulakkeerinnittuuvog. Taamaattumik soorlu ilaatigut Sugisap tusarniaanermi akissutaa pillugu oqaaseqaatini aamma oqaatigineqartoq, inatsisitigut aammalu atuuttumik naleqqussaanerit aqqudigalugit meeqqat atuarfianni atuartunut takuneqarsinnaanngitsunik innarluutilinnut tunngatillugu immikkut eqqarsaatigineqartut arlallit aamma eqqumaffigineqartarput.

Soorlu aamma Tilioq-p tusarniaanermut akissuteqaataani oqaaseqaammi allassimasoq, ilaatigut ullumikkut Inatsisartut inatsisaanni § 15-imi, imm. 1-imi erserpoq, atuartut sulinerimmikkut ajornartorsiutitik taamatut ittuusut imaluunniit annertussusillit, immikkut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsinertik immikkut atuartitsinermit pingaarnertut

atuartitsinerup iluani naammassineqarsinnaanngitsut, immikkut ittumik atuartitsinermik siuarsaanissamut aamma ikiorsiissuteqartoqartartoq atuartut atuarnermi inuttullu ineriartornerat. Aammattaaq atuartut innarluutillit aallaaviusumik atuartut allat peqatigalugit pingaarnertut atuartitsinermi atuartinneqartassapput, ikiorsiissutinik tapersersuinermillu pisariaqartinneqartunik tapersersorneqarlutik, ilanngunneqarnissamik periuseq tunngavigalugu. Aammattaaq Inatsisartut inatsisaanni § 25, imm. 4-mi erserpoq atuartut innarluutillit immikkut ittumik kostskolenut isertinneqarsinnaasut, taakkununnga atuarfimmi/ilinniartitsinermi ingerlaqqinnissaq siunertaralugu angerlarsimaffiup avataaniinnissaq malunnartumik iluaqutaasutut isigineqartariaqartoq.

Aammattaaq NIIK-p oqaatigaa, sapaatip-akunneranik ullunik 6-inik atuarfiusinnaaneq aamma ullut atuarfiusut 240-t tikillugit atuartunut takuneqarsinnaanngitsumik eqqarsartaatsimikkut innarluuteqartunut peruluutaasinnaasoq.

Ullut atuarfiusut amerlassusaat pillugu apeqqummut tunngatillugu oqaatigineqassaaq tamanna annerpaamik 200-nut inissinneqarsinnaammat, tak. siunnersuut nr. 1, tassunga ilanngullugu ilanngunneqassaaq kommunalbestyrelsip suli ullut atuarfiusut 180-inngortissinnaagai. Sapaatip akunnera atuarfiusoq atorineqarsinnaaneranut atatillugu oqaatigineqassaaq, kommunalbestyrelsi periarfissaqarmat, immikkut ittumik pissutsini aallaavigalugit, sapaatip akunnerani ulloq atuartitsiviusutut Inatsisartut inatsisaanni, § 8 imm. 2, taanna siunnersuummi pineqanngilaq, tak. aamma angajoqqaanit 2-nit tusarniaanermi akissuteqaat pillugu oqaaseqaat. Tassani inatsisitigut pitsaassutsimi periaatsinit nalinginnaasunit erserpoq, aalajangersakkap atorunnaarsinneqarneratigut taamatut annertuumik allannortitsineq, malittarisassatut, nutaamik tusarniaanermik imaluunniit ilassutitut tusarniaanermik pisariaqartitsissasoq, minnerunngitsumik kommuninut tunngatillugu.

NIIK-mit aamma oqaatigineqarpoq, pitsaassutsit tapersersuinerlu qulakkeerneqanngippata, inuussutissarsiornermi klassini ajattugaasoqarsinnaasoq.

Tassunga atatillugu oqaatigineqartariaqarpoq, ilinniartitaanermik klassimi atuartitsineq meeqqat atuarfianni nalinginnaasumik piumasaqaataasunik naammassinnittuartariaqarmat. Aammattaaq §i 13 c-mi allassimavoq, aaqqissuussinermi ilinniarfimmik, ilaatigut assersuutigalugu qitiusumik ilinniarfimmi, peqataasoqarnissaa piumasaqaataavoq, ilinniarnertuunngorniarfimmi klassimi suliaasaqarfimmi suliaasaqarfimmi pisariaqartumik pitsaassutsip qulakkeerneqarnissaa anguniarlugu.

NIIK-miit aamma oqaatigineqarpoq 1. klassimiit danskisut atuartitsisoqannginnissaa peqatigiiffimmi ilaasortanut immikkut sakkortuumik eqqugaassasoq. Ilaasortat tassaapput angajoqqaat aamma meeqqat inuusuttullu innarluutillit. Meeqqanut inuusuttunullu attaveqatigiinneq, kiisalu ilinniaqqinnerminni immikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsinerat, annertuumik apeqqutaavoq danskisut oqalussinnaalernissaannut, assersuutigalugu isumannaatsumik meeraanermiiniit. Immikkut ilisimasallit amerlanersaat, nappaatip suussusersineqarneranik nalilersuinerit il.il., immikkut ilisimasalinnit assersuutigalugu peqqinnissaqarfimmit isumaginninnermilluunniit Danmarkimiit saaffiginnittartunit suliarineqartarput. Oqaatsit pillugit akimmiffeqarnerup inuuneq tamaat ajornartorsitutinik annertuunik pilersitsisarpoq, ingammik gruppeemut tassunga immikkut ajornartorsiteqartumut. Ikiorsiissutit amerlasuut danskisut atuupput, tassa imaappoq, danskisut oqaatsinik piginnaasaqarluarsimanngippata, meeqqat taakku ilinniartitaanermik aaqqissuussap avataaniittunut pisarput. Nalilersuisoqannginneq pissutigalugu, ikiorsiissutinik

atuinissamut periarfissaqannginneq pissutigalugu, immikkut atuartitsinermik ilinniartitsinermut periarfissaqannginneq pissutigalugu, meeqqat atuarfiata kingorna danskit oqaasiinik immikkut atuartitsinermi amigaateqarneq pissutigalugu, efterskolernermik amigaateqarneq pissutigalugu, imaluunniit højskolimi najugaqarnermik taakku immikkut ittunik tunniussaqaarsinnaasut, tamakku pissutigalugit ilinniartitaanerup avataanut inissittarput. Tassani meeqqat allat peqataasinnaassagaluarpud ineriartorsinnaassagaluarlutillu. Amerlanertigut Danmarkimi pisarput, assersuutigalugu sivikinnermik najugaqarnermi il.il. Aamma NIIK ilanngullugu eqqaavaa, peqqinnissaqarfinni sulisunik sulisorilersinniarneri ajornakusoortartoq ilitsoqqussaralugu oqaatsinik ilinniartitsineq taamaallaat "sinnaavaat"-mik aalajangersarneqarpat.

Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut siunnersuummi isumaqarpoq danskit oqaasii nukarlerni atuartitsissutaasussatut peerneqassasoq, taarsiullugu nukarlerni aallarniutitut atuartitsissutitut ilanngunneqassasoq. Allangortitsineq danskit oqaasiisa pingaartinneqannginneratut isigineqassanngilaq, tamanna 4. klassimiit atuartitsissutitut neqeroortigineqartassamat. Siunertaavoq atuartut atuarnermi, allannermi kisitsinermilu kiisalu kalaallit oqaasiinik matematikkimilu atuartut pisinnaasaat nukittorsaqqaarlugit tunngaveqartinneqarniarneqarmata, danskit oqaasii aamma tuluit oqaasiinillu atuartitsineq pitinnagu.

Oqaatigineqartariaqarpoq nukarlerni taamaallat danskisut oqaatsit atuartitsissutitut atorunnaarsinniarneqarmat. Tamatuma saniatigut atuartut nukarlerni danskit oqaasiinik aallarniutitut auartinneqartassappud aammalu danskit oqaasii aamma ilitsoqqussaralugu atuartitsinertut nukarlerni neqeroortigineqassasoq, tak. § 17. Oqaatigineqassaaq danskisut tuluttullu atuartitsineq 4. klassimiit aallartinneqassasoq, tamannalu oqaatsitigut piunasaqaatinik pisariaqartunik pissarsinissamut tunngaviusariaqarpoq, taakkulu suli pingaarutilittut inissisimappud, ilaatigut meeqqat atuarfiata sinneranik ingerlateqqinnissamut atatillugu.

Aamma tuluttut atuartitsinerup 4. klassimiit aallartinneqarneranik siunnersuummut NIIK oqaaseqaateqanngilaq. Meeqqat inuusuttullu amerlanersaat YouTube-imiit kanaliniilu allani tuluit oqaasiinik ilinniartarput, taamaattumik atuartitsineq siusinnerusukkut aallartisarpat oqaatsit eqqortumik ineriartortinneqarnissaannut tunngaviusumik pilersitsinermut tunngatillugu ilaatigut iluaqutaasinnaavoq.

Kingullermik NIIK-p oqaatigaa allangortitsineq tapersorsorinnaanagu, sipaarniutaammat. NIIK isumaqarpoq nutarterinissaq sulissutigineqartoq, imaluunniit innersuussutigaa Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuut piffissami sivisunerusumi peqqissaartumik ataatsimiititaliami suliarineqartariaqarnera, tassani suliassaq meeqqat inuusuttullu innarluutillit aamma suliassaqarfiit qaninnerpaat soorlu sunngiffimmi aamma kommune, kattuffiillu tusarniarneqqaartariaqartut.

Eqqaamasariaqarpoq siunnersuummi immikkoortortat atuartitsiviusup aamma sapaatip-akunnerisa atuartitsiviusut qaffanneqarnissaat pillugit siunnersuummiit peerneqarsimammata, aammalu danskisut tuluttullu oqaatsit nukarlerni atuutilersinneqalersimallutik, naak aallarniutitut atuartitsissutaagaluarlutik. Taamaattumik siunnersuutit sipaarniarnernik nassataqarneranik isumaqartoqarnissaa eqqunngitsuusariaqarpoq. Siunnersuut taamaalilluni ullumikkut ilusimini atuartitsissutit ikinnerusut, atuartitsissutit aqqissugaanerat nutarterneqartoq aammalu inuussutissarsiornermik klassinik pilersitsisinnaaneq pillugit aalajangersakkanik kisimi

imaqarpoq. Naggasiullugu § 8, imm. 1-imi ullut atuarfiusut amerlassusiat pillugu allannguuteqarnissaq pillugu aalajangersagaq allanngortinneqarpoq, taanna malillugu kommunalbestyrelsit siunissami ullut atuarfiusut 180-it 200-llu akornanni amerlassusissaannik aalajangiisinnalissapput.

Aamma oqaatigineqassaaq maannakkut siunnersuut, qulaani taaneqareersutut, ilaatigut IMAK, Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit, GE kiisalu Ilisimatusarfimmeersut ilisimatuut isumasioqatigiinnerup ingerlateqqinneqarnerani ataatsimiinnerni oqaluuserineqarsimammat. Tassunga atatillugu ilaatigut isumaqatigiissutigineqarpoq Ilisimatusarfik siunissami qitiusumik qaffasissunullu allanngortiterinernut atatillugu ingerlaavartumik peqataatinneqassasoq, siunnersuutip ingerlateqqinneqarnerani piviusunnngortinneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaasoq. Aamma eqqaamasariaqarpoq siunnersuummi faginut pingaarnersiuinernut ilisimatusarnikkut tunngaviusoq immikkut ilisimasalittut gruppemik taaneqartartup naliliinerinut atassuteqarmat, ilaatigut minnerunngitsumik atuartut oqaasiinut atatillugu nukittorsarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaata pingaartinneqarneranik.

Kommuneqarfik Sermersooq:

Kommuneqarfik Sermersooq aallaqqaammut allappoq, atuartitsinerup aamma ukiup atuarfiusup piviusunnngortinneqarneranut atatillugu malunnaatilimmik ajoqusiisinnaasutut takusaqarluni taamaattumillu tamanna innersuussutiginaagu angajoqqaat feriartrarneannut inatsisaat piffissami tassani allanngortinneqanngippat. Aammattaq kommunip erseqqissarpaa aamma sunngiffimmi sammisassaqtitsinerit siunnersuummi eqqarsaatigisassanut ilanngunneqarnissaat pingaaruteqartoq. Kommunip nalilerpaa ulloq atuarfiusoq sivikinnerusoq aamma ukioq atuarfiusoq sivikinnerusoq ilaqutariit ulluinnarni inuunerannut aamma atuarfiup, meeqqeriviup, sunngiffimmi sammisassaqtitsinerup aamma angajoqqaat sulinerminni inuunerisa ataqatigiinnerannut unammilligassaqtitsisinnaasoq. Tamatuma saniatigut kommunip aamma ajornartorsiutit akullernut ingerlaqqinnermut atatillugu takusinnaavai.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi aalajangersakkat atuartitsiviusut aamma sapaatit akunneri atuartitsiviusut qaffanneqarnissaat pillugu aalajangersakkat peerneqarmata. Taassumalu ullut atuarfiusut amerlassusaat pillugu § 8-mi imm. 1-imi oqaasertaqarneq allanngortinneqarpoq ullut atuarfiusut 180-it 200-llu akornanni. Taamaattumik allannguutit eqqartorneqartut kommuni ataatsimut isigalugu isornartorsiuinermik aaqqiisimassasut naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Kommunimit aamma oqaatigineqarpoq atuartitsissutit amerlassusiisa, atuartitsinerup ullullu atuarfiusut ikilisinneqarnerat pedagogikkut aamma erseqqissumik iluaquteqarsinnaasoq, ilaatigut atuartunut immersuinissamut, ataqatigiinnissamut isumannaatsuunissaanullu pitsaanerusumik periarfissaqarsinnaasoq.

Oqaatigineqartariaqarpoq siunnersuutip maannamut suliarineqartup siunertaraa atuartitsissutit amerlassusaasa annikillisinneqarnissaat, atuartitsinermi siuariartorneq nukittorsarniarlugu, atuartitsissutit pingaarnertit atuartut siunissami ilisimasaqarfigisinnaasaat pingaartillugit. Tamatumalu peqatigisaanik ulloq atuarfiusoq ingerlanerani taarseraannerpassuit pinngitsoortinneqartarput, tamannalu atuartitsinermi eqqissiviilliornermut ataqatigiinngitsumullu sunniuteqartarpoq aammalu atuartut minnerunngitsumik atuarnermut, allannermut matematikkimullu tunngatillugu tunngaviusumik piginnaasat nukittut ineriartortinnissaannut akornutaasarluni.

Kiisalu kommunimi atuarfiit arlallit atuartitsissutini allannguissamut atatillugu oqaatsitigut aporfeqarneq eqqumaffigineqartussatut tikkuarsimavaat. Ilaatigut siunnersuutigineqarpoq kalaallisut pisortatigoortumik oqaasiusut aamma najukkami kalaallit oqaasii aallaqqaammut atuartitsinermi ilanngunneqassasut, pisariaqartinneqarpat.

Oqaatigineqassaaq siunnersuummi kalaallisut atuartitsinermit atatillugu sumiorpaluutit arlaannaataluunniit ilanngunneqarnissaanut apeqqut malittarisassiuunneqanngimmat.

Kommuneqarfik Sermersuup aamma pingaartumik sumiiffinni Nuup avataani ilinniartitsisunik ilinniarsimasunik atorfinitsitsisarnissaq ernumanartoqartippaa, kalaallit oqaasiinik atuartitsinerit amerlineqassappata.

Eqqaamasariaqarpoq atuartitsissutinut ataasiakkaanut naleqqiullugu nalunaaquttap akunnerisa amerlassusiat najukkami aalajangerneqartarmat siunnersuullu tunngavigalugu aalajangerneqartarnani, taamaattumillu assersuutigalugu kalaallisut atuartitsineq najukkami pisuussutinut naleqqussarneqartussatut naatsorsuutigineqartarmat, ilaatigut ilinniartitsisussaataa nermit tunngatillugu.

Aammattaaq apeqqutit saqqummiunneqarput kingusinnerusukkut danskisut kalaallisullu atulersinneqarnerat atuartut oqaatsitigut piumasaqaataannut qanoq sunniuteqarsinnaanersoq, pingaartumik tusagassiuuteqarnermi piviusumi tuluit oqaasii annertuumik inissisimalereersut.

Tassunga atatillugu siunnersuummi oqaaseqaatigineqartut innersuussutigineqartariaqarput. Taamaalilluni anguniagaavoq atuartut 4. klassiniit aallarnerfigalugu tuluttut atuartitsinermi qaffasissumik inissisimalernissaat, atuartut kalaallisut nukittorsarneqareerpata, pingaarnersiulluni nukarlerni ilitsoqqussaralugu oqaatsinik atuartitsineq pissutigalugu. Oqaatigineqareersutut siunertaavoq atuartut kalaallisut atuarnermit allannermullu tunngatillugu tunngaviusumik tunngavissaqarnissaat qulakkiissallugu, tuluttut ilinniartitaanerup nutarterneqartup aallartinnginnerani. Tamanna ilaatinneqartariaqartoq takuneqarsinnaavoq Oqaasileriffiup tuluit oqaasiisa nunani allani oqaatsit siullertut sukkasuumik atulersinneqarnissaat pillugu mianersoqqussutaani, siullermik kalaallit oqaasiisa inissisimanagerat aammalu tuluit oqaasiinik atuartitsisinnaanermut piumasaqaatit pisariaqartinneqartut qulakkiinngikkaluarlugit. Tamanna tuluit oqaasiisa kalaallit oqaasii taarsiullugit sukkasuumik siaruarsimanerannik ernumanartoqarnerannik pissuteqarpoq. Tamanna ilaatigut teknologiip ineriartorneranut aamma interneti pissuteqarput, tassa imaappoq paasissutissat, software aamma kode-t amerlanersaat tuluttut atuupput, tassungalu ilanngunneqarpoq kulturip nuannarineqartup siammarterneqarnera amerikamiut filmiisa, nipilersornerisa, nutaarsiassaqaartitsiviit aamma inuit attaveqatigiittarfii, taakku annertuumik tuluttut atuupput, tamannalu oqaatitsigut kulturikkullu qaammarfigitinnermik pilersitsisarpog. Aammattaaq tuluit oqaasiat tunngaviusumik ilinniarnissamut ajornanngitsutut isigineqartarpoq grammatikkimik ajornanngitsumik aammalu assersuutigalugu taaguutinut atatillugu arnat angutillu atorineqarnerannik atuneq ajorlugu, tamannalu siammarternissaanut ajornannginneruvoq. Danskisut oqaasii taamatut siammarsimasutut isigineqanngillat, ilinniaqqinnermullu atatillugu suli pingaaruteqarluni, ilaatigut pissutigalugu GUX-imi kalaallisut oqaasilinnik ilinniartitsisut suli amigaataammata, soorlu IMAK-ip tusarniaanermi akissuteqaammi erseqqissaatigigaa. Siunertaavoq kingusinnerusukkut 4. klassimiit tuluttut danskisullu atuartitsinerup pinngitsoorani atuartitsilernissaa kalaallisut illersorneqarnissaanut aammalu ilinniartitsisutut piginnaasanik atorussanillu ineriartortitsinissamut periarfissanik

tapersersuissasoq, taamaalilluni tuluttut danskisullu atuartitsineq kingusinnerusukkut pitsaassutsimut piviusunngortitsisutut atuutilersinneqarsinnaaqqullugu.

Kommunip taava oqaatigaa, atuarfiit aamma ulloq tamakkerlugu neqerooruteqarneq tamarmik atuartunut immikkut pisariaqartitsisunut sunngiffimmi sammisassanut, ulloq atuarfiusup sivisussusaanut aammalu aaqqiissutissanik tamatigoortunik atuinermut atatillugu suli eqqumaffiginninnissaq pisariaqartoq.

Oqaatigineqassaaq siunnersuummi maannakkut suliarineqartumi piffissaq atuartitsiviusoq aamma sapaatit akunneri atuartitsiviusut ikilineqarnissaat pillugu aalajangersakkat peerneqarsimammata. Aammattaaq maluginiartariaqarpoq atuartut klassini nalinginnaasuni atuartut aamma atuartut immikkut atuartitsinermit aamma ikiorsiissutinut allanut innersuunneqartut tamarmik inuussutissarsiornermi klassimi aaqqissuussinermi pegataasinnaassasut. Soorlu aamma Tilioq-p tusarniaanermut akissuteqaataani oqaaseqaammi allassimasoq, maannakkut Inatsisartut inatsisaat § 15-imi, imm. 1-imi erserpoq, atuartut sulinermikkut ajornartorsiutitik taamatut ittuusut imaluunniit annertussusillit, immikkut tapersersorneqarnissaminnik pisariaqartitsinertik atuartitsinerup nalinginnaasup iluani naammassineqarsinnaanngitsut, immikkut atuartitsisoqartartoq aammalu atuartut allat immikkut atuartitsinermi suliassa qarfimmi ikiorneqartarmata. Taamaattumillu tassani aamma inuussutissarsiuutinut klassini atuartut ilaatinneqassapput.

Kommuneqarfik Sermersuup aamma nalilerpaa inuussutissarsiornermi klassimi aalajangersakkanut tunngatillugu siunnersuummi piginnaanngorsaaneermut uppersaatinik tunniussisoqarsinnaanera eqqarsaatigineqassasoq, tassunga ilanngullugit allagartalersuineq ilinniartut piginnaasaannik inuussutissarsiornermut aamma suliffissuarmut takussaasunngortitsisunik.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, kommunalbestyrelsit ataasiakkaat kommunimi inuussutissarsiornermi klasse-mik aaqqissuussamik immikkut ittumik ilusilersuinerat aaqqissuussaanerallu apeqqutaatillugit, ilinniartut inuussutissarsiornermi klasse-mik aaqqissuussinermi iluaqutissartaat allattorsimaffigineqarsinnaassasut, ilaatigut piginnaanngorsaaneermut uppersaatinik aamma uppersaatinik tunniussinikkut il.il.